

0717_az_qiyabiQ2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 0717 Beynəlxalq kommertiya işi

1 Konturagentlər kimdir?

- ☐ Dövlət müəssisələri
- ☐ Hər hansı bir ölkədən mal alan firmalar
- ☐ Malgöndərənlər
- ☒ Müqavilə münasibətlərində olan tərəflər
- ☐ Əmtəə istehsal edənlər və xidmət göstərənlər

2 Vyana konvensiyasına görə müqavilə nə vaxt beynəlxalq müqavilə hesab olunur?

- ☐ TMŞ-lər arasında bağlandıqda
- ☐ Beynəlxalq təşkilatlar arasında bağlandıqda
- ☐ Müqavilələr BVF və Beynəlxalq bankların iştirakı ilə bağlandıqda
- ☒ Müqavilənin tərəfləri olan kommertiya müəssisələri müxtəlif dövlətlərdə olduqda
- ☐ Müqavilənin həcm 1 mln. dollardan çox olduqda

3 Beynəlxalq ticarət sövdələşmələri nədir?

- ☐ İstənilən sövdələşmədir
- ☒ Əmtəə göndərilməsi və xidmət göndərilməsi üçün müxtəlif ölkələrdə yerləşən iki və ya bir neçə tərəf arasında bağlanmış müqavilədir
- ☐ Beynəlxalq əmtəə dövriyyəsinin təmin edən əsas və köməkçi əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün bağlanan sövdələşmədir
- ☐ Əmtəənin hər hansı bir ölkənin daxili bazarında satılmaq üçün idxal olunmasıdır
- ☐ Obyektlərin birgə tikilməsi və istismarı ilə əlaqədar daha çox tərəf arasında bağlanmış sövdələşmədir

4 Qlobal preferensiyalar sistemi aşağıdakılar tərəfindən hazırlanıb:

- ☐ UNDP (BMT-nin İnkişaf Proqramı)
- ☐ Avropa İttifaqı tərəfindən NAFTA (Şimali Amerika Azad Ticarət Zonası) ilə birlikdə
- ☒ UNCTAD (BMT-nin Ticarət və İnkişaf üzrə Konfransı)
- ☐ UNIDO (BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatı)
- ☐ WTO (Ümumdünya Ticarət Təşkilatı)

5 Qlobal ticarət-preferensiya sistemi aşağıdakıları nəzərdə tutur:

- ☐ İnkişaf etməkdə olan ölkələrin inkişaf etmiş ölkələr barəsində proteksionist tədbirlərini
- ☒ İnkişaf etmiş ölkələrin inkişaf etməkdə olan ölkələrə gömrük-tarif güzəştləri etməsini
- ☐ Ölkələrin öz ticarət tərəfdaşlarına gömrük-tarif güzəştləri etməsini
- ☐ İqtisadi qruplaşmalar arasında preferensial ticarət əməkdaşlığını
- ☐ Avropa İttifaqının öz yeni üzvlərini iqtisadi cəhətdən dəstəkləməsi sistemini

6 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi və inkişafında yaranan formalardan olan beynəlxalq ticarət hansı fikri ifadə edir?

- ☐ Qarşılıqlı ixtisaslı kadrların hazırlanması
- ☒ Özündə yalnız idxal-ixrac əməliyyatlarını deyil, həm də satışdan sonra iş, xidmət və kooperasiya əlaqələrinə aid əməliyyatları birləşdirir.
- ☐ Təsərrüfat həyatının beynəlmiləşdirilməsi ölkələr arasında yalnız əmtəə və işçi qüvvəsi deyil
- ☐ Əmək ehtiyatlarının bir ölkədən digər ölkəyə keçməsi zamanı baş verir
- ☐ İqtisadi münasibətlər sistemində bir sıra elmi nəzəriyyələrin birgə tətbiq olunması

7 Ölkənin yeni proteksionist məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi ÜTT terminologiyasında necə adlanır?

- ☐ “Diskriminasiya” öhdəliyi
- ☐ “Roll-back” öhdəliyi
- ☒ “Stand-still” öhdəliyi
- ☐ “Assimmetrik” öhdəlik
- ☐ “Know-how” öhdəliyi

8 Ölkənin mövcud proteksionist məhdudiyyətlərini aradan qaldıracağına dair öhdəliyi ÜTT terminologiyasında necə adlanır?

- ☐ “Stand-still” öhdəliyi
- ☐ “Assimmetrik” öhdəlik
- ☐ “Know-how” öhdəliyi
- ☒ “Roll-back” öhdəliyi
- ☐ “Diskriminasiya” öhdəliyi

9 Stand-still öhdəliyi nədir?

- ☐ ÜTT-nin qarşılıqlı olaraq yeni qeyri-tarif məhdudiyyətləri tətbiq edəcəklərinə dair öhdəliyi
- ☒ Ölkənin yeni proteksionist məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi
- ☐ Ölkənin yeni qeyri-tarif məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi
- ☐ ÜTT-nin yeni proteksionist məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi
- ☐ Ölkələrin qarşılıqlı olaraq yeni qeyri-tarif məhdudiyyətləri tətbiq edəcəklərinə dair öhdəliyi

10 ÜTT-nin azad ticarət siyasəti dedikdə hansı siyasət nəzərdə tutulur?

- ☐ Xarici ticarətə dövlət müdaxiləsinin olmaması
- ☐ Xarici ticarətə maksimum bazar müdaxiləsi siyasəti
- ☒ Xarici ticarətə minimum dövlət müdaxiləsi siyasəti
- ☐ Xarici ticarətə minimum bazar müdaxiləsi siyasəti
- ☐ Xarici ticarətə maksimum dövlət müdaxiləsi siyasəti

11 Əsasən ikitərəfli ticarət razılaşmaları olmaqla, iki partnyorun hər birində müxtəlif öhdəliklər paketinin mövcudluğu olan ticarət sazişləri?

- ☐ ÜTT-nin anti-diskriminasiya sazişləri
- ☒ ÜTT-nin asimmetrik ticarət sazişləri
- ☐ ÜTT-nin balanslı ticarət sazişləri
- ☐ ÜTT-nin qeyri-standart sazişləri
- ☐ ÜTT-nin kompensasiya xarakterli sazişləri

12 ÜTT-nin asimmetrik ticarət sazişləri dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- ☐ Əsasən 1 ölkənin üzərinə götürdüyü öhdəlikləri əhatə edən paketin mövcudluğu
- ☒ Əsasən ikitərəfli ticarət razılaşmaları olmaqla, iki partnyorun hər birində müxtəlif öhdəliklər paketinin mövcudluğu
- ☐ Əsasən çoxtərəfli ticarət razılaşmaları olmaqla, bütün partnyorlar üçün eyni öhdəliklər paketinin mövcudluğu
- ☐ Əsasən ticarət razılaşmaları olmaqla, iki partnyorun öhdəliklərinin unifikasiya olunduğu paketin mövcudluğu
- ☐ Əsasən ticarət razılaşmaları olmaqla, bütün partnyorlar üçün eyni öhdəliklər paketinin mövcudluğu

13 Ticarət siyasəti alətlərinin təsnifləşdirmə meyarlarına aid deyildir.

- ☐ İqtisadi təsir mexanizmləri üzrə
- ☐ Rəqabət mühitinə təsir məqsədlərinə görə
- ☐ Ölkələr arasındakı öhdəliklərə görə
- ☒ Gəlirin həcmində görə
- ☐ Tətbiq sferası

14 Ticarət rejimi aşağıdakıları ehtiva etmir:

- ☐ mal və xidmətlərin daxili bazara buraxılmasının tənzimlənməsi
- ☐ ölkənin beynəlxalq əmək bölgüsünün imkanlarından daha çox faydalanması
- ☐ ölkənin beynəlxalq iqtisadi münasibətlər sisteminə səmərəli qoşulması,
- ☐ milli məhsul və xidmətlərin xarici bazarlara buraxılması üçün, tətbiq edilən tədbirlər kompleksidir
- ☒ xarici mal və xidmətlərin qiymətlərinin formalaşması

15 Beynəlxalq ticarətdə məhdudiyyətlərin tətbiqi prinsiplərinə aid deyildir:

- ☐ Ticarət məhdudiyyətlərinin proqnozlaşdırıla bilən olması
- ☐ Ticarət məhdudiyyətlərinin stabilliyi və transperantlığı
- ☒ Azad ticarətin təmin edilməsi
- ☐ Ölkələr arasında bərabər və ədalətli rəqabət şəraitinin saxlanılması
- ☐ Beynəlxalq mübadilənin iştirakçıları üçün hədsiz ağır ticarət məhdudiyyətlərinin tətbiq olunmaması

16 Ticarət siyasəti alətləri hansılardır?

- ☐ azad iqtisadi zonalar və gömrük ittifaqları
- ☒ milli bazarlara mal və xidmətlərin buraxılmasını tənzimləyən iqtisadi, hüquqi, inzibati və siyasi vasitə, üsul və formalar
- ☐ milli bazarlara mal və xidmətlərin buraxılmasını tənzimləyən inzibati və siyasi vasitə, üsul və formalar
- ☐ banklar və alış-satış mərkəzləri
- ☐ dünya bazarı və beynəlxalq birjalar

17 Ticarət siyasəti nədir?

- ☐ Beynəlxalq ticarətin realizasiyası vasitəsidir
- ☒ Xarici və yerli məhsulların daxili və xarici bazarlara daxil olunmasının təmin olunması və tənzimlənməsidir
- ☐ Regionalinkışafın tarazlaşdırılması vasitəsidir
- ☐ Təbii tərsulların dünya bazarlarına çıxarılması vasitəsidir
- ☐ Daxili bazarların və istehsalçıların qorunması vasitəsidir

18 Beynəlxalq ticarətin genişlənməsi nə ilə xarakterizə olunur

- ☐ xidmətlərin genişlənməsi
- ☒ müqavilə münasibətlərinin genişlənməsi
- ☐ bazara çıxarılan malların ümumi həcmnin artması
- ☐ texniki mübadilə
- ☐ ixrac və idxalın həcmnin artması

19 Xarici valyuta ilə ifadə olunan istənilən ödəniş vasitəsi:

- ☐ Avro adlanır
- ☒ Deviz adlanır
- ☐ Dövryyə vəsati adlanır
- ☐ Ehtiyat valyutası adlanır
- ☐ EKYÜ adlanır

20 İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə integrasiya proseslərinə hansı amillər xarakterik deyil:

- ☐ Gömrük sahəsində müəyyən əlaqələndirmə prosesləri baş verir
- ☒ Vahid iqtisadi və valyuta məkanı formalaşmışdır.
- ☐ Praktiki olaraq integrasiya yoxdur
- ☐ İntegrasiya inkişafın birinci mərhələsindədir
- ☐ Ölkələr arasında əməkdaşlıq integrasiya proseslərinin ilkin mərhələsindədir

21 Aşağıdakı hansı ölkə ACEAH-a daxil deyil.

- ☒ ÇXR
- ☐ Malaziya

- ☐ İndoneziya
- ☐ Sinqapur
- ☐ Tayland

22 Hazırda neçə dövlət Vyana konvensiyasının iştirakçısıdır?

- ☐ 62 dövlət
- ☐ 60 dövlət
- ☐ 36 dövlət
- ☒ 48 dövlət
- ☐ 45 dövlət

23 Haaqa konvensiyası neçənci ildə qəbul olunub və neçənci ildə qüvvəyə minib?

- ☐ 1990- ci ildə qəbul olunub; 1998- ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1970- ci ildə qəbul olunub; 1975- ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1980- ci ildə qəbul olunub; 1988- ci ildə qüvvəyə minib
- ☒ 1951- ci ildə qəbul olunub; 1955- ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1980- ci ildə qəbul olunub; 1992- ci ildə qüvvəyə minib

24 Avropa Birliyinin məqsədi nədir?

- ☐ Üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılması
- ☐ Üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumlarının aradan qaldırılması
- ☐ İttifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyyətlərinin ləğv olunması, əmtəə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılması
- ☒ Ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan maneələrin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazarın yaradılmasıdır
- ☐ Sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılması

25 Yeni Haaqa konvensiyasını 1985-ci ildə neçə dövlət imzalayıb?

- ☐ 45 dövlət
- ☐ 36 dövlət
- ☐ 48 dövlət
- ☒ 62 dövlət
- ☐ 60 dövlət

26 Vyana konvensiyası neçənci ildə qəbul olunub və neçənci ildə qüvvəyə minib?

- ☐ 1990-cı ildə qəbul olunub; 1995-ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1970-ci ildə qəbul olunub; 1975-ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1951-ci ildə qəbul olunub; 1955-də qüvvəyə minib
- ☒ 1980-ci ildə qəbul olunub; 1988-ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1989-cu ildə qəbul olunub; 1992-ci ildə qüvvəyə minib

27 Konturagentlər kimdir?

- ☐ Dövlət müəssisələri
- ☐ Hər hansı bir ölkədən mal alan firmalar
- ☐ Malgöndərənlər
- ☒ Müqavilə münasibətlərində olan tərəflər
- ☐ Əmtəə istehsal edənlər və xidmət göstərənlər

28 Beynəlxalq kommertiya terminləri məzmunu ilk dəfə neçənci ildə və hansı təşkilat tərəfindən nəşr olunmuşdur.

- ☐ 1957- ci ildə AİB tərəfindən
- ☐ 1932- ci ildə Millətlər Liqası tərəfindən
- ☐ 1928- ci ildə beynəlxalq hüquq assosiasiyası tərəfindən

- ☒ 1936- cı ildə Beynəlxalq ticarət palatası tərəfindən
- ☐ 1949- cu ildə BMT tərəfindən

29 Köməkçi beynəlxalq kommersiya əməliyyatlarına aiddir.

- ☐ Təkrar idxal
- ☐ Transzit
- ☐ İxrac
- ☒ Reklam agentlikləri ilə razılaşmalar
- ☐ Təkrar ixrac

30 Əsas beynəlxalq kommersiya əməliyyatlarının tərkibinə nə daxildir.

- ☐ İdxalatçı və ixracatçı arasında hesablaşmalar
- ☐ Sığorta
- ☐ Yükün nəqli
- ☒ İdxal və ixrac
- ☐ Gömrük rəsmiləşdirilməsi

31 Beynəlxalq kommersiya fəaliyyətinin subyektləri hansılardır :

- ☐ Əmtəə istehsal edənlər və xidmət göstərənlər firmalar.
- ☐ Beynəlxalq kontrakt bağlayan firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.
- ☐ Beynəlxalq mübadiləyə gedən mallar, xidmətlər və texnologiyalar.
- ☒ Dövlət tərəfindən xarici bazarlara çıxmaq hüquqi almış firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.
- ☐ Xaricdə yerləşən və beynəlxalq kontrakt bağlayan firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.

32 Beynəlxalq kommersiya fəaliyyətinin obyektı hansıdır:

- ☐ Xaricdə yerləşən və beynəlxalq kontrakt bağlayan firmalar.
- ☐ Beynəlxalq kontrakt bağlayan firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.
- ☐ Beynəlxalq mübadiləyə gedən mallar, xidmətlər və texnologiyalar.
- ☒ Mallar,xidmətlər və texnologiyalarla beynəlxalq mübadilədə iştirak edən maddi proseslər.
- ☐ Beynəlxalq sazişləri icra edən firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.

33 Beynəlxalq kommersiya işinin mahiyyəti nədir:

- ☐ Xarici bazarda qiymətli kağızlar və valyuta satışı.
- ☐ Xarici bazarda xidmətlərin satışı.
- ☐ Xarici bazarda malların satışı.
- ☒ Xarici bazarda malların,xidmət və texnologiyaların istehsalı və satışı.
- ☐ Beynəlxalq ticarət vasitəsilə mənfəətin əldə olunması.

34 Müasir mərhələdə milli iqtisadiyyatın açıqlığını aşağıdakı göstəricilərə əsasən müəyyənləşdirmək olar:

- ☐ Beynəlxalq miqrasiya prosesi
- ☐ Beynəlxalq integrasiya prosesi
- ☐ Beynəlxalq ticarət
- ☒ Beynəlxalq ticarət, beynəlxalq integrasiya prosesi, kapitalın beynəlxalq hərəkəti, beynəlxalq miqrasiya prosesi
- ☐ Kapitalın beynəlxalq hərəkəti

35 Beynəlxalq ticarətin tənzimlənməsinin metodları hansılardır?

- ☒ Tarif metodları
- ☐ İnzibati metodlar
- ☐ Normativlər
- ☐ Qadağalar
- ☐ Aksiz vergiləri

36 Qlobal iqtisadiyyatın formalaşması prosesi nəyin yaranması ilə şərtlənir.

- ☐ İqtisadi təhlükəsizlik
- ☐ Elmi-texniki tərəqqi
- ☐ Xarici ticarət siyasəti
- ☐ Əhəlinin sıxlığı
- ☒ Avropa ölkələrində iri maşınli sənayenin inkişafı

37 Ölkənin üstün olduğu sahələrdə əmtələri istehsal etmək , zəif olduğu sahələrdə isə başqa ölkələrdən almaq imkanı necə adlanır?

- ☐ Azad ticarət
- ☐ Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər
- ☒ Beynəlxalq ticarət
- ☐ Tarif
- ☐ Kvota

38 Çoxtərəfli ticarət danışıqları dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- ☐ Beynəlxalq iqtisadi təşkilatlar səviyyəsində beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması məqsədilə aparılan danışıqlar
- ☒ Dövlətlərarası səviyyədə beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması məqsədilə aparılan danışıqlar
- ☐ ÜTT-nin beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması məqsədilə Dünya Bankı və Beynəlxalq Valyuta Fondu ilə apardığı danışıqlar
- ☐ Beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması məqsədilə ölkələrə kreditlərin verilməsi üçün aparılan danışıqlar
- ☐ Beynəlxalq ticarət sahəsində dövlətlər və fiziki/hüquqi şəxslər arasında ortaya çıxan mübahisələrin həlli

39 Aşağıdakılardan biri çoxtərəfli ticarət sisteminin fundamental fəaliyyət prinsiplərindən deyildir:

- ☐ Xarici mənşəli məhsullara “milli rejim prinsipi”nin tətbiqi
- ☒ Ticarətin tənzimlənməsində qeyri-tarif tədbirlərinə üstünlük verilməsi
- ☐ Qarşılıqlı ticarət güzəştlərinin tətbiq olunması
- ☐ Çoxtərəfli ticarət danışıqları zamanı tarif dərəcələrinin progressiv şəkildə aşağı salınması
- ☐ Tərəfdaşlara qarşılıqlı “əlverişli rejim prinsipi”nin tətbiqi

40 Müasir beynəlxalq ticarətin xüsusiyyətlərinə aid deyildir:

- ☐ Diversifikasiyanın azalması
- ☒ Xarici ticarətin inkişaf sürətinin istehsal həcmnin artımından geri qalması
- ☐ Diversifikasiyanın artması
- ☐ Qiymətlərin beynəlmilləşməsi prosesi
- ☐ Xarici ticarət şərtlərinin integrasiyası

41 Beynəlxalq ticarətdə kiçik ölkə dedikdə ...?

- ☐ İdxala olan tələbin daxili tələbdən çox olduğu ölkə
- ☒ Ticarət şərtlərinə təsir edə bilməyən ölkə
- ☐ İdxal və İxracə olan təklifin daxili təklifdən çox olduğu ölkə
- ☐ Beynəlxalq ticarətsiz fəaliyyət göstərə bilməyən ölkə
- ☐ İxracə olan təklifin daxili təklifdən çox olduğu ölkə

42 Aşağıdakılardan hansı azad ticarət i dəstəkləyici fakt deyildir?

- ☐ Azad ticarət “xüsusi” maraqları olan qrupların təsirini məhdudlaşdırır
- ☒ Azad ticarət hər zaman ölkədaxili ümumi rifahı artırır, belə ki, ticarət nəticəsində qazanan qrupların gəlirləri, uduzan qrupların itkilərini kompensasiya edir
- ☐ Azad ticarət ölkədaxili ümumi rifahı artırır
- ☐ Azad ticarət şirkətlərə masştab iqtisadiyyatının üstünlüklərindən istifadə imkanları təklif edir
- ☐ Azad ticarət resursların səmərəli yerləşdirilməsinə xidmət edir

43 Masştab iqtisadiyyatı beynəlxalq ticarəti necə müəyyənləşdirir?

- ☐ Masştab iqtisadiyyatı ölkələr arasında mövcud resurs təminatındakı fərqi artırır
- ☐ Beynəlxalq ticarət transmilli şirkətlərin fəaliyyəti ilə yaranır və genişlənir
- ☐ Masştab iqtisadiyyatı müqayisəli üstünlükləri artırır
- ☒ Beynəlxalq ticarət bazarın miqyasının artması nəticəsində yaranır və genişlənir
- ☐ Beynəlxalq ticarət masştab iqtisadiyyatı çərçivəsində texnologiya və biliklərin beynəlxalq ötürülməsi nəticəsində yaranır və genişlənir

44 Beynəlxalq ticarətə qarşı çıxış edən iqtisadçıların ən çox səsləndirdikləri fakt aşağıdakı cavablardan hansında ifadə olunmuşdur?

- ☐ Azad ticarət ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini zərbə altında qoymur
- ☒ Ticarət nəticəsində ölkə daxilində qeyri-bərabər gəlir bölgüsü formalaşır
- ☐ Beynəlxalq ticarətdən ən çox udan hər zaman İEO-lərdir
- ☐ Azad ticarət ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini zərbə altında qoyur
- ☐ Ticarətdən bütün tərəflərin qazanması ilə əlaqədar iqtisadçılar arasında hələ də vahid fikir formalaşdırılmamışdır

45 Ticarətdən qazanc termini aşağıdakı cavablardan hansında düzgün ifadə unmuşdur?

- ☐ Ticarət vasitəçisinin qazancı
- ☐ İstehlakçı artıqlığı
- ☒ Ticarət edən hər iki tərəfin qazanması
- ☐ İstehsalçı artıqlığı
- ☐ Sahibkarların beynəlxalq ticarətdən qazancı

46 Roll-back öhdəliyi nədir?

- ☐ Belə bir öhdəlik mövcud deyildir
- ☒ Ölkənin mövcud proteksionist məhdudiyyətlərini aradan qaldıracağına dair öhdəliyi
- ☐ Ölkənin mövcud proteksionist məhdudiyyətlərini aradan qaldırmayacağına dair öhdəliyi
- ☐ Ölkənin mövcud qeyri-tarif məhdudiyyətlərini azaldacağına dair öhdəliyi
- ☐ Ölkənin yeni proteksionist məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi

47 Tarif dərəcələrinin beynəlxalq səviyyədə azaldılmasında beynəlxalq danışıqlar niyə önəmlidir?

- ☐ Kiçik ölkələr üçün siyasi məhdudiyyətlər tətbiq edə bilirlər
- ☒ Ticarət müharibələrindən qaçma imkanı verirlər
- ☐ Böyük ölkələr balaca ölkələr üçün siyasi məhdudiyyətlər tətbiq edə bilirlər
- ☐ Xüsusi maraqları olan qruplar beynəlxalq danışıqlara təsir edə bilmirlər
- ☐ Dünya ümumiyyətlə azad ticarətdən qazancılı çıxır

48 Xarici ticarət siyasətinin maliyyə metodlarına aid deyil ?

- ☐ Kreditləşdirmə və subsidiya
- ☐ Kreditləşdirmə
- ☐ Subsidiya
- ☒ Lizing
- ☐ Dempinq

49 Ölkə iqtisadiyyatının açıqlıq dərəcəsinin miqdar göstəricilərinə aiddir:

- ☐ Təkrar idxalın həcmi
- ☐ Məcmu milli məhsul
- ☐ Təkrar ixracın həcmi
- ☒ Xarici ticarət kvotası
- ☐ Daxili məcmu məhsul

50 Aşağıdakılardan hansı tədiyyə balansının əsas bəndlərinə aiddir?

- ☐ Dəyişən valyuta maddəsi

- ☐ Sosial xərclər maddəsi
- ☐ Sabit valyuta maddəsi
- ☒ Balanslaşdırıcı maddələr
- ☐ İnvestisiya xərcləri maddəsi

51 Sinqapur.

- ☐ 2, 3, 4
- ☐ 2, 4, 6
- ☐ 1, 3, 5
- ☒ 1, 5, 6
- ☐ 1, 2, 3

52 Aşağıdakılardan hansıları ixracyönümlü xarici ticarət siyasətini aktiv şəkildə reallaşdıran ölkələr qrupuna aiddir?

- ☐ Tayvan;
- ☐ Boliviya;
- ☐ Azərbaycan;
- ☒ Honq-Konq;
- ☐ Meksika;

53 Xarici ticarət siyasətinin əsas prinsipləri hansılardır?

- ☐ İdxal-ixrac əməliyyatları ilə məşğul olan rezident və qeyri-rezidentlər üçün bərabər şəraitin yaradılması
- ☐ Şəffaf xarici ticarət rejiminin təmin olunması
- ☐ Müqayisəli üstünlüklərdən maksimum faydalanma
- ☒ Verilən variantların hamısı doğrudur
- ☐ Ümummilli iqtisadi maraqların təmin olunmasının dəstəklənməsi

54 Ölkə ixracının bahalaşması nə deməkdir?

- ☐ İxracatçı ölkə valyutasının qiymətinin ucuzlaşması
- ☐ Milli valyutanın dəyər itirməsi
- ☒ Milli valyutanın dəyər qazanması
- ☐ İdxalçı və ixracatçı ölkə valyutasının qiymətinin ucuzlaşması
- ☐ İdxalatçı ölkə valyutasının dəyər qazanması

55 Ölkə ixracının qiymətinin ölkə idxalının qiymətinə nisbəti hansı terminlə ifadə olunur?

- ☐ Ticarətdə idxal artıqlığı
- ☐ Ticarət saldosu
- ☐ Ticarət balansı
- ☒ Ticarət şərtləri
- ☐ Ticarətdə ixrac artıqlığı

56 Xarici ticarət siyasətinin ölkə iqtisadiyyatına təsiri haqda deyilənlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ Ölkənin xarici ticarətdən aldığı qazanc ölkə daxilində fərqli qaydada bölüşdürülür
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının qazançı dünya qiymətlərindən asılıdır
- ☐ Xarici ticarət bütövlükdə ümumi rifahı yaxşılaşdırır
- ☒ Ölkənin xarici ticarətdən aldığı qazanc ölkə daxilində bərabər qaydada bölüşdürülür
- ☐ Bu təsir nəticəsində xarici ticarətdə dövlət tənziminin zərurəti artır

57 Dempinq nədir?

- ☐ Ticarət qanunlarının istənilən pozuntusu
- ☐ İdxal tarifi
- ☐ İxrac subsidiyası

- ☒ Qiymət diskreminasiyası nümunəsi
- ☐ Müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən inhisarçılar arasındakı rəqabət

58 Ticarət şərtləri dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- ☐ Ölkənin idxal üçün müəyyənləşdirdiyi tariflərin digər ölkələr tərəfindən müəyyənləşdirilmiş tariflərə nisbəti
- ☐ Ölkə idxalının qiymətinin ölkə ixracının qiymətinə nisbəti
- ☐ Ölkənin ticarət etməyə razılaşdığı məhsulların qiyməti
- ☒ Ölkə ixracının qiymətinin ölkə idxalının qiymətinə nisbəti
- ☐ Digər ölkələr tərəfindən müəyyənləşdirilmiş tariflərin ölkənin idxal üçün müəyyənləşdirdiyi tariflərə nisbəti

59 Leontyev paradoksu deyir ki:

- ☐ Ölkələr arasında istehsal amillərinin qiyməti bərabərləşmir
- ☐ Ölkələr mövcud texnologiyaları ən səmərəli şəkildə istifadə edərək istehsal olunan məhsulların ixracı üzrə ixtisaslaşırlar
- ☐ Ölkələr beynəlxalq ticarətdə lazımı səviyyədə iştirak etmirlər
- ☒ ABŞ-ın ixracı idxalından daha kapital tutumludur
- ☐ Böyük həcmdə mövcud olan resursların sahibləri uduzurlar

60 Hekşer-Olin modelində ticarət xarakteri ilə əlaqədar aşağıdakılardan biri nəzərdə tutulur?

- ☐ Ölkələrarası ticarətin xarakteri ölkələrin miqyasından asılıdır
- ☐ J.Daninq
- ☐ P.Bakli
- ☒ R.Vernon
- ☐ M.Porterə görə rəqabət üstünlüyünün əsas mənbələrinə aid deyil:

61 Hekşer-Olin və Rikardo modellərinin əsas fərqi?

- ☐ Rikardo modelindən fərqli olaraq Hekşer-Olin modelində spesifik faktor sənayesi də təhlil olunur
- ☐ P.Samuelson, V.Stolper
- ☐ Rikardo modelindən fərqli olaraq Hekşer-Olin modelində ticarət azadlığı nəzərə alınmır
- ☒ Rikardo modelindən fərqli olaraq Hekşer-Olin modelində ölkənin istehsal amilləri ilə təmini ticarətin xarakterinə təsir edir
- ☐ İnhisarçı (unikal) üstünlüklər modelinin müəllifi kimidir:

62 Aşağıdakılardan hansı Hekşer-Olin modeli tezislərinə daxil deyildir:

- ☐ Ölkə bazarları tam rəqabətli
- ☐ Ticarətin yaranma səbəbləri müxtəlif ölkələrdə istehsal amillərinin müxtəlif həcmidir
- ☐ Müxtəlif ölkələrdə mövcud texnologiyaların səviyyəsi eynidir
- ☒ İstehsal amillərinin təklifi zamanla artır
- ☐ İstehsal faktorları müxtəlif sənaye sektorlarında istifadə oluna bilər

63 Byenəlxalq ticarət vasitəsi ilə ayrı-ayrı ölkələr varlandığıca dünya iqtisadiyyatı da inkişaf edər fikri kimə məxsusdur ?

- ☐ D.Rikardoya
- ☐ E.Hekeerə
- ☐ B.Olinə
- ☒ A.Smit
- ☐ R.Nurksenə

64 İlk dəfə hansı iqtisadi məktəb xarici ticarətin faydalılığını ixracından asılı olmasını əsaslandırmışdır?

- ☐ Marksizm
- ☐ Klassiklər
- ☐ Fizokratlar
- ☒ Merkantalizm

- ☐ Keynsçilik

65 Merkantilizmin ən mühim formalarından olan subsidiyalar nədir?

- ☐ İstehsalçı firmaların dövlət qarşısında hüquq və vəzifələri
☐ Hökumətin ixracatçılara vergi güzəştləri etməsi
☐ Dövlətin rəqabət qabiliyyəti zəif olan firmalara faiz ayırması
☒ Yerli istehsalçılara iqtisadi vəziyyətlərini yaxşılaşdırmaq üçün dövlət tərəfindən edilən maddi yardımlar
☐ Dövlətin yerli firmalara vergidən yayınmaya görə kəsdiyi cərimələr

66 Merkantalizm nəzəriyyəsinin banisi kimdir.

- ☐ V.Stoffar
☐ T.Man
☐ D.Rikardo
☒ A.Monkretyen
☐ O.S.Karufari

67 Dünya inkişafının texnogen modelinə görə əyalət dünya bazarında ixtisaslaşır:

- ☐ işçi qüvvəsi üzrə
☒ xammal və enerji daşıyıcılarının göndərilməsi üzrə
☐ texnologiya göndərilməsi üzrə
☐ xidmət göstərilməsi sahəsində
☐ elm tutumlu məhsullar göndərilməsi üzrə

68 Proteksionizm və liberallaşdırma arasında xarici iqtisadi siyasət seçimi asılıdır:

- ☐ kommunikasiya vasitələrinin inkişaf dərəcəsindən
☐ elmi-texniki potensialın vəziyyətindən
☐ ölkənin joğrafi vəziyyətindən
☒ ölkədəki konkret siyasi-iqtisadi vəziyyətdən
☐ təbii resursların mövjudluğundan

69 Əmtəələrin həyat silsiləsi nəzəriyyəsinə əsasən yetkinlik dövründə olan əmtəələrin istehsalı harada yerləşdirilir:

- ☐ postsosialist ölkələrində
☐ əmtəənin ilk tətbiq edildiyi ölkələrdə
☐ anjaq yüksək inkişaf etmiş sənaye ölkələrində
☒ əsasən inkişaf etməkdə olan ölkələrdə
☐ istənilən ölkədə

70 Hansı ad M.Porterin yaratdığı nəzəriyyənin adı ilə uyğundur?

- ☐ texnoloci fərqlər nəzəriyyəsi
☐ firmanın böyüməsi nəzəriyyəsi
☐ əmtəənin həyat silsiləsi nəzəriyyəsi
☒ beynəlxalq rəqabət nəzəriyyəsi
☐ nisbi üstünlüklər nəzəriyyəsi

71 Vaşinqton konsensusunun prinsipləri hansı iqtisadi nəzəriyyəyə söykənir?

- ☐ monetarizm
☒ neoliberalizm
☐ marksizm
☐ neoinstitutsionalizm
☐ neokonservatizm

72 Əgər hər hansı bir yad ölkə biri özümüzə hazırlayağımız qiymətdən daha ujuz qiymətlə hər hansı bir əmtəə ilə təmin edə bilərsə, onda həmin əmtəəni bizim müəyyən üstünlüyə malik olduğumuz sənaye əməyi məhsulunun bir hissəsinin əvəzinə almağımız daha yaxşı olardı ifadəsi aiddir:

- ☐ İstehsal amilləri nəzəriyyəsinə
- ☒ Mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsinə
- ☐ Lyeontyev “Paradoksu”-na
- ☐ H. Xaberler nəzəriyyəsinə
- ☐ Müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsinə

73 İstehsal amillərinin eynijinsli, texnikanın eyni olduğu, ideal rəqabət şəraitində və məhsulların tam hərəkətli vəziyyətdə olduğu halda beynəlxalq mübadilə ölkələr arasında istehsal amillərinin qiymətlərini tarazlaşdırır ifadəsi aiddir:

- ☐ A.Smitin mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsinə
- ☒ E.Hekşer B.Olin-Samuelson teoreminə
- ☐ İstehsal amilləri nəzəriyyəsinə
- ☐ Lyeontyev “Paradoksu”-na
- ☐ D. Rikardonun müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsinə

74 Milli istehsal fərqləri müxtəlif istehsal amillərlə, yəni, əmək, torpaq, kapital və həmçinin bu və ya digər əmtəələrə olan daxili tələbatla təminatın müxtəlif səviyyəsi ilə təyin edilir -ifadəsi:

- ☐ H.Xaberler nəzəriyyəsinə aiddir
- ☒ E. Hekşer və B. Olinin istehsal amilləri qiymətlərinin tarazlaşma teoreminə aiddir
- ☐ İstehsal amilləri nəzəriyyəsinə aiddir
- ☐ Smitin mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsinə aiddir
- ☐ Lyeontyev “Paradoksu”-na aiddir

75 Tələb və təklif qanununa görə mübadilənin qiyməti elə səviyyədə müəyyənləşdirilir ki, hər bir ölkənin ixrajinin məjmusu onun idxalının məjmusunu ödəməyə imkan verir ifadəsi hansı nəzəriyyənin əsasını təşkil edir:

- ☐ A.Smitin mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsinin
- ☒ J.S.Millin beynəlxalq dəyər nəzəriyyəsinin
- ☐ B.Leontyev “təzadının”
- ☐ Q.Xaberler nəzəriyyəsinin
- ☐ D.Rikardonun nisbi üstünlüklər nəzəriyyəsinin

76 M.Porterə görə rəqabət üstünlüyünün əsas mənbələrinə aid deyil:

- ☐ global rəqabət strategiyasına keçilməsi
- ☐ fəaliyyətin təşkilinin yeni üsul və metodları
- ☒ əldə edilə bilən təbii resursların mövcudluğu
- ☐ əsas rəqiblərin seçdikləri rəqabət dairəsindən fərqli sahənin seçilməsi
- ☐ istehsalın yeni texnologiya və komponentlərinin tətbiqi

77 İnhisarçı (unikal) üstünlüklər modelinin müəllifi kimidir:

- ☐ J.Qelbreyt
- ☒ S.Xaymer
- ☐ J.Daninq
- ☐ P.Bakli
- ☐ R.Vernon

78 Məhsulun həyat dövrü nəzəriyyəsinin nümayəndələri hansılardır:

- ☐ P.Samuelson, V.Stolper
- ☒ R.Vernon, J.Kravis

- ☐ E.Xekşer, Q.Xaberler
- ☐ A.Smit, D.Rikardo
- ☐ M.Porter, B.Olin

79 Aşağıdakılardan yalnız biri dünya təsərrüfatı nəzəriyyələrinə aid deyil:

- ☐ müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsi
- ☒ postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyələri
- ☐ kapitalın qaçışı nəzəriyyəsi
- ☐ mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsi
- ☐ miqyas effekti nəzəriyyəsi

80 A.Smitə görə cəmiyyətin sərvəti əmək vasitəsilə istehsal prosesində yaradılır və o asılıdır,

- ☐ əhalinin gəlirlərindən
- ☒ əhalinin gəlirlərindən, hansı ki məhsuldar əməyin məşğulluq və səviyyəsindən əldə olunur
- ☐ məhsuldar əməyin səviyyəsindən
- ☐ istehsalın ixtisaslaşma dərəcəsindən
- ☐ əhalinin gəlirlərindən ,hansı ki məhsuldar əməklə əldə olunur

81 Beynəlxalq əmtəə mübadiləsinin hansı qiymətlə həyata keçirilməsi hansı əsərdə göstərilmişdir?

- ☐ A. Smit “ Xalqların sərvətinin səbəbləri və təbiəti haqqında tədqiqatlar ”
- ☐ Hekşer və B. Olin “Beynəlxalq və regionlararası ticarət”
- ☐ M.Porter “Beynəlxalq rəqabət üstünlükləri”
- ☒ C.S.Mill “ Siyasi iqtisadın prinsipləri ”
- ☐ D. Rikardo “Vergiqoyma və siyasi iqtisadın başlanğıcı ”

82 Əmtəənin həyat silsiləsi konsepsiyasının müəllifi kimdir?

- ☐ J.Damning
- ☒ R.Vernon
- ☐ V.Leontyev
- ☐ E.Xekşer
- ☐ O.Olin

83 Müqaisəli üstünlüklər nəzəriyyəsi kimə aiddir?

- ☐ Marşall
- ☒ D.Rikardo
- ☐ Leontiyev
- ☐ A.Smit
- ☐ Mill

84 A.Smit hansı nəzəriyyəni irəli sürmüşdür ?

- ☐ Müqaisəli üstünlüklər.
- ☒ Mütləq üstünlüklər.
- ☐ Merkantalizm.
- ☐ Texnoloji üstünlüklər.
- ☐ Rəqabət üstünlükləri .

85 Beynəlxalq ticarətdə bir başa üsul nəyi nəzərdə tutur?

- ☐ Beynəlxalq ticarətin vasitəçilərin köməkliyi ilə həyata keçirilməsini
- ☒ İstehsalçı ilə son istehlakçı arasında bir başa əlaqənin yaradılmasını
- ☐ Alınmış əmtəələrin bir başa istehlakçılara çatdırılmasını
- ☐ Beynəlxalq ticarətin BMT-nin beynəlxalq iqtisadi təşkilatlarının köməkliyi ilə həyata keçirilməsini
- ☐ Beynəlxalq ticarətin dövlətlər arasında həyata keçirilməsini

86 Bazar sistemi olaraq dünya bazarı hansı bazar qanunauyğunluqlarına müvafiq inkişaf edir:

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Bu təklifə uyğun formalaşan sistemdir
- ☐ İnkişaf elmi-texniki tərəqqi əsasında baş vermir
- ☒ Bu tələbata uyğun formalaşan sistemdir
- ☐ İnkişaf hakimiyyətin siyasi və iqtisadi qərarları əsasında baş vermir

87 Tədiyyə balansının cari əməliyyatlar üzrə müsbət qalığı milli valyutaya necə təsir edir?

- ☐ Valyuta məzənnəsinin artmasına zəmin yaradır
- ☐ Heç bir təsir göstərmir
- ☐ Milli valyutanın mövqeyini zəiflədir və ölkəni daha çox xarici kapital cəlb etməyə vadar edir
- ☒ Milli valyutanın mövqeyini möhkəmləndirir və ölkədən kapital ixracına imkan yaradır
- ☐ Valyutanın kursunun qəti müəyyənləşdirilməsinə imkan yaradır

88 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-iqtisadi metodlarına aiddir:

- ☐ vergi və rüsumlar;
- ☐ müqavilə və razılaşmalar;
- ☐ subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq;
- ☒ kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, “kənüllü” məhdudiyyətlər;
- ☐ dövlət tədarükləri;

89 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin maliyyə metodlarına aiddir:

- ☐ vergi və rüsumlar, texniki maneələr;
- ☐ kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, “kənüllü” məhdudiyyətlər;
- ☐ gömrük kvotası və gömrük rüsumları;
- ☒ subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq;
- ☐ dövlət tədarükləri;

90 M. Porterin nəzəriyyəsində sahələrin milli rəqabət qabiliyyətinin klasterləri dedikdə hansı parametrlər nəzərdə tutulur.

- ☐ amil şərtləri
- ☐ milli rəqabət üstünlüklərinin formalaşmasında dövlət siyasəti
- ☐ firmanın strategiyası, təşkilatı strukturu, rəqabət mühiti
- ☒ yaxın, təminedicisi, bir birini qarşılıqlı tamamlayan sahələrin mövcudluğu
- ☐ tələb parametrləri

91 Valyuta nəzarətinin məqsədi nədir?

- ☐ xarici valyutanın ölkədən qanunsuz çıxarılmasının qarşısının alınması
- ☐ ölkənin valyuta ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsi
- ☐ valyuta əməliyyatlarının aparılması zamanı ölkənin iqtisadi maraqlarının təmin edilməsi
- ☒ valyuta əməliyyatlarının aparılması zamanı valyuta qanunvericiliyinə əməl olunmasının təmin edilməsi
- ☐ ölkədə tədiyyə balansının tarazlığının təmin olunması

92 Devalvasiya dərəcəsi nədir?

- ☐ milli valyutanın alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşmə dərəcəsi
- ☐ milli valyutanın pul nişanlarında ləğv olunan sıfırların sayı
- ☐ milli valyutanın alıcılıq qabiliyyətinin yüksəlməsi dərəcəsi
- ☒ milli valyutanın məzənnəsinin aşağı salınması faizi
- ☐ milli valyutanın məzənnəsinin artırılması faizi

93 Devalvasiya nədir?

- ☐ milli valyutanın məzənnəsinin yüksəldilməsi
- ☐ milli valyutanın alıcılıq qabiliyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ milli valyutanın alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi
- ☒ milli valyutanın məzənnəsinin aşağı salınması
- ☐ milli valyutanın inflyasiyasının yüksəldilməsi

94 Diskont siyasəti nədir?

- ☐ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının kredit faizlərinin minimal həddinin müəyyən olunması
- ☐ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının təkrar maliyyələşdirilməsinin artırılması
- ☐ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının təkrar maliyyələşdirilməsinin məhdudlaşdırılması
- ☒ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının təkrar maliyyələşdirilməsi üçün faiz dərəcələrinin müəyyən olunması
- ☐ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının kredit faizlərinin maksimal həddinin müəyyən olunması

95 Deviz siyasəti nədir?

- ☐ mərkəzi bank tərəfindən ölkədə fəaliyyət göstərən xarici valyutaların siyahısının müəyyən edilməsi
- ☐ mərkəzi bank tərəfindən devizlərin istifadəsinin qadağan olunması
- ☐ ölkədə devizlərin fəaliyyətinə məhdudiyyətlərin tətbiqi
- ☒ mərkəzi bank tərəfindən xarici valyutanın alınıb- satılması
- ☐ devizlərin milli valyutaya dəyişdirilməsinin qaydalarının müəyyən edilməsi

96 Xarici ticarətin gömrük statistikasının vəzifələrinə aid deyil :

- ☐ AR-nın tədiyyə balansı və milli hesablar sistemi çərçivəsində makroiqtisadi göstəricilərin proqnozlaşdırılması üçün ilkin məlumatların hazırlanması
- ☐ AR –nın idxalı və ixracı haqda məlumatların tam və səhih uçotunun təmin edilməsi
- ☐ Xarici ticarətin həcmi, dinamikası və strukturunu xarakterizə edən göstəricilər sistemi və təhlilinin metodoloji prinsiplərinin işlənməsi
- ☒ XİF-in tənzimlənməsinin tarif və qeyri-tarif tədbirlərinin effektivliyinin artırılmasının istiqamətlərinin müəyyən edilməsi
- ☐ AR-nın xarici ticarət əmtəə axınlarının strukturu , dinamikası və əsas meyillərinin təhlili

97 Tariflərin aşağı salınmasının milli iqtisadiyyata qısamüddətli perspektivdə təsiri necədir?

- ☐ Tariflərin aşağı salınması resursların daha rəşional bölgüsü səbəbindən iqtisadiyyatın canlanmasına gətirib çıxarır
- ☐ ÜDM-ni artıracaq
- ☐ Təsiri yoxdur
- ☒ Məhsullarına olan gömrük tariflərinin aşağı salındığı sənaye sahələri idxal malları tərəfindən sərt rəqabətlə qarşılaşa bilər ki, bu da istehsal sahələrinin bağlanması və işsizliyin artmasına gətirib çıxaracaq
- ☐ ÜDM-ni azaldacaq

98 Gömrük siyasəti nədir?

- ☐ Avtomobillərlə beynəlxalq yükdaşımalar zamanı inzibati formallıqları sadələşdirmək və asanlaşdırmaq
- ☐ Kənd təsərrüfatına daxili dəstək tədbirlərinin əhəmiyyətli dərəcədə azaldılması, ixrac subsidiyalarının bütün növlərinin ləğvi və kənd təsərrüfatı malları ilə ticarətdə maneələrin azaldılması
- ☐ Gömrük rüsumlarının azaldılması
- ☒ Gömrük ərazisində gömrük nəzarəti və mal dövriyyəsinin tənzimlənməsi vasitələrindən daha səmərəli istifadənin təmin olunması, daxili bazarın qorunması, milli iqtisadiyyatın inkişafının stimullaşdırılması, iqtisadi siyasətdən irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi məqsədilə həyata keçirilən dövlət siyasəti
- ☐ Xidmətlər bazarına girişin əhəmiyyətli dərəcədə liberallaşdırılması və GATS-ı tamamlayan yeni hüquqi normalarının (inkişaf etməkdə olan ölkələrin xeyrinə diferensial və daha gücəşli rejim də daxil olmaqla işlənilib hazırlanması

99 Könüllü ixrac məhdudiyyətlərinin tətbiqi nəticəsində:

- ☐ idxalatçı ölkəyə qazanc gətirir
- ☐ idxalatçı ölkəyə idxal kvotasını istifadə etməkdən daha çox sərf edir
- ☐ idxalatçı ölkənin rifahını yaxşılaşdır

- ☒ ixracatçı ölkəyə qazanc gətirir
- ☐ idxalatçı və ixracatçı ölkəyə eyni səviyyədə qazanc gətirir

100 Proteksionizm - ...:

- ☐ Kütləvi istehsal üçün bazar sərhədlərinin açılmasıdır
- ☐ Müqayisəli üstünlüklərə əsasən xarici ticarət tədbirləridir
- ☐ Beynəlxalq ixtisaslaşmanı istehsal gəlirlərinin artırılması fərsətləridir
- ☐ Azad ticarətin inkişafına xidmət edən beynəlxalq ticarət siyasəti alətidir
- ☒ Xarici ticarətin milli iqtisadi subyektləri qorumaçılıq nəzəriyyəsi və təcrübəsidir

101 Dövlətin xarici ticarət siyasəti olan azad ticarət aşağıdakılardan hansına xidmət edir?

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☒ Yerli istehsalçıların dünya bazarında rəqabət prosesini stimullaşdırır
- ☐ Beynəlxalq gərginlik zamanı iqtisadi təhlükəsizliyi qorumağa xidmət edir
- ☐ Milli iqtisadiyyat subyektlərini dəstəkləyir
- ☐ ETT nəticəsində yaranmış “infant” sektorları qoruyur

102 Monokultur və diversifikasiya olunmamış ixrac fəaliyyəti ilə xarakterizə edilən model hansıdır

- ☐ Asiya modeli
- ☒ Afrika modeli
- ☐ Yaxın şərq modeli
- ☐ Avropa modeli
- ☐ Amerika modeli

103 Ölkənin ixrac potensialı əsas etibarilə nəyin hesabına formalaşır

- ☐ Texnologiyalar
- ☐ Təbii resurslar
- ☒ Rəqabətqabiliyyətli məhsul, təbii resurslar, xidmətlər, texnologiyalar
- ☐ Xidmətlər
- ☐ Rəqabətqabiliyyətli məhsul

104 Aşağıdakılardan hansıları xarici ticarət siyasətinin alətlərinə (rıçaqların aid deyil?

- ☐ Kreditləşmə.
- ☒ Gömrük rüsumları;
- ☐ Lisenziyalaşdırma;
- ☐ Texniki maneə;
- ☐ Ödənişlər;

105 Selektiv proteksionizm dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ☐ Milli iqtisadiyyatın müəyyən bir sahəsinin mühafizəsi
- ☒ Ayrıca götürülmüş bir ölkəyə, yaxud bir əmtəəyə doğru yönəldilir
- ☐ Ölkələr birliyi tərəfindən birliyə daxil olmayan ölkəyə (ölkələrə) istiqamətləndirilir
- ☐ Daxili iqtisadi siyasətin metodlarından istifadə etməklə həyata keçirilir
- ☐ Xarici və daxili iqtisadi siyasətin metodlarından istifadə etməklə həyata keçirilir

106 Malgöndərmənin hansı bazis şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə məhsulun qiyməti, müəssisənin yük həyətində çatdırılması və orada boşaldılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər daxil edilir:

- ☐ rüsumödənilmədən satılmışdır (DDU);
- ☒ franko-zavod (EXW);
- ☐ gəmidə satılmışdır (DES);
- ☐ dəyər, sığorta və fraxt ödənilmişdir (CIF);
- ☐ sərhədə çatdırılmışdır (DAF);

107 Malgöndərmənin hansı bazis şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə məhsulun qiyməti, məhsulun təyinat limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı daxil edilir:

- ☐ rüsumödənilmədən satılmışdır (DDU);
- ☐ franko-zavod (EXW);
- ☒ dəyər, sığorta və fraxt ödənilmişdir (CIF);
- ☐ sərhədə çatdırılmışdır (DAF);
- ☐ gəmidə satılmışdır (DES);

108 Malgöndərmənin franko-zavod şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə daxildir:

- ☐ məhsulun qiyməti, göndəriş limanına çatdırılması və gəmiyə yüklənməsi ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☒ məhsulun qiyməti, müəssisənin yük həyətində çatdırılması və orada boşaldılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☐ məhsulun qiyməti, məhsulun təyinat limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı;
- ☐ məhsulun qiyməti, məhsulun göndəriş limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı;
- ☐ məhsulun qiyməti və təyinat limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;

109 Malgöndərmənin sərhədə çatdırılmışdır (DAF) şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə daxildir:

- ☐ məhsulun qiyməti və göndəriş limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☐ məhsulun qiyməti, məhsulun təyinat limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı;
- ☐ məhsulun qiyməti və təyinat limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☐ məhsulun qiyməti, göndəriş limanına çatdırılması və gəmiyə yüklənməsi ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☒ məhsulun qiyməti, kontraktı göstərilmiş sərhəd məntəqəsinə kimi çatdırılması xərcləri və sığorta haqqı (müqavilədə nəzərdə tutulduğu halda).

110 Malgöndərmənin CIF şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə daxildir:

- ☐ məhsulun qiyməti və göndəriş limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☒ məhsulun qiyməti, təyinat limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı;
- ☐ məhsulun qiyməti, kontraktı göstərilmiş sərhəd məntəqəsinə kimi çatdırılması xərcləri və sığorta haqqı (müqavilədə nəzərdə tutulduğu halda).
- ☐ məhsulun qiyməti və təyinat limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☐ məhsulun qiyməti, göndəriş limanına çatdırılması və gəmiyə yüklənməsi ilə əlaqədar olan bütün xərclər;

111 Zərərsizlik nöqtəsində:

- ☐ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinin son hədd gəlirləri son hədd xərclərindən çoxdur;
- ☐ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinə çəkilən dəyışən (birbaşa xərclər sabit (qaimə) xərclərindən azdır;
- ☐ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinə çəkilən dəyışən (birbaşa xərclər sabit (qaimə) xərclərindən çoxdur;
- ☐ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinin son hədd gəlirləri son hədd xərclərindən azdır;
- ☒ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinin son hədd gəlirləri son hədd xərclərinə bərabərdir;

112 Məhsulun franko qiyməti aşağıdakılardan hansına imkan verir:

- ☐ müştəriyə müəyyən qiymət güzəştlərinin edilməsinə;
- ☒ məhsul göndərmənin müxtəlif bazis şərtlərini nəzərə almağa;
- ☐ məhsulun istehlak qiymətini müəyyən etməyə;
- ☐ məhsulun satış qiymətini müəyyən etməyə;
- ☐ məhsul satışından əlavə gəlir əldə etməyə;

113 Beynəlxalq təcrübədə nəqd ödəniş aşağıdakı üsullarla həyata keçirilir:

- ☐ Nəqd ABŞ dolları ilə
- ☒ Köçürmə yolu ilə
- ☐ Kredit kartı ilə
- ☐ Nəqd əskinazla
- ☐ Tratta ilə

114 İnkoterms 2000 –də CFR termini:

- ☒ Dəyər və fraxt təyinat limanına qədər deməkdir
- ☐ Təyinat yerinə gömrük rüsumu ödənilmədən çatdırma deməkdir
- ☐ Fraxt, yükdaşıma xərcləri və sığorta göstərilən təyinat yerinə qədər ödənilmişdir deməkdir
- ☐ Təyinat limanında gəmidən göndərmə deməkdir
- ☐ Franko bort yükləmə limanı deməkdir

115 İnkoterms 2000 -ə müvafiq olaraq C qrupu bazis şərtlərinə daxil deyil:

- ☒ DES
- ☐ CPT
- ☐ CIP
- ☐ CIF
- ☐ CFR

116 CIP termini:

- ☒ Yükdaşıma xərcləri, fraxt və sığorta göstərilən təyinat yerinə qədər satıcı tərəfindən ödənilmişdir
- ☐ Sərhəddə qədər göndərilmişdir
- ☐ Gömrük rüsumu ödənilməklə çatdırılmışdır
- ☐ Dəyər və fraxt deməkdir
- ☐ Franko gəmi bortu boyunca deməkdir

117 İnkoterms 2000 -ə müvafiq olaraq D qrupu bazis şərtlərinin ardıcılığı harada pozulub:

- ☒ DDR
- ☐ DDU
- ☐ DEQ
- ☐ DES
- ☐ DAF

118 Alıcı satıcının bankında müxbir hesab açırsa və oradan ödənişlər yalnız alıcının göstərişi ilə köçürülərsə bu ödəniş növü hansıdır?

- ☐ Teleqraf köçürməsi
- ☐ Inkasso
- ☐ Çeklə ödəniş
- ☐ Akkreditiv
- ☒ Bank köçürməsi

119 Müqavilədə gələcəkdə qiymət dəyişilməzdir göstərilibse təsbit etmə üsulu ilə göstərilən qiymət növünü müəyyən edin:

- ☐ Vasitəçinin qiyməti
- ☐ Dəyişən qiymət
- ☒ Sabit qiymət
- ☐ Gələcəkdə qiymətin təsbit olması
- ☐ Dünya qiyməti

120 Əgər müqavilədə məhsulun dərhal çatdırılması göstərilibse bu zaman satıcının qarşısında hansı öhdəliklər qoyulur:

- ☐ Mümkün qədər tez göndərmə
- ☒ İki həftə ərzində istənilən gün göndərmə
- ☐ Hazır olduqca göndərmə
- ☐ Müqavilənin bağlanması sabahı göndərmə
- ☐ Müqavilə bağlandıqdan 3 gün ərzində göndərmə

121 Bazar qiymətinin müqavilə qiymətindən fərqlənməsinin hansı mümkün minimumu dərəcəsində müqavilənin sabit qiymətinə yenidən baxılır:

- ☐ 7-8%
- ☐ 1-2%
- ☒ 2-5%
- ☐ 6-7%
- ☐ 9-10%

122 Malın çatdırılması zamanı əmtəənin bazar qiyməti dəyişilərsə müqavilə bağlanarkən qeyd olunmuş və yenidən baxıla biləcək qiymət necə adlanır:

- ☐ Dəyişkən qiymət
- ☐ Sabit qiymət
- ☐ Mütəhərrik qiymət
- ☐ Faktiki sövdələşmə qiyməti
- ☒ Gələcəkdə təsbit edilən qiymət

123 Beynəlxalq alqı-satqı müqaviləsinin preambula hissəsində göstərilməli əsas məlumatları qeyd edin:

- ☐ Arbitraj
- ☐ Malın qiyməti və müqavilənin ümumi məbləği
- ☒ Müqavilə tərəflərinin tam hüquqi adları
- ☐ Yükün çatdırılmasının bazis şərtləri
- ☐ Malın miqdarı

124 Tarif eskalasiya nədir?

- ☐ Əmtəənin emal dərəcəsi artdıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifi azaldılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti
- ☒ Əmtəənin emal dərəcəsi artdıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifi artırılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti
- ☐ Əmtəənin emal dərəcəsi azaldıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifi ləğv olunmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti
- ☐ Əmtəənin emal dərəcəsi artıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifi azaldılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti
- ☐ Əmtəənin emal dərəcəsi azaldıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifi artırılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti

125 Əmtəənin emal dərəcəsi artdıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifi artırılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti hansıdır?

- ☐ Reqlament tarifi
- ☐ Tarif multiplikatoru
- ☐ Advalor tarifi
- ☒ Tarif eskalasiyası
- ☐ Kvota tarifi

126 İxrac və idxal kvotaları necə müəyyən edilir

- ☐ yeniliyinə görə
- ☐ istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsinə görə
- ☐ malın keyfiyyətinə görə
- ☒ ixrac və idxal olunan malların həcmnin üdm-nin həcmə nisbətində görə
- ☐ rəqabət etmə səviyyəsinə görə

127 İdxalı məhdudlaşdıran mürtəce tədbirlərə aiddir.

- ☐ Aksizlər
- ☐ Rezidentlərin öz vəsaitləri hesabına idxal
- ☐ Kreditlə idxal
- ☒ Kompensasiyalı və ya ekvivalent idxal
- ☐ Barter

128 Azərbaycan Respublikasında xarici ticarətin tənzimləndirilməsi qaydaları haqqında fərman nə zaman verilmişdir?

- ☐ 3 avqust 1997-ci il
- ☐ 5 aprel 1994-cü il
- ☐ 10 yanvar 1994-ci il
- ☒ 17 dekabr 1996-cı il
- ☐ 24 iyun 1997-ci il

129 Azərbaycan Respublikasında xarici ticarətin səmərəliliyinin artırılması haqqında fərman nə zaman verilmişdir?

- ☐ 3 avqust 1997-ci il
- ☐ 17 dekabr 1996-cı il
- ☐ 5 aprel 1994-cü il
- ☒ 10 yanvar 1994-ci il
- ☐ 24 iyun 1997-ci il

130 Azərbaycan Respublikasında xarici ticarətin sərbəsləndirilməsi haqqında fərman nə zaman verilmişdir?

- ☐ 3 avqust 1999-cu il
- ☐ 17 dekabr 1996-cı il
- ☐ 10 yanvar 1994-cü il
- ☒ 5 aprel 1994-cü il
- ☐ 24 iyun 1997-ci il

131 İxracatın stimullaşdırılmasının əsas aləti hansıdır?

- ☐ İxracatçılara informasiya və məsləhətlər verilməsi
- ☐ İxracın dövlət tərəfindən kreditləşdirilməsi
- ☐ İxracın və ixrac kreditlərinin dövlət sığortası
- ☒ İxracın lisenziyalasdırılması
- ☐ İxracın birbaşa subsidiyalasdırılması

132 Əvvəllər ölkəyə gətirilən və heç bir yenidən emala məruz qalmayan əmtəənin ölkədən çıxarılmasına:

- ☐ Təkrar idxal deyilir
- ☐ İdxal deyilir
- ☐ İxrac deyilir
- ☒ Təkrər ixrac deyilir
- ☐ Transizit deyilir

133 Aşağıdakı fikirlərin hansı düzgündür:

- ☐ İdxal rüsumları ölkəyə çox əmtəə gətirməyə stimül verir
- ☐ Əgər ölkə müəyyən əmtəə üzrə dünyada ən iri istehsalçı olaraq dünya qiymətlərinə təsir göstərə bilirsə, onda gömrük tarifini elə səviyyələşdirmək olar ki, o həmin ölkəyə uduş gətirsin
- ☐ Gömrük tarifləri həmişə onu tətbiq edən ölkədə həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasına kömək edir
- ☒ Həm idxal, həm də ixrac rüsumlarının tətbiqini ölkənin müdafiə qabiliyyətinin təminatı mövqeyi ilə əsaslandırmaq olar.
- ☐ İxrac rüsumları inkişaf etmiş bazar iqtisadiyyatlı ölkələrə xasdır

134 Xarici ticarət dövriyyəsi:

- ☐ Təkrar ixrac və idxalın cəmi deməkdir
- ☐ Humanitar göndərmələr çıxılmaqla ixracatın həcmi deməkdir
- ☐ Bütün ixracatın həcmi deməkdir
- ☒ İxrac və idxalın cəmi deməkdir
- ☐ Vergi tutulmadan daxil olan əmtəələrdən başqa bütün idxal deməkdir

135 Bütün ölkələrin xarici ticarətinin məcmusunu əks etdirən beynəlxalq əmtəə-pul münasibətləri necə adlanır:

- ☐ Xarici ticarət dövriyyəsi
- ☐ Dünya bazarı
- ☐ Beynəlxalq bazarı
- ☒ Beynəlxalq ticarət
- ☐ Ümumdünya iqtisadi məkanı

136 İxrac və idxal dəyərinin fərqi:

- ☐ Dünya təklifinin həcmidir
- ☐ Xarici ticarət balansıdır
- ☐ Ticarət dövriyyəsidir
- ☒ Ticarət saldosudur
- ☐ Dünya tələbatının həcmidir

137 Xarici-iqtisadi fəaliyyətin qeyri-tarif tənzimlənməsinin tədbirlərinə aiddir:

- ☐ vergi rüsumları, ştraflar
- ☐ gömrük tənzimlənməsi, embarqo
- ☐ vergi tənzimlənməsi, lisenziyalasdırma
- ☒ kvotalaşdırma, lisenziyalasdırma, embarqo, valyuta nəzarəti və s.
- ☐ himayəçilik, vergi sistemi

138 Xarici ticarət siyasəti alətləri əsas qrup şəklində birləşlər:

- ☐ vergi tənzimlənməsi
- ☐ valyuta nəzarəti
- ☐ embarqo
- ☐ gömrük tənzimlənməsi
- ☒ tarif məhdudiyyətləri, qeyri-tarif məhdudiyyətləri

139 Dövlət xarici ticarət siyasətinin əsas formaları mövcuddur:

- ☐ azad ticarət zonalarının yaradılması
- ☐ radikalçılıq, liberallasdırma
- ☐ iqtisadiyyatın açıqlığı
- ☒ fritrederçilik, himayəçilik, liberallasdırma
- ☐ fritrederçilik, vergi güzəştləri

140 Xarici-iqtisadi subyektlər arasında qiymətlərin əmələ gəlməsi asılıdır:

- ☐ bazarda ixracçının nisbi davranış azadlığından
- ☐ tələb və təklif arasında dinamik tarazlıqdan
- ☐ rəqabət mühiti şəraitindən
- ☒ rəqabət mühiti şəraiti, tələb və təklif arasında dinamik tarazlıq, bazarda idxalçı və ixracının nisbi davranış azadlığından
- ☐ bazarda idxalçının nisbi davranış azadlığından

141 Xarici ticarət dövriyyəsini hansı variant əks etdirir?

- ☐ bütün dövlətlərin ixrac məbləğlərinin cəmi
- ☐ bir dövlətin ixrac məbləğinin cəmi
- ☐ bütün dövlətlərin idxal və ixrac məbləğlərinin cəmi
- ☒ bu və digər dövlətin idxal və ixrac məbləğlərinin cəmi
- ☐ bir dövlətin idxal məbləğinin cəmi

142 Dünya əmtəə dövriyyəsini hansı variant əks etdirir?

- ☐ bütün dövlətlərin idxal kvotaları
- ☐ bütün dövlətlərin xarici ticarət dövriyyələrinin cəmi
- ☐ bütün dövlətlərin idxal həcmələrinin cəmi
- ☒ bütün dövlətlərin ixrac həcmələrinin cəmi
- ☐ bütün dövlətlərin ixrac kvotaları

143 Aşağıda adı çəkilən hansı Avropa ölkəsi tranzitiv ölkə sayılır?

- ☐ Finlandiya
- ☐ Belçika
- ☐ Hollandiya
- ☒ Macarıstan
- ☐ Danimarka

144 Aşağıda adı çəkilən ölkələrdən hansı tranzitiv ölkə deyildir?

- ☐ Özbəkistan
- ☐ Makedoniya
- ☐ Polşa
- ☒ Yunanıstan
- ☐ Çexiya

145 Aşağıdakılardan yalnız biri xarici ticarət siyasətinin tarif vasitəsidir:

- ☐ kreditləşdirmə
- ☐ subsidiyalar
- ☐ vergi və yığımlar
- ☒ gömrük rüsumları
- ☐ lisenziyalaşdırma

146 Humanitar və texniki yardım tədiyyə balansının hansı hissəsində əks etdirilir.

- ☐ Portfel investisiyaları
- ☐ Ticarət
- ☐ Cari əməliyyatlar
- ☒ Cari transferlər
- ☐ Ticarət kreditləri və avanslar

147 Aşağıdakı terminlərdən hansı beynəlxalq integrasiyaya xas deyil:

- ☐ İqtisadi və valyuta ittifaqı
- ☐ Gömrük ittifaqı
- ☐ Ümumi bazar
- ☒ Sindikat
- ☐ Azad ticarət zonaları

148 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri – tarif metodlarına hansı aiddir:

- ☐ İxrac rüsumları
- ☐ Gömrük rüsumları
- ☐ Aksiz vergiləri
- ☒ Kvotalaşdırma
- ☐ Əlavə dəyər vergisi

149 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin ən əsas aləti hansıdır?

- ☐ İdxalın əvəz edilməsi tədbirləri
- ☐ Kvotalaşdırma
- ☐ Proteksionizm

- ☒ Gömrük tarifləri
- ☐ İxracın stimullaşdırılması tədbirləri

150 İxrac və idxal dəyərinin fərqi:

- ☐ Dünya təklifinin həcmidir
- ☐ Xarici ticarət balansıdır
- ☐ Ticarət dövriyyəsidir
- ☒ Ticarət saldosudur
- ☐ Dünya tələbatının həcmidir

151 Bütövlükdə inkişaf etmiş ölkələrdə neçə azad iqtisadi zona var?

- ☒ 235
- ☐ 145
- ☐ 109
- ☐ 111
- ☐ 900

152 Qərbi Avropa ölkələrində birlikdə neçə azad iqtisadi zona var?

- ☐ 145
- ☐ 235
- ☐ 111
- ☒ 90
- ☐ 109

153 Avropa Azad Ticarət Assosiasiyası integrasiyanın hansı mərhələsindədir.

- ☐ İkitərəfli ticarət müqaviləsi
- ☐ İqtisadi və valyuta ittifaqı
- ☐ Gömrük ittifaqı
- ☒ Azad ticarət zonası
- ☐ Ümumi bazar

154 İdxal- ixrac əməliyyatlarında bazis şərtlərinin rolu:

- ☐ İdxal-ixrac əməliyyatlarında məhdudiyyətləri aradan qaldırır
- ☐ Bu əməliyyatları çətinləşdirir
- ☐ Bütün ölkələr üzrə idxal-ixrac əməliyyatlarını nümunəviləşdirir
- ☒ Beynəlxalq ticarətdə bu əməliyyatları sadələşdirir və standartlaşdırır
- ☐ Bu əməliyyatlarda xərcləri azaldır

155 Gömrük ittifaqının məqsədi nədir?

- ☐ Üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılmasıdır
- ☐ Üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumları alınmasının aradan qaldırılmasıdır
- ☐ Ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan manelərin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazar yaradılmasıdır
- ☒ İttifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyyətlərinin ləğv olunması, əmtəə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılmasıdır
- ☐ Sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılmasıdır

156 Gömrük- tarif üsulu nəyə yönəldilmişdir?

- ☐ Sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına
- ☐ Milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- ☐ Büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- ☒ Daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına

- ☐ Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə

157 Gömrük tarifi (rəsumu) fiskal nəzarət funksiyası nəyə xidmət edir?

- ☐ Daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- ☐ Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə
- ☐ Milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- ☒ Bütçənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- ☐ Sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına

158 Yenidən satma üzrə əməliyyat hansıdır?

- ☐ İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- ☐ Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- ☒ Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ Əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır

159 Gömrük rüsumunun fiskal funksiyası

- ☐ Ölkədən mal çıxarılmasının stimullaşdırılmasına xidmət edir
- ☐ Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə xidmət edir
- ☐ Milli iqtisadiyyatı həddən artıq rəqabətdən qoruyur
- ☒ Bütçənin gəlir hissəsinin doldurulmasını təmin edir
- ☐ Ölkəyə mal gətirilməsinin qarşısını almaqdır

160 İxrac güzəşti:

- ☐ Əvvəlcədən razılaşdırılmış miqdardan artıq əmtəə alan alıcılara verilən güzəstdir
- ☐ Xüsusi razılaşma əsasında daimi alıcılara verilən güzəstdir
- ☐ Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəstdir
- ☒ Satıcılar tərəfindən əmtəələrin xarici alıcılara satışı zamanı yerli alıcılara verilən güzəstdən artıq verilən güzəstdir
- ☐ Satıcıların xüsusilə maraqlı olduqları sifarişlərdə imtiyazlı alıcılara verilən güzəstdir

161 Açıq iqtisadiyyat və azad ticarət anlayışları eynidirmi?

- ☐ Ola bilər
- ☐ Bəlkə
- ☐ Bəli
- ☒ Xeyir
- ☐ Bilmirəm

162 Eyni əlamətli diversifikasiya:

- ☐ müəssisənin məhsul çeşidinin yeni avadanlıq və texnika tətbiq edilməsi əsasında istehsal edilən məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;
- ☒ müəssisənin məhsul çeşidinin mövcud məhsul çeşidinə daxil olan yeni məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;
- ☐ müəssisənin istehsal güclərinin genişləndirilməsidir;
- ☐ müəssisənin məhsul çeşidinə oxşar məhsul çeşidinə daxil olan yeni məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;
- ☐ müəssisənin məhsul çeşidi mövcud istehsal texnologiyasından tamamilə fərqlənən texnologiya əsasında istehsal edilən məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;

163 Müxtəlif əlamətli (çox sahəli) diversifikasiya:

- ☐ müəssisənin məhsul nomenklaturasının genişləndirilməsi üçün investisiyalarının cəlb edilməsi prosesidir;
- ☐ müəssisənin məhsul çeşidinə oxşar məhsul çeşidinə daxil olan yeni məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;

- ☐ firmanın istehsal güclənin genişləndirilməsidir;
- ☒ firmanın məhsul çeşidi mövcud istehsal texnologiyasından tamamilə fərqlənən texnologiya əsasında istehsal edilən məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;
- ☐ müəssisənin məhsul çeşidinin mövcud məhsul çeşidinə daxil olan yeni məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;

164 Tədiyyə balansına hansı amil birbaşa təsir göstərmir?

- ☐ valyuta kursu
- ☐ inflyasiyanın nisbi tempi
- ☐ real ÜDM-in dəyişməsi
- ☒ dövlətin daxili istehsalı subsidiyalaşdırması siyasəti
- ☐ faiz dərəcələrinin nisbi səviyyəsi

165 Tədiyyə balansının kapitala əməliyyatlar və maliyyə əməliyyatları hesabında aşağıdakı belə bir maddə yoxdur:

- ☐ reinvestisiya olunmuş gəlirlər
- ☐ miqranların transfertləri
- ☐ dövlət idarə edilməsi sektoru
- ☒ royalti və lisenziyalar üzrə mükafatlar
- ☐ səhmdar kapitalı

166 Tədiyyə balansının cari əməliyyatlar hesabı bölməsində belə bir maddə yoxdur:

- ☐ daşıyıcılar tərəfindən malların limanlara çatdırılması
- ☐ əmtəələrin ixracı və idxalı
- ☐ Emal üçün nəzərdə tutulmuş məhsullar
- ☒ maliyyə xidmətləri
- ☐ qeyri-monetar qızıl

167 Müasir dövrdə AİZ (Azad İqtisadi Zon dedikdə aşağıdakı məqsədlər üçün nəzərdə tutulmuş ərazi başa düşülür:

- ☐ Ciddi gömrük nəzarətinin aparılması
- ☐ Milli sahibkarlar üçün xüsusi rejimin yaradılması
- ☐ “Gizli” kapitalın yuyulması
- ☒ Tarifsiz ticarət və xarici sərmayəçilərin təsərrüfat fəaliyyəti üçün güzəştli şəraitin yaradılması
- ☐ Milli inkişaf layihələrinin həyata keçirilməsi

168 Son onillikdə Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi əlaqələri ilk növbədə hansı ölkələrə yönəlmişdir:

- ☐ MDB ölkələrinə
- ☐ Yaxın Şərq ölkələrinə
- ☐ İnkişaf etmiş ölkələrə
- ☒ Uzaq xarici dövlətlərə
- ☐ Cənubi Asiya ölkələrinə

169 Son onillikdə Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi əlaqələri hansı prinsip üzərində inkişaf edir:

- ☐ Mövcud problemlərə eyni yanaşma
- ☐ Legitimlik
- ☐ Siyasiləşmə
- ☒ İqtisadi məqsəduyğunluq
- ☐ Sülh naminə əməkdaşlıq

170 Azərbaycan Respublikasının ixracının çox hissəsi hansı ölkənin payına düşür.

- ☐ Almaniya

- ☐ Danimarka
- ☐ ABŞ
- ☒ İtaliya
- ☐ Belçika

171 Azərbaycan Respublikasının ümumi ixrac həcmində maşın və avadanlığın nisbətən az payı olmasının əsas səbəbini qeyd edin:

- ☐ Kreditləşmə problemi
- ☐ Sığorta sisteminin geridə qalması
- ☐ Ödəmə kəsirləri problemi
- ☒ İstehsal bazasının texniki geriliyi
- ☐ Bank zəmanətinin olmamağı

172 Ticarət və tariflər üzrə Baş Sazişin ən əsas prinsiplərinə aid deyil:

- ☐ ticarət sahəsində ölkələrə diskriminasiyanın tətbiq edilməməsi
- ☐ inkişaf etməkdə olan ölkələrə preferensiyaların tətbiqi
- ☐ ən əlverişli recim
- ☒ gömrük tariflərinin tədricən artırılması
- ☐ gömrük tariflərinin tədricən azaldılması

173 Gömrük tarifinin aşağıdakı forması vardır:

- ☐ əmtənin ştrix-kodu, mənsubiyyəti və gömrük rüsumunun dərəcəsi
- ☐ əmtənin adı və gömrük rüsumunun dərəcəsi
- ☐ əmtənin ştrix-kodu və gömrük rüsumunun dərəcəsi
- ☒ əmtənin kodu, adı və gömrük rüsumunun dərəcəsi
- ☐ mənsub olduğu ölkə, əmtənin adı və gömrük rüsumunun dərəcəsi

174 Gömrük rüsumlarına cəlb edilərək, həmin rüsumların dərəcəsini əks etdirən sistemləşdirilmiş əmtə siyahısına:

- ☐ əlavə dəyər vergisi deyilir
- ☐ gömrük rüsumları deyilir
- ☐ gömrük tarifinin növü deyilir
- ☒ gömrük tarifləri deyilir
- ☐ aksiz vergisi deyilir

175 Xarici ticarətin dövlət tənzimlənməsinə Aid deyil:

- ☐ ixracın birbaşa subsidiyalaşdırılması
- ☐ lisenziyalaşma
- ☐ gömrük tarifləri
- ☒ reimport
- ☐ kvotalaşdırma

176 Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın açıqlıq dərəcəsini müəyyənləşdirən göstərijilər qrupuna aid deyil:

- ☐ ölkə iqtisadiyyatının kapitallaşma səviyyəsi
- ☐ birbaşa investisiyaların həjmi
- ☐ idxal kvotası
- ☒ ümumi işçi qüvvəsinin həjmində xaricdə işləyənlərin payı
- ☐ ölkə ixracının 3 əsas partnyor üzərində jəmləşməsi

177 Aşağıdakı hansı variantda beynəlxalq iqtisadi integrasiyanın inkişaf mərhələlərinin ardıcılığı pozulmuşdur:

- ☐ iqtisadi və valyuta birliyi

- ☐ gömrük ittifaqı
- ☐ azad ticarət zonaları
- ☒ siyasi ittifaq
- ☐ ümumi bazar

178 Aşağıdakılardan biri qeyri-tarif tənzimlənmənin gizli metodlarından deyil:

- ☐ yerli komponentlərin olması tələbi
- ☐ texniki maneələr
- ☐ dövlət alışları
- ☒ subsidiyalar
- ☐ vergi və yığımlar

179 İxrac kvotasının düsturu aşağıdakılardan hansıdır:

- ☐ $İK = \frac{İXRAJ}{İDXAL} * 100\%$
- ☐ $İK = \frac{İXRAJ}{XT} * 100\%$
- ☐ $İK = \frac{İXRAJ}{MG} * 100\%$
- ☒ $İK = \frac{İXRAJ}{ÜDM} * 100\%$
- ☐ $İK = \frac{İXRAJ}{ÜMM} * 100\%$

180 İdxal rüsumlarının tətbiqindən kim itirir:

- ☐ ixrac ölkəsinin istehsalçıları
- ☐ gömrük tarifi tətbiq edən ölkə
- ☐ idxal ölkəsinin istehsalçıları
- ☒ idxal ölkəsinin istehlakçıları
- ☐ ixrac ölkəsinin istehlakçıları

181 ÜTT öz fəaliyyətinə nə vaxtdan başlamışdır.

- ☐ 1992-ci ildən
- ☐ 1957-ci ildən
- ☐ 1947-ci ildən
- ☒ 1995-ci ildən
- ☐ 1985-ci ildən

182 Embargo dedikdə idxal kvotasının faiz səviyyəsi nəyə bərabər olur.

- ☐ 100 faizə
- ☐ 75 faizə
- ☐ 50 faizə
- ☒ sıfıra
- ☐ 90 faizə

183 İxrac firmaları hansı firmalardır?

- ☐ Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- ☒ Öz hesabına daxili bazarda əmtələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- ☐ Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- ☐ Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- ☐ Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

184 İdxal- ixrac əməliyyatları nədir?

- ☐ Ərzaq məhsullarının xarici ölkədə satılması üzrə fəaliyyətdir
- ☐ Öz ölkəsinin daxili bazarında sonradan satmaq üçün xarici əmtəələrin alınması və ölkəyə gətirilməsi üzrə fəaliyyətdir

- ☐ Əmtənin xarici ölkəyə satışı və onun üzərində sahibkarlıq hüququnun xarici kontragentə verilməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyətdir
- ☒ Əmtəələrin alqı-satqısı ilə əlaqədar olan komersiya fəaliyyətidir
- ☐ Müəssisələrin fəaliyyəti ilə əlaqədar avadanlıqların ölkəyə gətirilməsidir

185 XİF –in Əmtəə Nomenklaturası nədir?

- ☐ Əmtəələrin mühüm, zəruri və ümumi əlamətlərinin sistemidir
- ☐ Malların müəyyən təsnifat sisteminə uyğun olaraq paylanmış çoxluğudur
- ☐ Çoxluğun müəyyən əlamətlər üzrə paylanmasıdır
- ☒ Gömrük sərhəddindən keçirilə bilən malların mühüm əlamətlər üzrə qruplaşdırılmış sistemidir
- ☐ Gömrük sərhəddindən keçirilə bilən mal və nəqliyyat vasitələrinin zəruri və ümumi əlamətlərinə görə sistemləşdirilməsidir

186 Harmonizə olunmuş sistem neçə bölmə və neçə qrupdan ibarətdir?

- ☐ 19 bölmə və 94 qrup
- ☐ 22 bölmə və 96 qrup
- ☐ 18 bölmə və 87 qrup
- ☒ 21 bölmə və 99 qrup
- ☐ 20 bölmə və 98 qrup

187 Brüssel əmtəə nomenklaturası neçə bölmə və mal mövqeyindən ibarətdir?

- ☐ 5 bölmə və 214 mal mövqeyi
- ☐ 7 bölmə və 198 mal mövqeyi
- ☐ 6 bölmə və 218 mal mövqeyi
- ☒ 5 bölmə və 186 mal mövqeyi
- ☐ 6 bölmə və 256 mal mövqeyi

188 XX əsrin 80-ci illərində dünya bazarında mövcud olan ən əsas ticarət axını hansı idi:

- ☐ Şərq-Şərq
- ☐ Qərb-Şərq
- ☐ Qərb-Cənub
- ☒ Qərb-Qərb
- ☐ Şərq- Cənub

189 Satış üçün istehsal olunmuş əmtəələr istehsalçı tərəfindən ölkə hüduqlarında reallaşdırılırsa, bu cür təsərrüfat münasibətlərinin forması hansı sayılır:

- ☐ Daxili əmtəə mübadiləsi
- ☐ Daxili bazar
- ☐ Milli bazar
- ☒ Xarici bazar
- ☐ Milli ticarət

190 İnhisarcı rəqabət bazarı aşağıdakı əlamətlərlə xarakterizə edilir:

- ☐ Bazarda eyni məhsul üzrə iştirakçıların sayı çox məhduddur
- ☐ İnhisarçılar tərəfindən qiymətlər süni şəkildə şişirdilir
- ☐ Bazarda bir neçə iri inhisarçı və xeyli xırda firma vardır
- ☒ Konkret məhsulun istehsalı üzrə iri inhisarcının olması ilə
- ☐ Konkret məhsul istehsalı üzrə rəqabət aparan çoxlu istehsalçılar mövcuddur

191 Təmiz inhisar bazarına xas deyil:

- ☐ “Qiymət ayrışdırıcılığı” mövcuddur
- ☐ İnhisarçıda məhsulun göndərilməsi sahəsində müstəsna hüquq vardır
- ☐ Əmtəə göndərənlərin sayı çoxdur

- ☒ Əmtəə göndərənlərin sayı birdir
- ☐ İstehsal həcmnin seçilməsində optimal variant mövcuddur

192 Təmiz rəqabət bazarına xas deyil:

- ☐ İxracatçıların maksimal mənfəət əldə etmək istəyi əmtəələrin qiymətinin aşağı düşməsinə səbəb olur.
- ☐ Əmtəələrin qiymətləri bir-birinə yaxınlaşmağa meyl edir
- ☐ Yeni xarakterli əmtəələrin qiymətləri bir-birindən ciddi fərqlənir
- ☒ Xarici ticarət subyektlərinin çoxsaylı olması
- ☐ İxracatçının uduşu mal göndərilməsi həcmnin artması hesabına başa gəlir

193 Rəqabət azadlığı dərəcəsinə və xarakterinə görə bazarların əsas tiplərinə hansılar aid deyildir?

- ☐ Oliqopolik rəqabət bazarı
- ☐ Məhdud inhisar bazarı
- ☐ Təmiz inhisar bazarı
- ☒ Təmiz rəqabət bazarı
- ☐ İnhisarçı rəqabət bazarı

194 Beynəlxalq hesabat qiymətlərini hansı variant səciyyələndirir?

- ☐ dövlət tərəfindən müəyyən edilən qiymətlər
- ☐ konkret əmtəə növlərinə BVF-nun müəyyən etdiyi qiymətlər
- ☐ konkret əmtəə növlərinə idxalçı-firmanın fərdi müəyyən etdiyi qiymətlər
- ☒ konkret əmtəə növlərinə ixracçı-firmanın fərdi müəyyən etdiyi qiymətlər
- ☐ müəyyən metodla hesablanan qiymətlər

195 Dünya qiymətlərini hansı variant səciyyələndirir?

- ☐ mühüm əmtəə birjalarında idxal əməliyyatlarının qiymətləri
- ☐ inkişaf etmiş sənaye ölkələrinin müəyyən etdiyi qiymətlər
- ☒ mühüm dünya ticarət mərkəzlərində yaranan iri idxal-irac əməliyyatlarının qiymətləri
- ☐ mühüm ticarət birjalarında ixrac əməliyyatlarının qiymətləri
- ☐ BVF-nun müəyyən etdiyi qiymətlər

196 Dünya əmtəə bazarını hansı variant səciyyələndirir?

- ☐ özünəməxsus beynəlxalq təşkilati forması olan, dayanıqlı təkrarlanan alqı-satqı əməliyyatlarının cəmi
- ☐ beynəlxalq xidmət bazarlarının cəmi
- ☐ beynəlxalq xammal bazarlarının cəmi
- ☒ beynəlxalq valyuta bazarlarının cəmi
- ☐ beynəlxalq kənd təsərrüfatı bazarlarının cəmi

197 Dünya bazarının mövcudluğunun əsas əlaməti hansıdır?

- ☐ Ümumdünya ticarət təşkilatının olması
- ☐ Xarici tələb və təklifin olması
- ☐ Xarici alıcı və satıcıların olması
- ☒ Ölkələrarası əmtəə və xidmət hərəkətinin mövcudluğu
- ☐ Dünya iqtisadi məkanının mövcudluğu

198 Dünya ticarətinin əmtəə strukturunda hansı sahə üzrə ticarətin həcmi daha sürətlə artır:

- ☐ ovçuluq və balıqçılıq sahəsi
- ☐ kənd təsərrüfatı sahəsi
- ☐ hasiledici sənaye sahəsi
- ☒ emaledici sənaye sahəsi
- ☐ yüngül sənaye sahəsi

199 Beynəlxalq statistikada ölkənin iqtisadi gücünü xarakterizə edən ən əsas göstərici:

- ☐ əhalinin sayıdır
- ☐ dünya ticarətindəki payıdır
- ☐ ərazidir.
- ☒ məcmu milli gəlirdir
- ☐ ölkəyə cəlb olunan investisiyaların həcmidir

200 ABŞ-ın dünya bazarında liderliyinin əsas parametrləri hansılardır?

- ☐ Daxili məcmu məhsulun həcmi
- ☐ Qlobal milli maraqların mövcudluğu
- ☐ Güclü hərbi-sənaye kompleksi
- ☒ Daxili bazarın miqyası və elmi-texniki potensial
- ☐ Güclü hakimiyyət

201 XX əsrin sonu XXI əsrin əvvəllərində inkişaf etmiş ölkələrin iqtisadiyyatında hansı struktur dəyişiklikləri baş vermişdir?

- ☐ Hasilat sahələrinin sürətli inkişafı
- ☐ Kənd təsərrüfatının xüsusi çəkisinin artımı
- ☐ Maddi istehsal sferasının inkişafı
- ☒ Xidmət sferasının sürətli inkişafı
- ☐ Yüngül və yeyinti sənayesinin aparıcı sahəyə çevrilməsi

202 Dünya ölkələrinin və regionların inkişaf səviyyəsinin qeyri-bərabərliyi hansı istiqamətlərə əsasən qiymətləndirilmir?

- ☐ Milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinə görə
- ☐ Əmək məhsuldarlığına görə
- ☐ Elmi-texniki tərəqqinin inkişaf səviyyəsinə əsasən
- ☒ Əhalinin savadına və xarici dil bilmək qabiliyyətinə görə
- ☐ Əhalinin həyat səviyyəsinə görə

203 Bazarın tutumu aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

- ☒ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyəri + idxalın dəyər ifadəsində həcmi - ixracın dəyər ifadəsində həcmi + ilin əvvəlinə qalıqla ilin axırına qalıq arasındakı fərq (dəyər ifadəsində);
- ☐ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyər + idxalın dəyər ifadəsində həcmi - ixracın dəyər ifadəsində həcmi - ilin axırına qalıqın həcmi (dəyər ifadəsində);
- ☐ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyər + idxalın dəyər ifadəsində həcmi - ilin əvvəlinə qalıq;
- ☐ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyər + idxalın dəyər ifadəsində həcmi + ilin əvvəlinə qalıqla ilin axırına qalıq arasındakı fərq (dəyər ifadəsində);
- ☐ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyər + ixracın dəyər ifadəsində həcmi + ilin əvvəlinə qalıqla ilin axırına qalıq arasındakı fərq (dəyər ifadəsində);

204 Məhsullara ştrixli kodların verilməsində məqsəd:

- ☐ məhsulların gömrük və müəssisədaxili uçotunun aparılmasının təmin edilməsidir;
- ☐ marketing informasiya sisteminin yaradılması prosesinin avtomatlaşdırılmasının təmin edilməsidir;
- ☐ müəssisənin məhsulunun bütün beynəlxalq bazarlarda tanınması və identifikasiya edilməsinin təmin edilməsidir;
- ☒ yuxarıda göstərilən bütün variantlar doğrudur;
- ☐ hesablama əməliyyatlarının aparılmasının asanlaşdırılması və məhsulların satış dinamikasının öyrənilməsidir;

205 Ticarət nişanı:

- ☐ ticarət markasında istifadə edilən simvollarıdır;
- ☐ ticarət markasıdır;
- ☐ patentləşdirilmiş marka adıdır;
- ☒ hüquqi müdafiəsi təmin olunmuş marka və ya onun hissəsidir;

- ☐ marka adıdır;

206 Marka emblemi (nişanı):

- ☒ ticarət markasının tanına bilən, lakin tələffüz edilə bilməyən hissəsidir
☐ istehsal edilən məhsulların çeşiddidir;
☐ ticarət markasıdır;
☐ ticarət markasında istifadə edilən simvolardır;
☐ ticarət markasının tələffüz edilə bilən hissəsidir;

207 Marka adı:

- ☐ istehsal edilən məhsulların çeşiddidir;
☐ ticarət markasıdır;
☐ ticarət markasında istifadə edilən simvolardır;
☒ ticarət markasının tələffüz edilə bilən hissəsidir;
☐ istehsal edilən məhsul nomenklaturasıdır;

208 Məhsullara ticarət (məhsul) markasının verilməsində məqsəd:

- ☐ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsul nomenklaturasının genişliyini diqqətə çatdırmaqdır;
☐ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsulunun yüksək istehlak xüsusiyyətlərinə malik olmasını göstərməkdir;
☐ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsulunun yüksək keyfiyyətə malik olmasını göstərməkdir;
☐ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsulunun uçotunun asanlaşdırılmasıdır;
☒ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsulunun rəqiblərin məhsulundan fərqləndirilməsi və identifikasiyasıdır;

209 Ticarət (məhsul) markası:

- ☐ məhsulların identifikasiyası üçün istifadə edilən adlardır;
☐ məhsulun keyfiyyət göstəricisidir;
☒ məhsulların identifikasiyası üçün istifadə edilən simvolların və adların məcmusudur;
☐ məhsulların identifikasiyası üçün istifadə edilən simvollarıdır;
☐ istehsal edilən məhsul çeşidlərinin məcmusudur;

210 Məhsul nomenklaturasının dərinliyi

- ☐ məhsullara yeni marka adlarının verilməsidir;
☒ məhsul çeşidinə daxil olan markaların (müxtəlif növlərinin, modellərinin) orta sayıdır;
☐ yeni növ-tip-ölçülü məhsulların sayıdır;
☐ müəssisənin bazara təklif etdiyi məhsul çeşidlərinin sayıdır
☐ məhsulların çeşid müxtəlifliyi;

211 Məhsul nomenklaturasının genişliyi:

- ☐ məhsul çeşidinə daxil olan markaların (müxtəlif növlərinin, modellərinin) orta sayıdır;
☐ məhsul çeşidinə daxil olan markaların (müxtəlif növlərinin, modellərinin) orta sayıdır;
☐ məhsullara yeni marka adlarının verilməsidir;
☒ müəssisənin bazara təklif etdiyi məhsul çeşidlərinin sayıdır
☐ yeni növ-tip-ölçülü məhsulların sayıdır;

212 Məhsul nomenklaturası:

- ☐ məhsulun marka adını ifadə edir;
☐ məhsulun istehlak xüsusiyyətlərini əks etdirir;
☐ məhsulların müxtəlif növlülüyünü xarakterizə edir;
☒ məhsul çeşidindən geniş anlayışdır və bazara təklif edilən bütün məhsulların məcmusudur;
☐ onun xarici tərtibatının müxtəlifliyini əks etdir;

213 Məhsul çeşidinin dərinliyi:

- ☐ məhsulların keyfiyyət parametrlərinin yüksəldilməsidir;
- ☐ məhsulların modifikasiya edilməsidir;
- ☐ məhsul çeşidinin yeni məhsul qrupları hesabına artırılmasıdır;
- ☐ yeni məhsulların istehsalının təşkilidir;
- ☒ məhsul çeşidinin yeni növ-tip-ölçülü məhsullar hesabına artırılmasıdır;

214 Məhsul çeşidinin genişliyi:

- ☐ məhsulların modifikasiya edilməsidir;
- ☐ yeni məhsulların istehsalının təşkilidir;
- ☒ məhsul çeşidinin yeni məhsul qrupları hesabına artırılmasıdır;
- ☐ yeni növ-tip-ölçülü məhsulların sayıdır;
- ☐ məhsulların keyfiyyət parametrlərinin yüksəldilməsidir;

215 Məhsulun həyat dövrünün hansı mərhələsində məhsulun qiyməti daha aşağı olur:

- ☐ artım mərhələsində;
- ☒ böhran mərhələsində;
- ☐ bazara çıxma mərhələsində;
- ☐ sabillik mərhələsində;
- ☐ inkişaf mərhələsində;

216 Məhsul çeşidi:

- ☐ məhsul çeşidi anlayışından istifadə edilmir;
- ☐ məhsulun istehlak xüsusiyyətlərini əks etdirir;
- ☐ məhsul nomenklaturasından daha geniş anlayışdır və müəssisə tərəfindən istehsal edilən bütün məhsulları əhatə edir;
- ☒ müəyyən məhsul kateqoriyasına daxil olan və eyni bir məhsul markası ilə buraxılan məhsulların məcmusudur;
- ☐ məhsulun müxtəlif növlülüyünü ifadə edir;

217 Yeni məhsulun hazırlanmasını hansı formada həyata keçirmək daha məqsəduyğundur:

- ☐ xarici firmalarla əməkdaşlıq etməklə;
- ☐ kənardan lisenziya almaqla;
- ☐ kənardan patent almaqla;
- ☒ bu, müəssisənin məqsədi və resursların mövcudluğundan asılı olaraq müəyyən edilir;
- ☐ özünün gücü ilə;

218 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi əsasında onun modifikasiyası hansı halda məqsəduyğundur:

- ☐ məhsulun modifikasiyası əlavə xərclər və resurslar tələb etmədiyi hald ;
- ☐ elmi-tədqiqat və konstruktor-layihələrinin həyata keçirilməsi üçün resurslar mövcud olduğu halda;
- ☐ məhsulun keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verən texnika və texnologiya mövcud olduğu halda;
- ☒ keyfiyyət parametrlərinin yüksəldilməsini istehlakçı mütərəqqi dəyişiklik kimi qəbul etdiyi halda;
- ☐ bu işin həyata keçirilməsi üçün daha ucuz və keyfiyyətli material resurslarının mövcud olduğu halda;

219 İntistutsional təşkilatlar bazarı:

- ☐ həmin məhsulları hər hansı təbii fəlakətlərin nəticəsini aradan qaldırmaq məqsədi ilə alan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☐ həmin məhsulları humanitar yardımların göstərilməsi məqsədi ilə alan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☐ məhsulları yenidən satmaq məqsədi ilə satın alan müəssisə və təşkilatlardan ibarətdir;
- ☒ digər məhsullar istehsal etmək məqsədi ilə məhsul satılan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☐ həmin məhsulları şəxsi istehlakı məqsədi ilə alan istehlakçılardan ibarətdir;

220 İstehlak vasitələri bazarı:

- ☐ məhsulları hər hansı təbii fəlakətlərin nəticəsini aradan qaldırmaq məqsədi ilə alan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☐ məhsulları yenidən emal etmək məqsədi ilə satın alan istehlakçılardan ibarətdir;

- ☐ məhsulları yenidən satmaq məqsədi ilə satın alan müəssisə və təşkilatlardan ibarətdir;
- ☒ məhsulları şəxsi istehlakı üçün alan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☐ istehlak vasitələri istehsalı ilə məşğul olan istehlakçılardan ibarətdir;

221 İstehlakçı davranışı baxımından son istehlakçılar bazarının seqmentləşdirilməsi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir:

- ☐ istehlakçının yerləşmə sıxlığı;
- ☐ məhsulgöndərənlərlə əməkdaşlıq səviyyəsi;
- ☐ istehlakçının gəlirlərinin səviyyəsi, ailələrin sayı;
- ☒ istehlakçıların həyat tərzı və şəxsiyyətin tipi;
- ☐ mühtərilərlə əməkdaşlıq səviyyəsi;

222 Əhalinin gəlirlərinin səviyyəsi hansı seqmentləşdirmə amilləri qrupuna aiddir:

- ☐ coğrafi amillər;
- ☐ davranış amilləri;
- ☐ iqtisadi amillər;
- ☒ sosial amillər;
- ☐ psixoxrafik amillər;

223 Aşağıda göstərilənlərdən hansı institutsional istehlakçılar bazarının psixoxrafik seqmentləşdirmə meyarlarına aiddir:

- ☐ tədarük kriteriyaları və tədarük fəaliyyətinin təşkili;
- ☐ istehlakçıların daxil olduğu sosial və referent qrup;
- ☐ istehlakçıların fəaliyyət müddəti;
- ☒ məhsulda axtarılan səmərə, məhsulgöndərənlərlə əməkdaşlıq səviyyəsi və məhsulgöndərənlərə sadıqlıq səviyyəsi;
- ☐ istehlakçıların daxil olduğu sahə və təşkilatın miqyası;

224 Kontakt auditoriyası:

- ☐ müəssisənin məhsulgöndərənləridir;
- ☐ müəssisənin müştəriləridir;
- ☐ müəssisə ilə kontakt yaradan və onu material resursları ilə təmin edən müəssisələrdir;
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə maraq göstərən və ona qarşıya qoyduğu məqsədə çatmaqda ona gömək edən şəxslərin məcmuudur;
- ☐ müəssisənin məhsullarının satışını həyata keçirən vasitəçilərdir;

225 Hansı amil konyunktur formalaşdırın deyil:

- ☐ bazarın dövlət tənzimlənməsi
- ☐ siyasi amillər
- ☐ bazarın inhisarlaşma dərəcəsi
- ☒ fors-macor halları
- ☐ texnoloci amillər

226 Hansı siyasi amil bazar konyunkturuna təsir etmir:

- ☐ dünyada siyasi vəziyyət
- ☐ lokal müharibə
- ☐ terror aktı
- ☒ ayrı-ayrı ölkələr arasındakı danışıqlar
- ☐ dövlət çevrilişi

227 Aşağıda göstərilənlərdən hansı son istehlakçılar bazarının psixoxrafik seqmentləşdirmə meyarlarına aiddir:

- ☐ istehlakçıların yaş qurpu;

- ☐ istehlakçıların daxil olduğu sahə və təşkilatın miqyası;
- ☐ istehlakçının gəlirlərinin səviyyəsi, ailələrin sayı;
- ☒ istehlakçıların həyat tərzı və şəxsiyyətin tipi;
- ☐ məhsulgöndərənlərlə əməkdaşlıq səviyyəsi;

228 Məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyi:

- ☐ məhsulun yüksək keyfiyyətə malik olması qabiliyyətidir;
- ☐ qiymətin aşağı olmasıdır;
- ☐ konkret zaman kəsiyində konkret regionda ən yüksək keyfiyyətli olmasıdır;
- ☒ konkret zaman kəsiyində konkret regionda məhsulun eyni növdən (eyni qəbildən) olan məhsullara nisbətən özünü daha effektivlə "sata bilmə" qabiliyyətidir;
- ☐ konkret zaman kəsiyində konkret regionda satışın həcmının və bazar payının artmasıdır;

229 Bazarın konyunkturası:

- ☐ qiymətlərin müasir səviyyəsində ehtiyaclarla tələbatın həcmi arasındakı nisbətdir;
- ☐ qiymətin müasir səviyyəsində tələbatın həcmının təklifin həcmindən artıq olduğu haldır;
- ☐ qiymətin müasir səviyyəsində tələbatın həcmi ilə təklifin həcminin tarazlıq vəziyyətidir;
- ☒ qiymətlərin müasir səviyyəsində tələbatın həcmi ilə təklifin həcmi arasındakı nisbətdir;
- ☐ qiymətin müasir səviyyəsində təklifin həcmının tələbatın həcmindən artıq olduğu haldır;

230 Bazarın potensial tutumu:

- ☐ istehsal edilən məhsulun maksimum miqdarıdır (dəyəridir);
- ☐ istehlakçıların ehtiyaclarının həcmidir;
- ☐ istehlakçıların tələbatının həcmidir;
- ☒ bazarda satıla biləcək məhsulların maksimum miqdarıdır (dəyəridir);
- ☐ istehlakçıların tələbinin həcmidir;

231 Təklifin həcmi tələbatın həcmindən artıq olduğu situasiyaya bazarın hansı forması uyğun gəlir:

- ☐ istehsalçılar bazarı;
- ☐ istehsal vasitələri bazarı;
- ☐ vasitəçilər bazarı;
- ☐ dövlət orqanları bazarı;
- ☒ iştehlakçılar bazarı.

232 Tələbatın həcmi təklifin həcmindən artıq olduğu situasiyaya bazarın hansı forması uyğun gəlir:

- ☐ iştehlakçılar bazarı.
- ☒ istehsalçılar bazarı;
- ☐ vasitəçilər bazarı;
- ☐ istehsal vasitələri bazarı;
- ☐ dövlət orqanları bazarı;

233 İstehsalçılar bazarına hansı rəqabət forması uyğun gəlir:

- ☐ funksional rəqabət;
- ☒ istehlakçıların rəqabəti;
- ☐ haqsız rəqabət;
- ☐ eyni növ məhsulların rəqabəti;
- ☐ istehsalçıların rəqabəti;

234 İstehlakçılar bazarına hansı rəqabət forması uyğun gəlir:

- ☐ istehlakçıların rəqabəti;
- ☐ haqsız rəqabət;
- ☒ istehsalçıların rəqabəti;

- ☐ eyni növ məhsulların rəqabəti;
- ☐ funksional rəqabət;

235 İstehsalçılar bazarında:

- ☐ qiymətin səviyyəsi aşağıdır;
- ☒ tələbatın həcmi təklifin həcmindən çoxdur;
- ☐ istehlakçıların sayı istehsalçıların sayından çoxdur;
- ☐ təklifin həcmi tələbatın həcmindən çoxdur;
- ☐ rəqabət mühiti mövcudur;

236 İstehlakçılar bazarında:

- ☐ qiymətin səviyyəsi aşağıdır;
- ☒ təklifin həcmi tələbatın həcmindən çoxdur;
- ☐ istehsalçıların sayı istehlakçıların sayından çoxdur;
- ☐ rəqabət mühiti mövcudur;
- ☐ tələbatın həcmi təklifin həcmindən çoxdur;

237 Sorğu nədir?

- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən kommersiya sənədidir
- ☒ özündə satıcının alıcıya müraciətini əks etdirən “kommersiya sənədidir”
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya göndərdiyi tələbnamədir
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən müqavilədir
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən işgüzar protokoldur

238 Danışqların aparılması sxeminə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- ☐ təqdimetmə, kommersiya sövdələşməsinin xarakterinə uyğun giriş vermək
- ☒ danışqların tez başa çatması məqsədilə rəsmi olaraq müqavilə imzalamaq
- ☐ dialoq, söhbətin başa çatması
- ☐ öz təkliflərini və öhdəliklərini əhatəli surətdə ifadə etmək
- ☐ salamlama

239 İşgüzar protokol nədir?

- ☐ danışqların aparılması üçün qonaqların dəvət olunması, protokolun yazılması (vaxt, reqlament, iyerarxiy
- ☐ xarici ticarət əlaqələrinin yaradıldığı vaxt, tərəflərin bağladığı saziş
- ☐ danışqların yeri, şəraiti, beynəlxalq saziş qaydaları
- ☐ danışqların yeri, şəraiti, göstərilən sənəd (yerin rahatlığın, səs küysüz şərait
- ☒ işgüzar görüşlərin aparılması qaydasıdır (görüşün vaxtı, yeri, şəraiti, qəbulun seçilməsi, qonaqların siyahısı)

240 Nitqə verilən tələblər hansılardır?

- ☐ dəqiqlik, kəsərlik, obyektivlik bacarığı
- ☒ bilgilik, məntiqlik, savadlı, loqik, emosional çalarlar vermək
- ☐ hadisələrə birbaşa müdaxilə qabiliyyəti, özünü müdafiə
- ☐ obyektiv düşüncə, dinləməkdənsə müdaxilə etmək
- ☐ subyektiv, müdaxilə az danışmaq

241 İşgüzar danışqların aparılmasına hansı daxil deyil?

- ☐ ancaq faktlarla əsaslanmaq, detallara çox da fikir verməmək
- ☐ tərəf müqabili ilə konfliktdən qaçmaq
- ☐ mürəkkəb məsələlərin həlli yollarını axtarmaq, onu daha da mürəkkəbləşdirməmək
- ☐ aydın və qısa danışmaq, mən kəlməsindən ehtiyatla istifadə etmək
- ☒ tərəf müqabili sıxışdırmaq, daha çox mənfəət əldə etmək məqsədi ilə təkbəşinə fəaliyyətə can atmaq

242 Hesab- faktura (invoice, final invois:

- ☒ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☐ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
- ☐ Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu və hissəvi göndərmələrdə yazılan sənəddir
- ☐ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir

243 Fraxt üçün sifariş nədir?

- ☒ Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- ☐ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- ☐ Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☐ Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☐ Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir

244 Malgöndərmənin hansı bazis şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə məhsulun qiyməti, kontraktla göstərilmiş sərəhd məntəqəsinə kimi çatdırılması xərcləri və sığorta haqqı (müqavilədə nəzərdə tutulduğu halda) daxildir:

- ☒ sərəhdə çatdırılmışdır (DAF);
- ☐ gəmidə satılmışdır (DES);
- ☐ dəyər, sığorta və fraxt ödənilmişdir (CIF);
- ☐ rüsum ödənilmədən satılmışdır (DDU);
- ☐ franko-zavod (EXW);

245 Keyfiyyət barədə alıcının iradəsi hansı qaydada ödənilir?

- ☐ Çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsilə
- ☐ Çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsilə
- ☐ Çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- ☒ Güsurların aradan qaldırılması və ya əmtəənin qiymətinin aşağı salınması ilə
- ☐ Əmtəənin qiymətinin artırılması ilə

246 Qarşılıqlı mal göndərmələr üzrə qiymətlər əsasən hansı qiymətlər əsasında müəyyənləşdirilir?

- ☐ Transfer qiymətlər əsasında
- ☐ Məhsul istehsal olunan ölkənin bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- ☐ Çevik qiymətlər əsasında
- ☒ Dünya bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- ☐ Tərəflərin razılaşdıqları qiymətlər əsasında

247 Refaksiya nədir?

- ☐ Daha keyfiyyətli mal göndərdiyinə görə alıcının satıcıya ödədiyi əlavə məbləğdir
- ☐ Əmtəənin haqqının müqavilədə göstərilən məbləğdə tam ödənilməsidir
- ☐ Bir ölkənin idxalçısının digər ölkənin komissionçusuna müəyyən əmtəə partiyasının alınması barədə verdiyi bir dəfəlik tapşırıqdır
- ☒ Göndərilən əmtəə aşağı keyfiyyətli olduqda, əgər alıcı onu qəbul edirsə, əmtəənin qiymətində edilən güzəstdir
- ☐ Alıcı tərəfindən əmtəənin keyfiyyəti barədə satıcıya edilən iraddır

248 Tsetsioner kimdir?

- ☐ TMŞ-lər
- ☐ Öz ölkəsinin istehsalçısından əmtəə alaraq xarici ölkəyə satan ticarət təşkilatlarıdır
- ☐ Əmtəənin daşınmasını öz üzərinə götürən nəqliyyat təşkilatıdır
- ☒ Qarşılıqlı satınalmalar üzrə ixracatçının vəzifələrini öz üzərinə götürən üçüncü tərəfdir

☐ İdxalçıdır

249 Tsetsiya nədir?

- ☐ Nəqliyyat müəssisəsinin vəzifəsini öz üzərinə götürən üçüncü tərəfdir
- ☐ İdxalatçının vəzifələrini öz üzərinə götürən üçüncü tərəfdir
- ☐ İxracatçıdır
- ☒ İxracatçının vəzifələrini öz üzərinə götürən üçüncü tərəfdir
- ☐ İdxalatçıdır

250 Kompensasiya satınalmalar üzrə öhdəliklər göndərilən malın xarakterindən asılı olaraq neçə ili əhatə edir?

- ☐ 1 ilədək olan müddəti
- ☐ 5 ili
- ☐ 10- 15 ili
- ☒ 20- 25 ili
- ☐ 5- 10 ili

251 Miqdar barədə alıcının iradi hansı qaydada ödənilir?

- ☐ Güsurların aradan qaldırılması və ya əmtəənin qiymətinin aşağı salınması ilə
- ☐ Çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsilə
- ☐ Çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- ☒ Çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsilə
- ☐ Əmtəənin qiymətinin artırılması ilə

252 Benifikasiya nədir?

- ☐ Alıcı tərəfindən əmtəənin keyfiyyəti barədə satıcıya edilən iraddır
- ☐ Bir ölkənin idxalçısının digər ölkənin komissionçusuna müəyyən əmtəə partiyasının alınması barədə verdiyi bir dəfəlik tapşırıqdır
- ☐ Göndərilən əmtəə aşağı keyfiyyətli olduqda, əgər alıcı onu qəbul edirsə, əmtəənin qiymətində edilən güzəstdir
- ☒ Daha keyfiyyətli mal göndərdiyinə görə alıcının satıcıya ödədiyi əlavə məbləğdir
- ☐ Əmtəənin haqqının müqavilədə göstərilən məbləğdə tam ödənilməsidir

253 Kommersiya hesabı hansı sənəddir?

- ☐ Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- ☐ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☐ Əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- ☒ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☐ Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir

254 Vyana konvensiyası hansı xarakterli müqavilələrə tətbiq olunur?

- ☐ Bütün növ müqavilələrə
- ☐ Həm beynəlxalq xarakterli, həm də milli xarakterli müqavilələrə
- ☐ Yalnız milli xarakterli müqavilələrə
- ☒ Yalnız beynəlxalq xarakterli müqavilələrə
- ☐ Lizing müqavilələrinə

255 İlkin hesab (provisional invoice) hansı hesabdır?

- ☐ Alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbi əks etdirən sənəddir
- ☐ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan sənəddir
- ☐ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- ☒ Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu və hissəvi göndərilmələrdə yazılan sənəddir
- ☐ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir

256 Göndərməyə hazır olma barədə bildiriş nədir?

- ☐ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- ☐ Əmtənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- ☐ Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- ☒ Sifariş olunan əmtənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☐ Əmtəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir

257 Beynəlxalq alqı- satqı sazişlərində bazis şərtləri nəyi müəyyən edir?

- ☐ Sığortalama şərtlərini
- ☐ Əmtənin daşınacağı nəqliyyat növünü
- ☐ Satıcı və alıcının vəzifələrini, əmtənin satıcıdan alıcıya keçən vaxt onun zədələnməsi və ya məhv olması zamanı riskin keçməsi anını
- ☒ Satıcıdan alıcıya əmtəə nəql edilərkən xərcləri kimin ödəyəcəyini
- ☐ Fors-major şərtlərini

258 Proforma-hesab (proforma invoice) nədir?

- ☐ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
- ☐ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☒ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- ☐ Əmtənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu zamanı yazılan sənəddir

259 Göndərilmə üçün bildiriş nədir?

- ☐ Əmtəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☒ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- ☐ Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- ☐ Əmtənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- ☐ Sifariş olunan əmtənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir

260 Aşağıdakılardan hansı kontraktın nəqliyyat şərtlərinə daxil deyil:

- ☐ nəqliyyat risklərinin sığortalanma qaydaları
- ☐ mal müşayiət sənədləri
- ☐ daşıyıcının adı
- ☒ maldan istifadə haqqında sənəd
- ☐ malın göndərilmə müddəti

261 Haaqa qaydalarına görə dəniz daşıyıcılarına tələblərin irəli sürülməsi qaydalarına daxil deyil:

- ☐ itkilər haqda müraciət daşıyıcıya yazılı şəkildə təqdim olunmalıdır
- ☒ itkilər haqda müraciət daşıyıcıya təqdim olunmadıqda 10 gün müddətində arbitraja iddia verilə bilər
- ☐ itkilər haqda müraciət daşıyıcıya yük verildikdən sonra üç gün ərzində təqdim oluna bilər
- ☐ itkilər yerində aşkar olunan deyilsə müraciət yük verildikdən sonra üç gün ərzində təqdim oluna bilər
- ☐ daşıyıcıya itkilər haqda tələblər üzrə iddia müddəti yük çatdırıldıqdan sonra bir ildir

262 Varşava konvensiyası ilə müəyyən olunan qaydalara aid deyil:

- ☐ daşıyıcının yük sahibi qarşısında məsuliyyəti
- ☒ daşıyıcının daşınma müddətində hüquqları
- ☐ göndərən mal üzərində sərəncam vermə hüququ
- ☐ təyinat nöqtəsində yükün verilməsi qaydaları

- ☐ daşıma sənədlərinə verilən əsas tələblər

263 ÜTT qaydaları olaraq qəbul olunan çoxtərəfli müqavilələr ... qəbul olunur.

- ☐ Dövlətlərin ÜTT ilə danışıqları
☐ Beynəlxalq Ticarət Palatası (IC tərəfindən hazırlanmış Beynəlxalq Ticarət Qaydaları (International Trade Terms) sənədi əsasında
☐ Digər beynəlxalq təşkilatlarla ortaq qərar nəticəsində
☒ Üzv olan dövlətlər arasında müzakirə danışıqları nəticəsində
☐ Fərdi şəkildə iqtisadi subyektlər arasında

264 Hansı ÜTT sazişinə qoşulmaq məcburidir?

- ☐ Heç bir Sazişə qoşulmaq məcburi deyildir
☐ Mülki avia-texnika ilə ticarət haqqında saziş
☐ Dövlət satınalmaları üzrə saziş
☒ Xidmətlərlə ticarət haqqında saziş
☐ Milli bazarın qorunması haqqında saziş

265 ÜTT-nın çoxtərəfli ticarət sazişləri hansı sahələri əhatə edir?

- ☐ Gömrük tarifləri, kənd təsərrüfatı
☐ Mallar, gömrük tarifləri, subsidiyalar
☐ Mallar, xidmətlər
☐ Mallar, xidmətlər, kənd təsərrüfatı
☒ Mallar, xidmətlər, əqli mülkiyyət hüququ

266 FOB şərtinə görə satıcının vəzifələri:

- ☐ Əmtəəni alıcı ilə razılaşdırılmış yerdə onun müvəkkil etdiyi daşıyıcının öhdəsinə verməlidir
☐ Dəyər və icarə haqqını ödəməlidir
☐ Əmtəəni alıcının binasında ona təhvil verməlidir
☒ Satıcı öz hesabına əmtəəni gəminin bortuna qoymalı və alıcıya təmiz bort konosamenti verməlidir
☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə verməlidir

267 CIP şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun
☒ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
☐ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
☐ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun

268 Gəmi daşımalarında şturman qeydi nədir?

- ☐ Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir
☐ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
☒ Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
☐ Əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir

269 CPT şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
☒ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırdıqdan sonra
☐ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
☐ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun

270 FAS şərti daxilində satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun
- ☒ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- ☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- ☐ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
- ☐ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun

271 CFR şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
- ☒ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun
- ☐ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- ☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- ☐ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun

272 EXW şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
- ☒ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- ☐ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun
- ☐ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- ☐ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun

273 BKƏ verilən sığorta polisi nədir?

- ☐ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☒ Müqavilədə göstərilən bədbəxt hadisələr və risklər nəticəsində sığorta olunana dəymiş zərərin sığorta edən tərəfindən ödəniləcəyi barədə öhdəlik götürməsi haqda verdiyi sənəddir
- ☐ Sığorta cəmiyyəti tərəfindən sığortalamanın həyata keçirildiyini və polis verildiyini təsdiq edən sənəddir
- ☐ Malın göndərildiyi limanda sığorta cəmiyyətinin blankında tərtib olunub, həm sığorta edən, həm də sığorta olunan tərəfindən imzalanan sənəddir
- ☐ Sığortalama barədə sığorta olunanın göstərişlərinin sığortalama prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəddir

274 FCA şərtinə əsasən satıcının öhdəlikləri:

- ☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə verməlidir
- ☐ Öz hesabına əmtəəni gəminin bortuna qoymalı və alıcıya təmiz bort konosamenti verməlidir
- ☒ Əmtəəni alıcı ilə razılaşdırılmış yerdə onun müvəkkil etdiyi daşıyıcının öhdəsinə verməlidir
- ☐ Dəyər və icarə haqqını ödəməlidir
- ☐ Əmtəəni alıcının binasında ona təhvil verməlidir

275 Reklamasiya nədir?

- ☐ “əmtəənin vaxtında alınması barədə alıcının satıcıya göndərdiyi təşəkkür mənsubudur
- ☒ müqavilə şərtlərində nəzərdə tutulmuş öhdəlikləri düzgün yerinə yetirmədikdə, mal alanın mal verəndən etdiyi tələbdir
- ☐ alıcının satıcıya etirazı barədə mal göndərən tələbnaməsidir
- ☐ alıcının satıcıya iradı
- ☐ satıcının alıcıya iradı

276 Oferta nədir?

- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən müqavilədir
- ☒ özündə çeşid, miqdar, maddi məsuliyyət əks etdirən sənəddir
- ☐ kommersiya sövdələşməsinin bağlanması üçün formal təklifdir ki, özündə razılaşmanın mövcud şərtlərini əks etdirir (çeşid, miqdar, qiymət, müddət, tərəflərin maddi məsuliyyəti)
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən işgüzar protokoldur
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən kommersiya sənədidir

277 Ticarət firmaları

- ☐ Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- ☐ Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansasatış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansasatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye itsehlakçılarına satan firmalardır
- ☒ Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- ☐ Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
- ☐ Öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir

278 Distributorun vasitəçiliyi nədir?

- ☐ İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- ☐ Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☒ Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- ☐ Əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır

279 Broker kimdir?

- ☐ uzun müddət əlaqə yaradan anbarı olan vasitəçilərdir
- ☐ birjada alıcı ilə satıcı əsasında əmtəə satışı, alışı, dəyişdirilməsi üzrə ticarət əməliyyatlarının həyata keçirilməsində vasitəçi rolunu yerinə yetirir
- ☐ uzun müddətə alıcı ilə satıcının əlaqəsini yaradan firmalardır
- ☒ qısa müddətli əlaqələri yaradan, malı alıb özününküləşdirən firmalardır
- ☐ anbarı olan, ticarət şəbəkəsi olan iri kompaniyalardır

280 Broker əməliyyatları hansı əməliyyatlardır?

- ☐ İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- ☐ Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☒ Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- ☐ Əmtəələrin alqı-satqı müqavilələrinin bağlanmasıdır

281 Hansı firmalar ticarət-vasitəçi firmalardır?

- ☐ Beynəlxalq ticarət əlaqələrini həyata keçirən firmalardır
- ☐ Hüquqi və təsərrüfat münasibətləri cəhətdən istehsalçı və istehlakçıdan asılı olan firmalardır
- ☐ İstehsalçı tərəfindən onun əmtəələrini satmaq üçün yaradılan firmalardır
- ☒ Hüquqi və təsərrüfat münasibətləri cəhətdən istehsalçı və istehlakçıdan asılı olmayan firmalardır
- ☐ Hüquqi şəxs olmayan və istehsaldan asılı olan firmalardır

282 Ticarət- vasitəçilik əməliyyatı nədir?

- ☐ Əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır
- ☐ Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- ☐ Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☒ İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir

283 Aşağıdakılardan hansı konosamentdə əks olunan məlumatlara aid deyil:

- ☐ Konosamentin verilmə tarixi
- ☐ Yükləmə və boşaltma limanlarının adı
- ☐ Bildiriş üçün ünvan
- ☒ Konosamentin verildiyi yer

- ☐ Mal haqda məlumat

284 Konosamentdə əks olunan məlumatlara daxil deyil:

- ☐ konosamentin verilmiş surətlərinin sayı
☐ göndərən
☐ gəminin adı və sahibi
☒ gəminin qurulduğu verf
☐ fraxtın məbləği və ödəniş forması

285 Alıcı ofertanın bütün şərtləri ilə razılaşdıqda hansı hərəkətləri yerinə yetirilir?

- ☐ Sifariş olunan əmtəəni qəbul etməyə hazırlaşır
☐ Müqaviləni imzalayıb geri qaytarır
☐ Ofertaya qarşı əks oferta göndərir
☒ Poçt və ya teleqraf vasitəsilə satıcıya yazılı şəkildə onu təsdiq etmək barədə cavab göndərir
☐ Əmtəəni göndərməyə başlayır

286 Ticarət kompensasiya sövdələşmələri ən gec hansı müddətdə başa çatmalıdır?

- ☐ 6 ay müddətində
☐ 12 ay müddətində
☐ 24 ay müddətində
☒ 36 ay müddətində
☐ 48 ay müddətində

287 Kommersiya hesabı hansı sənəddir?

- ☐ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
☐ Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu zamanı yazılan sənəddir
☐ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
☒ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
☐ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır

288 Göndərmə üçün order nədir?

- ☐ Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
☐ Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
☐ Nəqliyyat növünü, göndərmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
☒ Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir
☐ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir

289 Nümunəvi kontraktlar üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur?

- ☐ Birca komitələrinin müəyyənləşdirdiyi qaydada
☐ Gömrük orqanlarının həll etməsi qaydasında
☐ Qarşılıqlı anlaşma qaydasında
☒ Arbitraj qaydasında
☐ Nümunəvi kontraktı hazırlanmış təşkilatın müəyyənləşdirdiyi qaydada

290 Fors- major halında tərəflərdən biri müqavilənin yerinə yetirilməsindən imtina etdikdə tərəflərdən hansı o birisi tərəfə dəyən zərəri ödəyir?

- ☐ Satıcı alıcıya dəyən zərəri ödəyir
☒ Heç biri o biri tərəfə dəyən zərəri ödəmir
☐ Qarşılıqlı hesablaşma əsasında dəymiş zərər ödənilir
☐ Alıcı və satıcı tərəfindən müştərək qaydada nəqliyyat müəssisəsinə dəyən zərəri ödəyirlər

- ☐ Alıcı satıcıya dəyən zərəri ödəyir

291 Bonus güzəşti:

- ☐ Satıcılar tərəfindən əmtəələrin xarici alıcılara satışı zamanı yerli alıcılara verilən güzəştdən artıq verilən güzəştdir
- ☐ Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəştdir
- ☐ Satıcının xüsusilə maraqlı olduqları sifarişlərdə imtiyazlı alıcılara verilən güzəştdir
- ☐ Əvvəlcədən razılaşdırılmış miqdardan əmtəə alan alıcılara verilən güzəştdir
- ☒ Xüsusi razılaşma əsasında daimi alıcılara verilən güzəştdir

292 Hesab- spesifikasiya (invoice- specification) hansı sənəddir?

- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☐ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
- ☒ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyasının rəkvizitlərini birləşdirən sənəddir
- ☐ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- ☐ Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu və hissəvi göndərilmələrdə yazılan sənəddir

293 Göndərmə barədə təlimat:

- ☐ Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərən daşıyıcıya müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- ☒ Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- ☐ Sifariş olunan əm təninin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☐ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- ☐ Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir

294 Müqavilə tərəfləri arasında əlaqə hüquqi cəhətdən nə vaxt bitmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəənin əksər hissəsi satıcı tərəfindən alıcıya göndərildikdən sonra
- ☒ Götürdüləri öhdəlikləri yerinə yetirdikdən sonra
- ☐ Aralarında müqavilə imzalandıqdan sonra
- ☐ Əmtəəni göndərmək üçün gəmi fraxt etdikdən sonra
- ☐ Əmtəə tam həcmdə istehsal olunduqdan sonra

295 Sənaye xam mallarının alqı- satqısı üçün nümunəvi kontraktlar hansı təşkilat tərəfindən hazırlanır?

- ☐ BMT- nin AİK- sı
- ☒ Milli sahibkarlar ittifaqları
- ☐ Beynəlxalq sahibkarlar ittifaqları
- ☐ Birja komitələri
- ☐ Sahə birlikləri

296 Qiymətdən ümumi (sadə) güzəşt:

- ☐ Xüsusi razılaşma əsasında daimi alıcılara verilən güzəştdir
- ☒ Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəştdir
- ☐ Satıcılar tərəfindən əmtəələrin xarici alıcılara satışı zamanı yerli alıcılara verilən güzəştdən artıq verilən güzəştdir
- ☐ Əvvəlcədən razılaşdırılmış miqdardan artıq əmtəə alan alıcılara verilən güzəştdir
- ☐ Satıcıların xüsusilə maraqlı olduqları sifarişlərdə imtiyazlı alıcılara verilən güzəştdir

297 Konosamentin hansı növləri var?

- ☐ Adlı; Orderli; Təqdim edənə; İmtiyazlı
- ☒ Adlı; Orderli; Təqdim edənə
- ☐ Adlı; Orderli
- ☐ Avtomobil; Dəmir yolu; Avio
- ☐ Daxili; Xarici

298 Müqavilədə qəti qiymət (firm, fixe:

- ☐ Müqavilə bağlanarkən müəyyən edilən, lakin əmtənin göndərildiyi vaxt onun vazar qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq yenidən baxılan qiymətdir
- ☐ Əmtənin hazırlanmasına çəkilən xərclərin dəyişməsindən asılı olaraq, əmtənin göndərildiyi anda hesablanan qiymətdir
- ☐ Azad şəkildə konvertasiya olunan valyuta ilə ödənilməklə iri idxal və ixrac əməliyyatlarının həyata keçirildiyi qiymətdir
- ☒ Müqavilə imzalanan anda müəyyənləşdirilən və müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə dəyişilməyən qiymətdir
- ☐ Dünya qiymətləri səviyyəsini əks etdirən və xüsusi məlumat mənbələrində əks etdirilən qiymətlərdir

299 Hər növ məhsulun alqı- satqısı üçün bir neçə variant nümunəvi kontraktlar hansı təşkilat tərəfindən işlənib hazırlanır?

- ☐ BMT- nin AİK- sı
- ☒ Sahə birlikləri
- ☐ Milli sahibkarlar ittifaqları
- ☐ Beynəlxalq sahibkarlar ittifaqları
- ☐ Birja komitələri

300 Konosament nədir?

- ☐ Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- ☐ Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir
- ☒ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☐ Əmtələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir

301 İndent nədir?

- ☐ Daha keyfiyyətli mal göndərdiyinə görə alıcının satıcıya ödədiyi əlavə məbləğdir
- ☒ Bir ölkənin idxalçısının digər ölkənin komissionçusuna müəyyən əmtəə partiyasının alınması barədə verdiyi bir dəfəlik tapşırıqdır
- ☐ Göndərilən əmtəə aşağı keyfiyyətli olduqda onun qiymətində alıcıya edilən güzəstdir
- ☐ Əmtənin haqqının müqavilədə göstərilən məbləğdə tam ödənilməsidir
- ☐ Alıcı tərəfindən əmtənin keyfiyyəti barədə satıcıya edilən iraddır

302 Reys sığorta polisi nədir?

- ☐ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☒ Bədbəxt hadisələr və risklər nəticəsində sığorta olunana dəymiş zərərin sığorta edən tərəfindən ödəniləcəyi barədə öhdəlik götürməsi haqda verdiyi sənəddir
- ☐ Sığorta cəmiyyəti tərəfindən sığortalamanın həyata keçirildiyini və polis verildiyini təsdiq edən sənəddir
- ☐ Malın göndərildiyi limanda sığorta cəmiyyətinin blankında tərtib olunub, həm sığorta edən, həm də sığorta olunan tərəfindən imzalanan sənəddir
- ☐ Sığortalama barədə sığorta olunanın göstərişlərinin sığortalama prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəddir

303 Nəqliyyat sənədləri hansı sənədlərdir?

- ☐ Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- ☒ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☐ Əmtələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☐ Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir

304 Çıkaqo əmtəə birjası nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1986- cı ildə
- ☐ 1980- ci ildə
- ☐ 1997- c ildə

- ☒ 1919- cu ildə
☐ 1877- ci ildə

305 Ümumi cərimənin miqdarı vaxtında göndərilməmiş əmtəənin dəyərinin neçə faizindən artıq ola bilməz?

- ☒ 10
☐ 15
☐ 0,1
☐ 5
☐ 50

306 Spot-bazar dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ Sinqapur valyuta bircası
☐ valyutanın nəqliyyatla çatdırılması bazarı
☐ ABŞ dolları və yapon ienası satılan bazar
☐ Aİ ölkələrinin valyuta bazarları
☒ valyutanın birbaşa çatdırılması bazarı

307 Dərc olunan qiymətlərin tərkibinə daxil deyil:

- ☐ faktiki sövdələşmə və kontraktların qiymətləri
☐ hərraj qiymətləri
☒ firma qiymətləri
☐ arayış qiymətləri
☐ birca kotirovkaları

308 Tender nədir?

- ☐ mal satışı üçün qənaətli əməliyyatların həyata keçirdiyi əməliyyatlardır
☒ malların göstərilməsi üçün sifarişlərin yerinə yetirilməsi üçün qənaətli kommersiya əməliyyatlarını yerinə yetirmək məqsəd ilə təşkilatların həyata keçirilməsi
☐ hər hansı bir təklifin və ya nou-xaunun alışıdır
☐ hər hansı bir və ya təklifin satışıdır
☐ yüksək əhəmiyyətli tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün tətbiq olunan fəaliyyət növüdür

309 Respublikada neçə birja fəaliyyət göstərir?

- ☐ 2
☒ 3
☐ 5
☐ 8
☐ 1

310 Hərracın keçirilməsi kim tərəfindən idarə olunur?

- ☐ mühasib
☒ hərrac komitəsi
☐ hüquqşünas
☐ məsləhətçi
☐ ekspert

311 Hərrac nədir?

- ☐ daimi fəaliyyət göstərən, kütləvi xarakter daşıyan ticarətdir
☒ əvvəlcədən yeri, vaxtı müəyyən edilmiş xüsusi və kütləvi xassəyə malik olan malların satış üsuludur
☐ kütləvi xassəyə malik olan yalnız ərzaq malları satılan birjalardır
☐ vaxtı müəyyənləşdirilmiş, simvolik qiymətlər tətbiq olunan topdan ticarətdir
☐ ildə bir dəfə təşkil olunan topdan ticarətdir

312 London metal birjası nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1919-cu ildə
- ☒ 1877-ci ildə
- ☐ 1986-cı ildə
- ☐ 1980-ci ildə
- ☐ 1997-ci ildə

313 Avropa birjası nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1980-ci ildə
- ☐ 1919-cu ildə
- ☐ 1986-cı ildə
- ☒ 1997-ci ildə
- ☐ 1877-ci ildə

314 Kovernot hansı sənəddir?

- ☐ yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☒ sığortalama barədə sığorta olunanın göstərişlərinin sığortalama prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəddir
- ☐ malın göndərildiyini limanda sığorta cəmiyyətinin blankında tərtib olunub, həm sığorta edən, həm də sığorta olunan tərəfindən imzalanan sənəddir
- ☐ sığorta cəmiyyəti tərəfindən sığortalamanın həyata keçirildiyini və polis verildiyini təsdiq edən sənəddir
- ☐ bədbəxt hadisələr və risklər nəticəsində sığorta olunana dəyişmiş zərərin sığorta edən tərəfindən ödəniləcəyi barədə öhdəlik götürməsi haqda verdiyi sənəddir

315 Qrantı kimdir?

- ☐ agentdir
- ☐ istehlakçıdır
- ☒ satış hüququ verilmiş şəxsdir
- ☐ istehsalçıdır
- ☐ satışa hüquq verilmiş istehsalçıdır

316 Beynəlxalq neft birjası nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1986-cı ildə
- ☒ 1980-ci ildə
- ☐ 1919-cu ildə
- ☐ 1997-ci ildə
- ☐ 1877-ci ildə

317 İnkişaf etmiş ölkələrdə birjalar təşkilati-hüquqi nöqteyi-nəzərdən necə bölünür?

- ☐ qapalı, ümumi və xüsusi birjalar
- ☒ kütləvi və xüsusi birjalar
- ☐ ümumi və kütləvi birjalar
- ☐ ümumi və xüsusi birjalar
- ☐ açıq və qapalı birjalar

318 Hedjirinq nədir?

- ☐ fors-major hallarının xoşagəlməz dəyişikliklərindən sığorta olunmamış əməliyyatlardır
- ☒ fyuçers birjalarında (heçləşmə) qiymətlərin xoşagəlməz dəyişikliklərindən sığorta olunması məqsədilə aparılan əməliyyatlardır
- ☐ ticarət agentliklərinin səhlənkarlığından baş verən əməliyyatdır
- ☐ tenderlərdəki qiymətlərin xoşagəlməz dəyişikliklərindən baş verən əməliyyatlardır
- ☐ opsiyon müqavilələrində qiymətlərin xoşagəlməz dəyişikliklərindən sığorta olunması məqsədilə aparılan əməliyyatlardır

319 Kütləvi birjalar nədir?

- ☐ ABŞ-da geniş yayılmış birjadır
- ☒ Avropa ölkələrində geniş yayılmış fəaliyyət miqyasına görə regional xarakter daşıyan birjadır
- ☐ Avropa ölkələrində geniş yayılmış üzvlərinin sayı 3 nəfər olan xüsusi bir qurumdur
- ☐ inkişaf etmiş ölkələrdə üzvlərinin sayı çox olan qapalı səhmdar cəmiyyətlərdir
- ☐ İtaliyada yaranmış sonra digər ölkələrdə yayılmış regional birjadır

320 Xüsusi birjalar nədir?

- ☐ üzvlərinin sayı qeyri-məhdud olan açıq səhmdar cəmiyyətlərdir
- ☐ üzvlərinin sayı az olan açıq səhmdar cəmiyyətlərdir
- ☐ üzvlərinin sayı çox olan qapalı səhmdar cəmiyyətlərdir
- ☐ üzvlərinin sayı 3 nəfər olan xüsusi bir qurumdur
- ☒ üzvlərinin sayı məhdud olan qapalı səhmdar cəmiyyətlərdir

321 Katastrofik risk nədir?

- ☐ gəlirlərin bir hissəsinin geri qaytarılmasıdır
- ☐ müflisləşmə ilə bağlı riskdir
- ☐ mənfəət itirilir
- ☒ gəlirlər itirilir
- ☐ ikinci dərəcəli mənfəətlərin itirilməsidir

322 Mümkün risk nədir?

- ☐ mənfəətin bir hissəsinin itirilməsi, 2-ci dərəcəli gəlirlərin artması ilə əlaqədar riskdir
- ☐ mənfəətlə bərabər, müəssisənin ləğv olunması nəzərdə tutulub
- ☐ mənfəətin artması ehtimal olunur
- ☒ mənfəətin itirilməsi ehtimal olunur
- ☐ müflisləşmə, tamamilə müəssisənin dağılması ilə bağlı riskdir

323 Risk nədir?

- ☐ mənfəətin itirilməsi və gəlirlərin bir hissəsinin geri alınmaması ehtimaldır
- ☐ mal alınması zamanı yükün korlanması və itirilməsidir
- ☐ mümkün xeyirli xüsusiyyətlərə malik mənfəətə nail olmaq üçün atılan addımdır
- ☒ kommersiya fəaliyyəti nəticəsində mümkün ziyanə məruz qalmaq və ya itkilərin olmasıdır
- ☐ mənfəətin itirilməsi ehtimalıdır

324 Heçləşmə nədir?

- ☐ mümkün riskdir
- ☐ riskin artırılması üsuludur
- ☐ minimal riskdir
- ☒ riskin azaldılması üsuludur
- ☐ katastrofik riskdir

325 Müəyyən istehlak xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətə, dizayna, marka adına və xarici tərtibata malik olan məhsul:

- ☐ yuxarıda göstərilən heç bir variantı doğru deyildir.
- ☐ gücləndirilmiş (qüvvətləndirilmiş) məhsuldur;
- ☐ məzmunca məhsuldur;
- ☒ real məhsuldur;
- ☐ yuxarıda göstərilən bütün variantlar doğrudur;

326 Aşağıda göstərilən mallardan hansı beynəlxalq hərrajlarda satılır?

- ☐ tütün
- ☐ çay
- ☐ yuyulmamış yun
- ☒ texnologiya
- ☐ xəz-dəri məhsulları

327 İnkişaf etmiş ölkələrdə birjalar təşkilati-hüquqi nöqteyi-nəzərdən necə bölünür?

- ☐ qapalı, ümumi və xüsusi birjalar
- ☐ ümumi və xüsusi birjalar
- ☐ ümumi və kütləvi birjalar
- ☒ kütləvi və xüsusi birjalar
- ☐ açıq və qapalı birjalar

328 Birja komitəsinin səlahiyyətlərinə nə aid deyil?

- ☐ birja üçün zəruri olan bölmələrin yaradılması
- ☐ birja üzvlərinin ümumi iclasları arasındakı dövrdə bica fəaliyyətinə rəhbərlik edilməsi
- ☐ birjanın maliyyə vəsaitlərindən istifadəyə sərəncam verilməsi
- ☒ birjanın iş qaydaları haqqında qərar qəbul edilməsi
- ☐ birjanın bütün işləri üzrə dövlət təşkilatlarında təmsil olunması

329 Fyuçers sazişi nədir?

- ☐ lizinq əməliyyatları vasitəsilə həyata keçirilən əməliyyat
- ☐ fond və ya əmtəə birjasında müqavilədə göstərilən qiymət üzrə saziş bağlandıqdan sonra pul məbləği ödənilməklə səhmin yaxud əmtəənin verilməsini nəzərdə tutan saziş növüdür
- ☐ fond və ya əmtəə birjasında müqavilədə göstərilən qiymət üzrə saziş bağlandıqdan sonra pul məbləği ödənilməməklə səhmin yaxud əmtəənin verilməsini nəzərdə tutan saziş növüdür
- ☒ fond və ya əmtəə birjasında müqavilədə göstərilən qiymət üzrə saziş bağlandıqdan sonra pul məbləği ödənilməklə səhmin yaxud əmtəənin verilməsini həyata keçirməyən fəaliyyətdir
- ☐ pulun adi banka ödənilməsi ilə malın göndərildiyi saziş

330 Əmtəə birjalrı və birja ticarəti haqqında AR-nın qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- ☐ 1993-cü il
- ☐ 1999-cu il
- ☐ 2000-ci il
- ☒ 2001-ci il
- ☐ 2003-cü il

331 Birja nədir?

- ☐ əmtəələrin son istehlakçıya satışını həyata keçirən kütləvi satış bazarıdır
- ☐ ildə bir dəfə keçirilən topdan bazardır
- ☐ əmtəələrin, xammalın, qiymətli kağızların satışı ilə məşğul olan daimi fəaliyyət göstərən topdan bazardır
- ☒ əmtəələrin, xammalın, qiymətli kağızların satışı ilə məşğul olan vaxtaşırı fəaliyyət göstərən topdan bazardır
- ☐ əmtəələrin sonradan satılması üçün topdan bazardır

332 Malın mülkiyyətinin ixracatçıda olduğu, mal pulunun mal satıldıqca ödəndiyi ödəmə formasına nə deyilir?

- ☐ Açıq hesab yolu ilə ödəmə
- ☐ Akreditvlə ödəmə
- ☐ Polis qarşılığı ödəmə
- ☒ Konsiqnasiya satış və ödəmə
- ☐ Nağd ödəmə

333 Distribyutor kimdir?

- ☒ iri sənaye firmalarından-istehsalçılardan topdan mal təchizatı əsasında satışı həyata keçirən, marketing və vasitələri xidmətləri göstərən firmadır
- ☐ tez xarab olan ərzaq mallarının satıcılarıdır
- ☐ dərman məmulatlarının satışını həyata keçirən müəssisələrdir
- ☐ K/T mallarının topdan satışdır
- ☐ yalnız nüfuzlu malların topdan satışı

334 Birbaşa kompensasiya sövdələşmələri

- ☐ İxracatçının idxalatçı firmadan onun sonradan ekvivalent miqdarda ixracatçıdan mal alacağı barədə öhdəlik götürməsi əvəzində ondan mal alması üzrə bağlanmış sövdələşmədir
- ☐ İstehsal bölmələri müstəqil ixrac əməliyyatları həyata keçirən və çoxlu müxtəlif kontragentləri olan TMS tərəfindən həyata keçirilən sövdələşmələrdir
- ☐ Bir tərəfin ikinci tərəfə əmtəə, texnologiya və xidmətlər göndərilməsini, onun isə bundan yeni istehsal gücləri yaratmaq üçün istifadə etməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- ☒ Valyutada hesablaşmanı nəzərdə tutmayan, qarşılıqlı şəkildə eyni dəyərdə əmtəə göndərilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- ☐ Qarşılıqlı satınalmalar üzrə ixracatçının öz öhdəliklərini üçüncü tərəfə verməklə həyata keçirilən sövdələşmələrdir

335 Komissiyon mükafat nədir?

- ☐ məişət cihazlarının təhvil verilməsinə görə mükafat
- ☐ mebel mallarının satışından alınan mükafat
- ☐ ərzaq mallarının satışına görə alınan mükafat
- ☒ müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin və müqavilələrin təşkilinə görə vasitəçiyə verilən mükafat
- ☐ müxtəlif xidmətlərin təşkilinə görə istehsalçıya verilən mükafat

336 Kommivoyajer kimdir?

- ☐ məişət cihazlarının xırda satıcılarıdır
- ☐ mebel və iri məişət məmulatlarını nümunələrlə satırdır
- ☐ iri ticarət firmalarının səyyar ticarət agentləri olub, əmtəələrin nümunələrini alıcılara göstərməklə əmtəələri onlara təklif edir
- ☒ ərzaq mallarının ticarət mərkəzində satışını həyata keçirir
- ☐ malların açıq sərgi nümayişi ilə satılmasıdır

337 Komissioner kimdir?

- ☐ malların açıq sərgi nümayişi ilə satılmasında iştirak edən şəxs
- ☐ ərzaq mallarının ticarət mərkəzində satışını həyata keçirir
- ☐ öz adından başqasının xeyrinə öz hesabına əmtəə satan vasitəçi
- ☒ komission haqqını alıb, öz işini bitirmiş ticarət agentləri
- ☐ mebel və iri məişət məmulatlarını nümunələrlə satırdır

338 Yenidən satma üzrə əməliyyat hansıdır?

- ☐ əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır
- ☐ ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- ☒ istehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir

339 Konsiqnat kimdir?

- ☐ qısa müddət alıcı və satıcıyı əlaqələndirən vasitəçi
- ☐ sərəncamında əmtəələr olan, lakin onların sahibi olmayan şəxs
- ☐ sərəncamında əmtəə olmayan, yalnız müqavilə olan vasitəçi
- ☒ səyyar satıcı olaraq yalnız komissiyon haqqı tələb edən aralıq satıcıdır
- ☐ anbarı olan, mal satmaq üçün yüksək peşəkarlığı olan şəxs

340 BMT-nin təsnifatına görə hansı iqtisadi fəaliyyət növü xidmət bölmələrinə aid edilmir?

- ☐ Ətraf mühitin qorunması üzrə xidmətlər
- ☐ Nəqliyyat xidmətləri
- ☐ Turizm və səyahət xidmətləri
- ☒ Vasitəçilik xidmətləri
- ☐ Maliyyə xidmətləri

341 Əgər vasitəçi öz hesabına və öz adından məhsulu alır və təkrarən alıcıya öz adından və öz hesabına satırsa bu sövdələşmə necə adlanır:

- ☐ Komissiya sövdələşməsi
- ☐ Zəmanətli sövdələşmə
- ☐ Konsiqnasiya sövdələşməsi
- ☐ Distribyuter sövdələşməsi
- ☒ Təkrar satış

342 Tel-gel üsulu nəyi nəzərdə tutur?

- ☐ Əmtəələrin ilkin baxış üzrə seçilərək alıcıya göndərilməsini
- ☐ Yeni əmtəələrin istehsalını
- ☐ Əmtəənin seçilərək göndərilməsini
- ☒ Əmtəənin necə varsa, elə də göndərilməsini
- ☐ Maşın və avadanlıqların göndərilməsini

343 İxtisalaşmış ixrac firmaları

- ☐ Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- ☐ Öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- ☐ Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- ☒ Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- ☐ Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

344 Konfirmasiya evləri hansı firmalardır?

- ☐ Öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
- ☐ Müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələr bağlayan, yaxud da sövdələşmələrin bağlanılmasında vasitəçilik edən firmalardır
- ☐ Öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsinin alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır
- ☒ Alıcıya istehsalçı ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- ☐ Öz ölkəsinin bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır

345 Xaricdən mal alınması üzrə agent firması hansı firmalardır?

- ☐ Öz ölkəsinin bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır
- ☐ Öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsinin alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır
- ☐ Alıcıya istehsalçı- ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- ☒ Öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
- ☐ Müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələrin bağlanılmasında vasitəçilik edən firmalardır

346 Birja sazişlərinin məqsədinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- ☐ idxal əməliyyatları
- ☒ real malın alqı-satqısı
- ☐ maliyyə əməliyyatları
- ☐ ixrac əməliyyatları
- ☐ kommersiya əməliyyatları

347 Birjalarda bağlanmış sazişlərin növlərinə daxildir:

- ☐ kompensasiya sazişləri
- ☐ ticarət sazişləri
- ☒ real mallar üzrə sazişlər
- ☐ kommersiya sazişləri
- ☐ sənaye-kompensasiya sazişləri

348 Mal nomenklaturasına görə aşağıdakılardan hansı mal birjalarının növlərinə aiddir?

- ☐ əmək birjalrı
- ☒ universal birjalar
- ☐ fond birjalrı
- ☐ əmtəə birjalrı
- ☐ valyuta birjalrı

349 Beynəlxalq ticarət dövriyyəsinin neçə faizi beynəlxalq mal birjalarının payına düşür?

- ☒ .3
- ☐ .5
- ☐ .2
- ☐ .6
- ☐ .15

350 Beynəlxalq birja hansı birjadır?

- ☐ Heç biri
- ☐ Birja ticarətinin çox geniş əhatəli obyektləri üzrə əməliyyatlar həyata keçirilən birjadır
- ☐ Universal birja
- ☒ Konkret dünya bazarına xidmət edən birjadır
- ☐ Əmtəələr üzrə ixtisaslaşmış birjadır

351 Beynəlxalq ticarətdə oynadıqları rola və funksiyasına görə birjaların hansı növü var?

- ☐ Kakao birjası; Pambıq birjası; Taxıl birjası
- ☐ Metal birjalar; Neft birjalrı
- ☐ Kənd təsərrüfatı malları satılan birjalar; Sənaye məhsulları satılan birjalar
- ☒ İxtisaslaşdırılmış birjalar; İxtisaslaşdırılmamış birjalar
- ☐ Beynəlxalq birjalar; Milli birjalar

352 Beynəlxalq əmtəə birjalrı:

- ☐ Kütləvi xammal və ərzaq mallarının alqı-satqısının həyata keçirildiyi, daimi fəaliyyətdə olan bazardır
- ☐ Xarici ölkə malının satıldığı və mövsümi xarakter daşıyan bazardır
- ☐ Xarici ölkələrdə əmtəələrin satıldığı bazardır
- ☒ Ölkə daxilində xarici əmtəələrin topdan və pərakəndə satış tacirlərinə satıldığı ölkə daxilində daimi fəaliyyətdə olan bazardır
- ☐ Yeni əmtəələrin, xammalın alqı-satqısının həyata keçirildiyi daimi fəaliyyətdə olan bazardır

353 Beynəlxalq birjalarda əmtəələr hansı qiymətlərlə satılır?

- ☐ Transfer qiymətləri ilə
- ☐ Sığu qiymətləri ilə

- ☐ Həmin anda mövcud olan bazar qiymətləri ilə
- ☒ Birja kotirovkaları qiymətlər ilə
- ☐ Preyskurant qiymətləri ilə

354 Birja sazişinin bağlanması üçün alıcıya hansı sənəd verilir

- ☐ konosamentin surəti
- ☐ hesab-faktura
- ☐ spesifikasiya
- ☒ varrant
- ☐ sazişin surəti

355 Tender şərtləri hansılardır

- ☐ arbitraj, cərimə, təminat, tələbnamə şərtləri
- ☐ həmin avadanlığın bütün texniki şərtləri, texniki-iqtisadi xarakteristikası
- ☐ avadanlığın, yaxud sair malların adı və miqdarı
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ əsas alış-veriş şərtləri, o cümlədən mal göndərilməsi müddəti, qiymətin qoyulması qaydası

356 Torqların keçirilməsi hansı mərhələyə bölünür

- ☐ kontraktın imzalanması
- ☐ torq iştirakçıları tərəfindən təkliflərin təqdimatına
- ☐ torqların hazırlanmasına
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ malgöndərənin seçilməsi

357 Keçirilməsi üsulundan asılı olaraq torqlar neçə növə ayrılır

- ☐ 8 növə
- ☐ 3 növə
- ☐ 1 növə
- ☒ 2 növə
- ☐ 5 növə

358 Hərrac ticarətilə məşğul olan firmaları şərti olaraq neçə ixtisaslaşmış qrupa ayırmaq olar

- ☐ fermerlər ittifaqına məxsus hərrac firmaları
- ☐ broker-komission firmaları
- ☐ ixtisaslaşdırılmış firmalar
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ kooperativlərə məxsus hərrac firmaları

359 Hərracda satılan malın dəyərinin neçə faizi kontrakt imzalandığı vaxtda ödənilir, qalan hissəsi isə malı təhvil götürdükdə

- ☐ 40-50%-i
- ☐ 10-15%-i
- ☐ 20-30%-i
- ☒ 30-40%-i
- ☐ 30-40%-i

360 ABŞ-da, Kanadada beynəlxalq hərrac satdıqları malların neçə faizi xəz-dəri mallarının payına düşür

- ☐ 100%-i
- ☐ 50%-zi
- ☐ .85
- ☒ 70%-i

☐ 60%-i

361 Beynəlxalq hərrac nədir?

- ☐ uzun müddətə keçirilən hərrac
- ☐ açıq keçirilən hərrac
- ☐ dövrü keçirilən hərrac
- ☒ bazarın müəyyən yerlərində fəaliyyətdə olan və mütəşəkkil təşkil edilmiş ticarət qurumudur
- ☐ daimi keçirilən hərrac

362 Bu gün beynəlxalq birja ticarətinin dinamikasını və strukturunu şərtləndirən amillər

- ☐ bazarların inhisarlaşmasında və real mallarla ticarətin həyata keçirilməsi formalarında irəliləyişlər
- ☐ konkret dünya mal bazarlarında tələb və təklif nisbətinin dinamikliyi
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin inkişafı
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ əvəzedici mallar təbiiyyətinin daim artması və getdikcə yeni birja mallarının meydana gəlməsi

363 Beynəlxalq mal birjası mal nomenklaturasına görə neçə növə ayrılır

- ☐ dar ixtisaslaşmış birjalar
- ☐ ixtisaslaşmış birjalar
- ☐ universal birjalar
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ qeyri-ixtisaslaşmış birjalar

364 Nəşr edilən qiymətlərin növlərini hansı variant əks etdirir?

- ☐ hesabat qiymətləri, arayış qiymətləri
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətləri, iri firmaların təklif etdikləri qiymətlər
- ☐ hərrac qiymətləri, alqı-satqı qiymətləri
- ☒ arayış qiymətləri, birja kotirovkaları
- ☐ iri firmaların təklif etdikləri qiymətlər, alqı-satqı qiymətləri

365 Rəqəbat reklamı nədir?

- ☐ Əvvəllər reklamlaşdırılmış əmtəyə olan tələbatın səviyyəsinin saxlanılması məqsədilə həyata keçirilən reklamdır
- ☐ Firma qarşısında seçmə tələbatı yaratmaq vəzifəsi baş qaldırdıqda istifadə olunan reklamdır
- ☐ İstehlakçılarda yeni əmtəyə qarşı ilkin tələbatı yaratmaq vəzifəsini yerinə yetirmək üçün istifadə olunan reklamdır
- ☒ Reklam edilən əmtəəni rəqib firmaların istehsal etdiyi çoxlu sayda əmtəələrdən fərqləndirən və onun müsbət tərəfini göstərən reklamdır
- ☐ İstehlakçının yaddaşında əmtəə barədə məlumatların yenidən canlandırılması və onu əmtəəni yada salmağa məcbur etmək olan reklamdır

366 Məlumatverici reklam nədir?

- ☐ Əvvəllər reklamlaşdırılmış əmtəyə olan tələbatın səviyyəsinin saxlanılması məqsədilə həyata keçirilən reklamdır
- ☐ İstehlakçının yaddaşında əmtəə barədə məlumatların yenidən janlandırılması və onu əmtəəni yada salmağa məcbur etməkdə olan reklamdır
- ☐ Firma qarşısında seçmə tələbatı yaratmaq vəzifəsi baş qaldırdıqda istifadə olunan reklamdır
- ☒ İstehlakçılarda yeni əmtəyə qarşı ilkin tələbatı yaratmaq vəzifəsini yerinə yetirmək üçün istifadə olunan reklamdır
- ☐ Reklam edilən əmtəəni rəqib firmaların istehsal etdiyi çoxlu sayda əmtəələrdən fərqləndirən və onun müsbət tərəfini göstərən reklamdır

367 Reklamın yayım vasitələri seçilərkən hansı qrup amillər nəzərə alınır:

- ☐ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, verilmə vaxtı və sıxlığı, məqsədə aid olmayan (faydasız) auditoriyanın mövcudluğu və reklamın xatırladıcı xarakterli olması;
- ☐ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, verilmə vaxtı və sıxlığı, təsiretmə səviyyəsi, məqsədə aid olmayan (faydasız) auditoriyanın mövcudluğu və reklamın xatırladıcı xarakterli olması;

- ☐ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, verilmə vaxtı və sıxlığı, təsiretmə səviyyəsi, istehlakçı auditoriyasının əhatə edilmə səviyyəsi və reklamın informasiya xarakterli olması;
- ☒ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, verilmə vaxtı və sıxlığı, təsiretmə səviyyəsi, məqsədə aid olmayan (faydasız) auditoriyanın mövcudluğu, istehlakçı auditoriyasının əhatə edilmə səviyyəsi;
- ☐ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, təsiretmə səviyyəsi, məqsədə aid olmayan (faydasız) auditoriyanın mövcudluğu və reklamın xatırladıcı xarakterli olması;

368 Reklam büdcəsinin tərtib edilməsində hansı metodlardan istifadə edilir:

- ☐ “mövcud vəsaitlərə görə” hesablama; satış məbləğinə nisbətən hesablama; rəqabət bərabərliyi; xərclərdə liderlik hesablama metodundan;
- ☐ “mövcud vəsaitlərə görə” hesablama; xərclərdə liderlik; rəqabət bərabərliyi; məqsəd və vəzifələrə əsaslanan hesablama metodundan;
- ☐ xərclərdə liderlik; satış məbləğinə nisbətən hesablama; rəqabət bərabərliyi; məqsəd və vəzifələrə əsaslanan hesablama metodundan;
- ☒ “mövcud vəsaitlərə görə” hesablama; satış məbləğinə nisbətən hesablama; rəqabət bərabərliyi; məqsəd və vəzifələrə əsaslanan hesablama metodundan;
- ☐ “mövcud vəsaitlərə görə” hesablama; satış məbləğinə nisbətən hesablama; xərclərdə liderlik; məqsəd və vəzifələrə əsaslanan hesablama metodundan;

369 Xatırladıcı reklamlardan ən çox məhsulun həyat dövrünün hansı mərhələsində istifadə edilir:

- ☐ böhran mərhələsində
- ☐ inkişaf (artım) mərhələsində;
- ☐ bazara çıxama mərhələsində;
- ☒ stabillik (yetkinlik) mərhələsində;
- ☐ dircəliş mərhələsində;

370 Nəsihətverici reklamlardan ən çox məhsulun həyat dövrünün hansı mərhələsində istifadə edilir:

- ☐ böhran mərhələsində
- ☐ dircəliş mərhələsində;
- ☐ bazara çıxama mərhələsində;
- ☒ inkişaf (artım) mərhələsində;
- ☐ stabillik (yetkinlik) mərhələsində;

371 İnvayronmentalizm:

- ☐ azsaylı xalqların diskriminasiyasına aradan qaldırılmasına yönəlmiş hərəkətdir;
- ☐ istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi üzrə hərəkətdir;
- ☐ azsaylı xalqların hüquqlarının müdafiəsi üzrə hərəkətdir;
- ☒ ətraf mühitin qorunması üzrə hərəkətdir;
- ☐ məhsulların təbliğatı üzrə hərəkətdir;

372 Konsünerizm:

- ☐ azsaylı xalqların diskriminasiyasının aradan qaldırılmasına yönəlmiş hərəkətdir;
- ☐ ətraf mühitin qorunması üzrə hərəkətdir;
- ☐ az saylı xalqların hüquqlarının müdafiəsi üzrə hərəkətdir;
- ☒ istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi üzrə hərəkətdir;
- ☐ məhsulların təbliğatı üzrə hərəkətdir;

373 Reklamı satışın həvəsləndirilməsindən fərqləndirən cəhət:

- ☐ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklam yalnız istehlak vasitələri bazarında həyata keçirilir;
- ☐ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklamın məqsədi istehlakın həcmi artırmaqdır;
- ☐ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklamın məqsədi tələbatın həcmi artırmaqdır;
- ☒ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklam müəyyən haqq müqabilində (pullu) həyata keçirilir;
- ☐ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklam pulsuz həyata keçirilir;

374 İctimaiyyətlə əlaqənin məqsədi:

- ☐ məhsulun yayımını həyata keçirməkdir;
- ☐ məhsul haqqında istehlakçıya məlumat verməkdir;
- ☐ məhsulu reklam etməkdir;
- ☒ xeyirxah münasibətlərin yaradılmasıdır;
- ☐ məhsulun mövqeləşdirilməsidir;

375 Avadanlıqların reklamında reklam yayımının hansı formasında istifadə etmək məqsəduybundur:

- ☐ qaçan sətirələr;
- ☐ radio;
- ☐ televiziya;
- ☒ xüsusi bukletlər;
- ☐ reklam rolidləri;

376 Reklamın televiziya vasitəsi ilə verilməsinin üstünlüyü:

- ☐ yuxarıda göstərilən bütün variantlar doğrudur;
- ☐ reklamın verilməsi imkanlarının yüksək olması;
- ☐ onun operativliyi;
- ☒ istehlakçı auditoriyasının genişliyi;
- ☐ reklamın qiymətinin (haqqının) ucuz olması;

377 Tələbatın hansı halında müəssisənin reklamdan istifadə etməsi effektiv deyildir:

- ☐ b və c variantlarında;
- ☐ azlan tələbatda;
- ☐ neqativ tələbatda;
- ☒ həddən artıq tələbatda;
- ☐ mövsümü tələbatda;

378 Reklam kampaniyasının məqsədi:

- ☐ məhsulun istehlakçılara çatdırılmasını tezləşdirməkdir.
- ☐ məhsulun birbaşa satışının həyata keçirilməsidir;
- ☐ məhsul istehsalının həcmnin artırılmasıdır;
- ☒ məhsul satışının həcmnin artırılmasıdır;
- ☐ məhsulun keyfiyyətinin yüksəltməkdir;

379 Reklam:

- ☐ məhsulun mövqeləşdirilməsidir;
- ☐ ictimaiyyətlə əlaqədir;
- ☐ integrasiya olunmuş kommunikasiyadır;
- ☒ ünvansız (qeyri şəxsi) və haqqı ödənilən kommunikasiyadır;
- ☐ iki tərəfli kommunikasiyadır;

380 Beynəlxalq torqlara daxil olan təkliflər necə adlanır?

- ☐ Si end Ey
- ☐ Sayns ber
- ☐ Oferent
- ☒ Tender
- ☐ Sirs

381 Beynəlxalq torpaqların keçirilməsində neçə mərhələdən istifadə edilir?

- ☐ 6
- ☐ 3
- ☐ 2

- ☒ 4
☐ 5

382 ABŞ-da xəz-dəri hərracı üzrə ixtisaslaşmış iri şirkətlərdən biri hansıdır?

- ☐ “Robek”
☐ “Fouk fer KO”
☐ “Qudzon Bey”
☒ “Nyu-York Okşin K”
☐ “Vul vors”

383 Beynəlxalq torqların növlərinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- ☐ Nümunəvi torqlar
☐ Dolayı torqlar
☐ Birbaşa torqlar
☒ Qapalı torqlar
☐ Ixtisaslaşmış torqlar

384 Aşağıdakı firmalardan hansı hərrac ticarəti ilə məşğul olan firmalardır?

- ☐ innovasiya firmalar
☐ istehsal firmaları
☐ ticarət firmaları
☒ ixtisaslaşmış firmalar
☐ sığorta firmaları

385 Hərrac torqu (ticarəti) hərracın keçirilməsinin neçənci mərhələsində aparılır?

- ☐ 5
☐ 2
☐ 1
☒ 3
☐ 4

386 Beynəlxalq hərraclar neçə mərhələdə keçirilir?

- ☐ 3
☐ 5
☐ 7
☒ 4
☐ 6

387 ABŞ və Kanadanın hərraclarında daha çox satılan mallar hansılardır?

- ☐ tütün
☒ xəz-dəri malları
☐ zinət əşyaları
☐ ev əşyaları
☐ çay

388 Beynəlxalq hərrac hansı quruma daxildir?

- ☐ tikinti
☐ maliyyə
☐ sənaye
☒ ticarət
☐ sığorta

389 Beynəlxalq sərgi və yarmarkaları tənzimləyən beynəlxalq təşkilatların sayı:

- ☐ 2
☒ 3
☐ 6
☐ 5
☐ 1

390 Beynəlxalq sərgilər və yarmarkaların fəaliyyətini tənzimləyən beynəlxalq təşkilatlar hansılardır:

- ☐ Xarici ticarət palataları
☐ Ümumdünya ticarət təşkilatı
☒ Beynəlxalq yarmarkalar ittifaqı
☐ İctimai təşkilatlar
☐ Ticarətçilər assosiasiyaları

391 Sərgilər və yarmarkalar hansı əlamətlərinə görə fərqləndirilir:

- ☐ Yerləşdiyi əraziyə görə
☒ İştirakçıların tərkibinə və iqtisadi əhəmiyyətinə görə
☐ Əhatə dairəsinə görə
☐ Fəaliyyət növünə görə
☐ Nümayiş etdirilən malların çeşidinə görə

392 Ticarət-sənaye sərgiləri nədir?

- ☐ Öz ölkəsinin bütün sahələrdə istehsal fəaliyyətində əldə etdiyi nailiyyətlərin 3 həftədən çox olmayan müddətdə əks etdirildiyi sərgidir
☐ Müxtəlif nəqliyyat vasitələrindən istifadə etməklə sərgiyə gələnlərin dairəsini genişləndirmək məqsədilə keçirilən sərgilərdir
☐ Beynəlxalq ticarətdə xidmət edən sərgilərdir
☒ Bir və ya bir çox müxtəlif ölkənin istehsal, elm və texnikanın bir və ya bir neçə sahəsində əldə etdikləri nailiyyətlərin nümayiş etdirildiyi sərgidir
☐ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır

393 Səyyar sərgilər nədir?

- ☐ Öz ölkəsinin xaricdə olan konsulluq və digər nümayəndəliklərində keçirilən sərgidir
☐ Bir və ya bir neçə müxtəlif ölkənin elm və texnika sahəsində nailiyyətlərini əks etdirdikləri sərgidir
☐ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır
☒ Müxtəlif nəqliyyat vasitələrindən istifadə etməklə sərgi iştirakçılarının dairəsini genişləndirmək məqsədilə keçirilən sərgidir
☐ Öz ölkəsinin bütün sahələrdə əldə etdiyi nailiyyətlərini üç həftədən çox olmayan müddətə əks etdirdiyi sərgidir

394 Qısamüddətli (solo) sərgilər nədir?

- ☐ Öz ölkəsinin xaricdə olan konsulluq və digər nümayəndəliklərində keçirilən sərgilər
☐ Bir və ya bir neçə müxtəlif ölkənin elm və texnika sahəsində nailiyyətlərini əks etdirdikləri sərgidir
☐ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır
☒ Öz ölkəsinin bütün sahələrdə istehsal fəaliyyətindən əldə etdiyi nailiyyətlərin 3 həftədən çox olmayan müddətdə əks etdirildiyi sərgidir
☐ Müxtəlif nəqliyyat vasitələrindən istifadə etməklə keçirilən səyyar sərgilərdir

395 Sənaye nümunələrinin daimi sərgisi:

- ☐ Öz ölkəsinin xaricdə olan konsulluq və digər nümayəndəliklərində keçirilən sərgilər
☐ Öz ölkəsinin bütün sahələrdə əldə etdiyi nailiyyətlərin üç həftədən çox olmayan müddətdə əks etdirildiyi sərgidir
☐ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır
☒ Bir və ya bir neçə müxtəlif ölkənin elm və texnika sahəsində nailiyyətlərinin əks etdirdiyi sərgidir
☐ Müxtəlif vasitələrdən istifadə etməklə sərgi iştirakçılarının dairəsini genişləndirmək məqsədilə keçirilən sərgidir

396 Beynəlxalq yarmarka nədir ?

- ☐ Hər il eyni vaxtda dünyanın müəyyənləşdirilmiş bir sıra şəhərlərində keçirilən sərgilərdir
- ☐ Öz ölkəsində bütün sahələrdə istehsal fəaliyyətindən əldə etdiyi nailiyyətlərin üç həftədən çox olmayan müddətdə əks etdirdiyi sərgidir
- ☐ Bir və ya bir neçə müxtəlif ölkələrin istehsal, elm və texnikanın bir və ya bir neçə sahəsində əldə etdikləri nailiyyətlərin nümayiş etdirdiyi sərgidir
- ☒ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır
- ☐ Müxtəlif nəqliyyat vasitələrindən istifadə etməkdə sərgiyə gələnlərin dairəsini genişləndirmək məqsədilə keçirilən sərgilərdir

397 Yarmarkaların keçirilməsində nəzərdə tutulan əsas istiqamətlərdən biri

- ☐ müqavilə bağlamaq
- ☐ mal satmaq
- ☐ mal almaq
- ☒ kommunikasiya əlaqələri yaratmaq
- ☐ sifariş vermək

398 Müxtəlif risklərin sığortalanması üzrə xidmətlər kompleksı necə adlanır:

- ☐ konsaltinq xidmətləri
- ☐ marketing xidmətləri
- ☐ maliyyə xidmətləri
- ☒ sığorta xidmətləri
- ☐ bank xidmətləri

399 Beynəlxalq ticarətdə əmtəələrin beynəlxalq hərəkətini təmin edən nəqliyyat əməliyyatlarına hansı daxil deyil:

- ☒ göndərilən əmtəələrin keyfiyyətə uyğunluq sertifikatı
- ☐ beynəlxalq tranzit daşınmaları
- ☐ daşınma sənədlərinin tərtibi
- ☐ yüklərin daşınması
- ☐ aralıq məntəqələrdə yüklərin digər nəqliyyat vasitələrinə yüklənməsi

400 İstehsal prosesinin təşkili, texnologiyanın tətbiqi və obyektlərin istismarı üzrə beynəlxalq xidmətlər:

- ☐ marketing adlanır
- ☐ lizing adlanır
- ☐ pablisiti adlanır
- ☒ injiniring adlanır
- ☐ icarə adlanır

401 Müştərinin sifarişi ilə təsərrüfat fəaliyyətinin təşkili və idarə olunması üzrə məsləhətlər necə adlanır?

- ☐ nou-hau
- ☐ imicmeykerlik
- ☐ monitorinq
- ☒ konsaltinq
- ☐ injiniring

402 Təşkilatı mərhələ nə ilə əlaqədardır

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ sərgi satışın keçirilməsi ilə
- ☐ mənfi və müsbət cəhətlərin qiymətləndirilməsi ilə
- ☒ reklam kataloqunun hazırlanması ilə
- ☐ yarmarka komitəsinin yaradılması ilə

403 Yarmarka komitəsinin qərarı necə rəsmiləşdirilir?

- ☐ rəsmi əmrlə təsdiqlənir
- ☐ tələbnamələr ilə rəsmiləşdirilir
- ☐ oferta ilə yekunlaşır
- ☒ protokolda əks olunur
- ☐ sifariş blankında əks olunur

404 Aşağıdakılardan hansı yarmarka komitəsi arbitracının fəaliyyətinə daxil deyil?

- ☐ yarmarka ticarətinin iştirakçılarına hüquqi məsələlər üzrə məsləhətlər verir
- ☐ yarmarkaya hüquqi xidməti təmin edir
- ☐ yarmarka iştirakçılarına məsləhət verir
- ☒ yarmarkanın başlangıç mərhələsini təşkil edir
- ☐ müqavilə qabağı mübahisələri nəzərdən keçirir

405 Yarmarkaya təqdim olunmuş əmtəə nümunələrinin qəbulu və saxlanmasını kim təmin edir?

- ☐ müqavilələrin uçotu qrupu
- ☐ yarmarka nəzarət qrup
- ☐ yarmarka komitəsi
- ☒ yarmarka direktorluğu
- ☐ yarmarka tətbiq qrupu

406 Yarmarkalarda bağlanmış müqavilələri kim qeydiyyatı alır?

- ☐ yarmarka komitəsinin işçi qrupu
- ☐ yarmarka komitəsi
- ☐ müqavilələrin uçotu üzrə qrup
- ☒ yarmarka direktorluğu
- ☐ yarmarkanın ümumi iclası

407 Yarmarka komitəsi yarmarka ticarətinin hansı mərhələsində yaradılır?

- ☐ aralıq mərhələsində
- ☐ əsas mərhələsində
- ☒ başlangıç mərhələsində
- ☐ yekun mərhələsində
- ☐ təşkilati mərhələsində

408 Yarmarka ticarətinin təşkili zamanı onun keçirilməsinin əsas mərhələləri hansılardır?

- ☒ alışdan əvvəl, alışdan sonra
- ☐ başlangıç, satış
- ☐ təşkilati, satış
- ☐ başlangıç, təşkilati, yekun
- ☐ təşkilati və yekun

409 Sahə əlamətlərinə görə yarmarkalar necə bölünürlər?

- ☐ həftədə bir dəfə keçirilən sahələrarası istehsal sahələrini əhatə edən yarmarkalara bölünür
- ☐ bir neçə il müddətində fəaliyyət göstərən, işgüzar xarakterli, istehsal və qeyri istehsal malları yarmarka
- ☒ yarmarkalar sahələr və sahələrarası müxtəlif istehsal sahələrinin məmulatlarını əhatə edən yarmarkalara bölünürlər
- ☐ müəyyən dövr üçün mal satışını həyata keçirən sahə daxili və region tipli yarmarkalara bölünür
- ☐ daimi olmayan yerli yarmarkalardır

410 Beynəlxalq yarmarka ticarətinin xarakterik xüsusiyyətləri hansılardır?

- ☒ nümunələr üzrə alış yarmarkaların keçirilməsinin dövriyyə əmtəələrin satış müddətinin və yerinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi, satıcı və alıcıların kütləvi iştirakı

- ☐ daimi fəaliyyət göstərən topdan ticarətin bir növüdür
- ☐ alıcısı və satışı peşəkarlar olan ildə bir dəfə keçirilən birjalardır
- ☐ bir neçə il müddətində fəaliyyət göstərən, işgüzar xarakterli, istehsal və qeyri istehsal malları
- ☐ qiyməti simvolik olaraq təyin edilən ildə bir dəfə keçirilən topdan ticarətdir

411 Yarmarka ticarətinin əsas məqsədi nədir?

- ☐ daimi fəaliyyət göstərən topdan ticarətin bir növüdür
- ☐ qiyməti simvolik olaraq təyin edilən ildə bir dəfə keçirilən topdan ticarətdir
- ☐ alıcısı və satışı peşəkarlar olan ildə bir dəfə keçirilən birjalardır
- ☐ əmtəə birjasının bir növü olmaqla, topdan ticarəti həyata keçirir
- ☒ əmtəələrin topdan satışı və alışı, satıcılarla alıcılar arasında birbaşa müqavilələrin bağlanmasıdır

412 Lisenziya müqavilələrində tərəflər necə adlanır:

- ☐ Komitent və komissioner
- ☐ Satıcı və alıcı
- ☐ Sifarişçi və icraçı
- ☒ Lisenziat və lisenziar
- ☐ Prinsipal və agent

413 Yüksək texnologiyalardan istifadə üçün lisenziyaların növləri:

- ☐ Müstəsna və qeyri-müstəsna
- ☐ Qeyri-müstəsna
- ☐ Müstəsna
- ☒ Müstəsna, qeyri-müstəsna və tam
- ☐ Müstəsna və tam

414 Texnologiyaların ötürülməsinin ən mühüm forması hansıdır:

- ☐ faktoring
- ☐ françayzing müqavilələri
- ☐ inciniring müqavilələri
- ☒ lisenziya müqavilələri
- ☐ forfeyting

415 Hansı xidmətə görə lisenziya ödənişləri həyata keçirilmir:

- ☐ əmtəə nişanından istifadəyə görə
- ☐ telefon və poçt xidmətinə görə
- ☐ patentdən istifadəyə görə
- ☒ ticarət markasından istifadəyə görə
- ☐ filmlərin prokatına görə

416 Texnologiyadan istifadə üzrə lisenziyalara aid deyil:

- ☐ sublisenziya
- ☐ tam lisenziya
- ☐ qeyri-müstəsna lisenziya
- ☒ müstəsna lisenziya
- ☐ formal lisenziya

417 Beynəlxalq lisenziya ticarətinin inkişafında güdülən mühüm amil nədir?

- ☐ Xarici ölkələrdə podrat istehsalı ilə məşğul olmaq marağıdır
- ☐ TMŞ- in digər ölkələrdə öz qız müəssisələrini yaratmaq marağıdır
- ☐ Keyfiyyətli məhsul istehlak etmək və onu dünya bazarına çıxarmaq marağıdır
- ☒ Lisenziar və lisenziya tərəfindən güdülən kommersiya marağıdır

- ☐ Digər müəssisələrdə birgə istehsal və kommersiya müəssisələri yaratmaq marağıdır

418 Royalti anlayışının məğzi aşağıda göstərilən cavablardan hansına uyğun gəlir?

- ☐ Nəqliyyat xidmətinə görə ödənişlər
☐ Françayzing xidmətinə görə ödənişlər
☐ İcarə haqqının ödənilməsi
☒ Lisenziya müqaviləsinin reallaşması zamanı alıcının satıcıya ödədiyi ödənişi
☐ İnjiniring xidmətinə görə ödənişlər

419 Nəqliyyat xidmətlərini təklif edən və həmin məxsusi növ əmtəələrə tələbatı olan tərəf arasında olan müqavilələr dairəsi aşağıdakıdır:

- ☐ Dünya səmşin nəqliyyatı bazarı
☐ Regional nəqliyyat xidməti bazarı
☐ Dünya nəqliyyat xidməti bazarı
☒ Dünya fraxt xidməti bazarı
☐ Dünya xidmət bazarı

420 XX əsrin sonunda dünya informasiya xidmətləri bazarının başlıca subyekti:

- ☐ Almaniya
☐ Çin
☐ Böyük Britaniya
☒ ABŞ
☐ Rusiya

421 İnformasiya xidmətlərinin alqı-satqısına aid olmayan informasiya növü hansıdır:

- ☐ Dar profilli mütəxəssislər üçün informasiya
☐ İstehlakçı informasiyası
☐ İşgüzar informasiya
☒ Smeta-layihə sənədləri
☐ Hüquqi informasiya

422 Beynəlxalq elmi-texniki xidmətlərə aid olmayan xidmət növünü qeyd edin:

- ☐ Yeni avadanlıqlarda işləmək üçün mütəxəssislərin hazırlanması ilə bağlı xidmətlər
☐ Obyektlərin tikintisinin layihələşdirməsi xidməti
☐ Avadanlıqların quraşdırılması ilə bağlı xidmətlər
☒ Məhsulun satışı ilə bağlı xidmətlər
☐ Obyektin tikintisi ilə bağlı xidmətlər

423 Lisenziya və royalti ödənişləri edilən xidmətləri qeyd edin.

- ☐ Poçt rabitəsi xidməti
☐ Xaricdə obyektlərin tikintisi
☐ Telefon əlaqəsi xidməti
☒ Ticarət markasından istifadə
☐ Reklam xidməti

424 Aşağıdakılardan biri texnoloji mübadilənin kommersiya formalarına aid deyil:

- ☐ yeni texniki texnologiyaların işləmələri bazasında maşın və avadanlıqların yaradılması
☐ idarəetmə müqavilələri
☐ injiniring xidmətləri
☒ mütəxəssislərin miqrasiyası
☐ ixtisaslı işçi qüvvəsinin hazırlanması

425 Aşağıdakılardan biri texnoloji mübadilənin qeyri-kommersiya formalarına daxil deyil:

- ☐ elm və texnika sahəsində əməkdaşlıq istiqamətində beynəlxalq təşkilatların fəaliyyəti
- ☐ sərgilərin və yarmarkaların keçirilməsi
- ☐ elmi-texniki nəşrlər
- ☒ idarəetmə müqavilələri
- ☐ mütəxəssislərin miqrasiyası

426 Transmilliləşmə indeksi nədir:

- ☐ ümumi aktivlərin həjmində xarici aktivlərin payı, ümumi satışın həjmində xarici satışın payı və ümumi ticarətin həjmində firmadaxili ticarətin payı göstəricilərinin orta ədədidir.
- ☐ ümumi aktivlərin həjmində xarici aktivlərin payı, ümumi satışın həjmində xarici satışın payı və ümumi filialların həjmində xaricdəki filialların sayı göstəricilərinin orta ədədidir.
- ☐ ümumi ticarətin həjmində firmadaxili ticarətin payı, ümumi satışın həjmində xarici satışın payı və ümumi işçilərin həjmində xaricdə işləyənlərin sayı göstəricilərinin orta ədədidir.
- ☒ ümumi aktivlərin həjmində xarici aktivlərin payı, ümumi satışın həjmində xarici satışın payı və ümumi işçilərin həjmində xaricdə işləyənlərin sayı göstəricilərinin orta ədədidir.
- ☐ ümumi ticarətin həjmində firmadaxili ticarətin payı, ümumi işçilərin həjmində xaricdə işləyənlərin sayı və ümumi filialların həjmində xaricdəki filialların sayı göstəricilərinin orta ədədidir.

427 Texnologiyaların ötürülməsinin ən mühüm forması hansıdır:

- ☐ faktoring
- ☐ françayzing müqavilələri
- ☐ inciniring müqavilələri
- ☒ lisenziya müqavilələri
- ☐ forfeyting

428 Beynəlxalq yarmarkalar hansı fəaliyyət növünə daxildir?

- ☐ Sənaye
- ☐ Sığorta
- ☐ Maliyyə
- ☐ Kənd təsərrüfatı
- ☒ Ticarət

429 Regiondaxili sərgilərin neçə növü fəaliyyət göstərir:

- ☐ 6
- ☒ 5
- ☐ 3
- ☐ 2
- ☐ 7

430 Regiondaxili sərgilərin növlərinə aşağıdakılardan hansı daxildir:

- ☐ Nümunələr üzrə sərgi
- ☐ Sənaye sərgisi
- ☒ Səyyar sərgilər
- ☐ Ticarət sərgisi
- ☐ Kənd təsərrüfatı sərgisi

431 Yarmarkaların keçirilməsinin əsas məqsədi nədən ibarətdir:

- ☐ Geniş çeşidli malları nümayiş etdirmək
- ☒ Ticarət sazişləri bağlamaq üçün yeni nailiyyətləri nümayiş etdirmək
- ☐ Xarici ticarət dövriyyəsinə artırmaq
- ☐ İstehsal əlaqələrini möhkəmləndirmək
- ☐ Alıcılara daha yaxşı xidmət etmək

432 Lisenziyaların növlərinə aid deyil:

- ☒ tam lisenziya,
- ☐ natamam lisenziya
- ☐ açıq lisenziya,
- ☐ qapalı lisenziya,
- ☐ müstəsna lisenziya

433 Aşağıdakılardan hansı müəlliflik hüququ obyektidir?

- ☐ heykəltəraşlıq nümunələri
- ☐ antologiyalar
- ☐ kino ssenariləri
- ☐ bağ, park dizayn nümunələri
- ☒ virus ştamminin yeni alınma üsulu

434 Əqli mülkiyyətin hüquqi müdafiəsi formalarına aid deyil:

- ☐ milli hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus əqli mülkiyyətin xarici istifadəçilərinin hüquqlarının lisenziya əsasında müdafiəsi
- ☐ maddi daşıyıcı üzərində fiksə olunmuş integral mikrosxemlərin topologiyasının hüquqi müdafiəsi
- ☒ milli şirkətlər, fiziki şəxslər, onların kommersiya sövdələşmələri haqda məlumatların müdafiəsi
- ☐ bədii və elmi əsərlərin müəlliflik hüququnun müdafiəsi
- ☐ əmtəə nişanları və xidmət nişanlarının müdafiəsi

435 İdeyalar, yaradıcılığın ticarəti və onlara qoyulan sərmayə barədə qaydaları əhatə edən ÜTT-nin əsas sazişi hansıdır?

- ☐ ÜTT-nin ICSID Sazişi
- ☒ Əqli mülkiyyət Sazişi
- ☐ İnvestisiya fəaliyyətinin ticarət aspektlərini əks etdirən Əsas Saziş
- ☐ Xidmətlərin Ticarəti haqqında Əsas Saziş
- ☐ Əmtəələrlə Ticarət haqqında Əsas Saziş

436 Beynəlxalq ticarətin müəllif hüquqlarının qorunması, patent, istehsal markası, sənaye dizaynı kimi aspektləri ÜTT-nin aşağıda göstərilmiş hansı çoxtərəfli müqaviləsi ilə tənzimlənir?

- ☐ Ticarətlə əlaqəli investisiya məsələləri üzrə müqavilə (TRIMs)
- ☒ Ticarətlə əlaqəli əqli mülkiyyət məsələləri üzrə müqavilə (TRIPs)
- ☐ Xidmətlərlə Ticarət üzrə Baş Saziş (GATS)
- ☐ İNCOTERMS
- ☐ Tariflər və Ticarət üzrə Baş Saziş (GATT)

437 ÜTT-nin Ticarətlə əlaqəli əqli mülkiyyət məsələləri üzrə müqavilə (TRIPs) ilə tənzimlənən məsələlər hansı cavabda düzgün göstərilmişdir?

- ☐ Üzv dövlətlər arasında yaranan ticarət mübahisələrinin həlli məsələləri
- ☒ Müəllif hüquqlarının qorunması, patentlər, istehsal markaları, sənaye dizaynı və s. məsələlər
- ☐ Bank, sığorta, telekommunikasiya, otelçilik xidmətləri və s. ilə əlaqədar məsələlər
- ☐ Kənd təsərrüfatı və tekstil, dövlət alışı, məhsul istehsalı standartları və s. məsələlər
- ☐ Doğru cavab yoxdur

438 İntelektual mülkiyyətin qorunması məsələlərinin əks olunduğu ÜTT Sazişi aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ GATT
- ☒ TRIPs
- ☐ WTO
- ☐ TRIMs
- ☐ GATS

439 Aşağıdakı ÜTT Sazişlərindən hansı texniki inkişafında, texnologiyaların qarşılıqlı mübadiləsi və ötürülməsində daha böyük rol oynayan sazişdir?

- ☐ GATT
- ☒ TRIPs
- ☐ WTO
- ☐ TRIMs
- ☐ GATS

440 ÜTT-nin sənədlər blokuna daxil olan aşağıdakı çoxtərəfli müqavilələrdən hansı əqli mülkiyyət hüquqlarının ticarət aspektlərini əhatə edir?

- ☐ GATS
- ☐ INCOTERMS
- ☐ TRIMs
- ☒ TRIPS
- ☐ GATT

441 Baş lisenziya dedikdə başa düşülür:

- ☐ Heç biri
- ☒ Müəyyən müddət ərzində kəmiyyət və ya dəyər məhdudiyyəti olmadan malın dünyanın istənilən ölkəsinə ixracı və ya idxalı üçün verilən icazə nəzərdə tutulur
- ☐ İl ərzində bu və ya digər malın ixracına və ya idxalına əməliyyatların sayına məhdudiyyət qoyulmadan verilən icazə başa düşülür
- ☐ İxracatçı və ya idxalatçı tərəfindən müraciət edildikdən sonra (bu müraciət dövlət orqanı tərəfindən rədd edilə bilməz) dərhal verilən icazədir
- ☐ Hamısı

442 Elmi-texniki inkişaf zonasının hansı nümunələri vardır?

- ☐ Düzgün variant yoxdur
- ☐ Ümumi və xüsusi
- ☒ Texnopolis və texnopark
- ☐ Texniki və iqtisadi
- ☐ Spesefik və xüsusi

443 Hansı xidmətə görə lisenziya ödənişləri həyata keçirilmir:

- ☐ əmtəə nişanından istifadəyə görə
- ☒ telefon və poçt xidmətinə görə
- ☐ ticarət markasından istifadəyə görə
- ☐ patentdən istifadəyə görə
- ☐ filmlərin prokatına görə

444 Texnologiyadan istifadə üzrə lisenziyalara aid deyil:

- ☐ sublisenziya
- ☒ formal lisenziya
- ☐ müstəsna lisenziya
- ☐ qeyri-müstəsna lisenziya
- ☐ tam lisenziya

445 Hansı variant elmi-texniki biliklərin beynəlxalq səviyyədə qeyri-kommersiya əsasında ötürülməsi formasıdır?

- ☐ müəssisələrin tikintisinə birbaşa xarici investisiyalar
- ☒ xaricdə təhsil alma, ixtisas artırma
- ☐ injiniring, istehsalın kooperativləşməsi
- ☐ patentlərin satışı

- ☐ istehsal edilmiş texnologiyaların satışı

446 Hansı variant kommersiya əsasında elmi-texniki biliklərin beynəlxalq səviyyədə ötürülməsi formasıdır?

- ☐ xaricdə təhsil alma, ixtisas artırma
☐ kompüter verilənlər bankı, arayış kitabçaları
☒ lizinq, injiniring
☐ sərgilər, konfranslar
☐ alim və mütəxəssislərin beynəlxalq miqrasiyası

447 Hansı variant texnologiyalar idxalının iqtisadi məqsədəuyğunluğunu xarakterizə etmir?

- ☐ yüksək texniki səviyyə yeniliklərini əldə etmək imkanı
☒ əmtəə idxalını artırma vasitəsi
☐ əmtəə idxalına məsrəflərin azalması vasitəsi
☐ xarici texnologiyalar əsasında istehsal edilən məhsul ixracının genişləndirilməsi
☐ ETTKİ-nə məsrəflərə qənaət etmək vasitəsi

448 Sənaye mülkiyyətinin qorunması haqda konvensiya hansıdır?

- ☐ 1961-ci il Roma Konvensiyası
☐ 1887-ci il Vaşinqton Konvensiyası
☐ 1891-ci il Vyana Konvensiyası
☒ 1883 –cü il Paris Konvensiyası
☐ 1881-ci il Bern Konvensiyası

449 İşarələrin beynəlxalq qeydiyyatı hansı normativ sənədlə tənzimlənir?

- ☐ 1883–cü il Paris Konvensiyası
☒ 1891-ci il Madrid sazişi
☐ 1881-ci il Bern Konvensiyası
☐ 1961-ci il Roma Konvensiyası
☐ 1894-cü il Brüssel sazişi

450 Maddi istehsal sferasındakı nisbətlər (ilk növbədə sənaye və k/t arasında nisbət) ölkələrin inkişaf növünə aid edilməsini müəyyənləşdirmir?

- ☒ postsənaye;
☐ aqrar;
☐ sənaye;
☐ ağır sənaye;
☐ aqrar-sənaye;

451 Hansı variant dünya sənayesinin quruluşunu səciyyələndirmir?

- ☐ sahə quruluşu (istehsal-texniki);
☒ müəssisə quruluşu;
☐ məkan (ərazi) quruluşu;
☐ ictimai quruluşu;
☐ təşkilatı quruluşu;

452 İstehsalın beynəlxalq ixtisaslaşmasının hansı növləri mövcuddur?

- ☒ sahədaxili, sahələrarası, ayrı-ayrı ölkələr üzrə ixtisaslaşma
☐ sahədaxili, sahələrarası, ölkə qruplarını
☐ ayrı-ayrı müəssisələr, ayrı-ayrı ölkələr, ölkə qrupları üzrə ixtisaslaşma
☐ sahələrarası, sahədaxili, ayrı-ayrı müəssisələr üzrə ixtisaslaşma
☐ sahələrarası, ayrı-ayrı müəssisələr, ölkə qrupları üzrə ixtisaslaşma

453 Dünya iqtisadiyyatının qloballaşması səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- ☐ cəmi investisiyalar həcmivə dinamikası ilə müqayisədə birbaşa xarici investisiyaların həcmi və dinamikası
- ☐ dünyada cəmi ümumi məhsulun həcmi və artım sürəti ilə müqayisədə beynəlxalq əmtəə və xidmətlər istehsalının həcmivə artım sürəti
- ☒ rəqib firmalarla müqayisədə firma gəlirlərinin həcmi və dinamikası
- ☐ pul bazarlarının ümumi miqyası ilə müqayisədə valyuta bazarlarının həcmi və dinamikası
- ☐ ümumi məhsulla müqayisədə əmtəə və xidmətlər üzrə cəmi beynəlxalq ticarətinin həcmi və artım sürəti

454 Sənayeləşmə əmsalı aşağıdakı nisbəti əks etdirir:

- ☐ ölkə sənaye məhsulunun həcmi kənd təsərrüfatı məhsullarının həcminə nisbəti
- ☒ bütün dünya ölkələrinin sənaye məhsulu həcmində bir dövlətin payının onun dünya əhalisinin tərkibindəki payına nisbəti
- ☐ ölkə ÜDM-da sənaye məhsulunun payı
- ☐ bütün dünya ölkələrinin sənaye məhsulu həcmi dünya ÜDM-un həcminə nisbəti
- ☐ maşınqayırma sənayesi məhsulunun həcmi bütün sənaye məhsulu həcminə nisbəti

455 Müxtəlif tipli ölkələrdə sənayeləşmə prosesinin inkişaf xüsusiyyətlərini xarakterizə edən göstəricilərdən biri aşağıdakıdır:

- ☒ sənayeləşmə əmsalı
- ☐ mexanikləşdirmə əmsalı
- ☐ elektrikləşdirmə
- ☐ ekstensiv
- ☐ intensivləşmə əmsalı

456 Hansı variant beynəlxalq istehsal-texniki əməkdaşlığın təşkilati forması deyildir?

- ☒ əməkdaşlıq edən firmaların fəaliyyətlərinin uzlaşdırılması üçün xüsusi orqanın yaradılması
- ☐ firmalararası elmi-tədqiqat birliklərinin təşkili
- ☐ əmtəə satışı üzrə razılaşma
- ☐ birgə şirkətlər formasında firmaların birləşməsi
- ☐ sənaye əməkdaşlığı üzrə razılaşma

457 İstehsal prosesinin təşkili, texnologiyanın tətbiqi və obyektlərin istismarı üzrə beynəlxalq xidmətlər:

- ☐ marketinq adlanır
- ☒ injiniring adlanır
- ☐ pablisiti adlanır
- ☐ lizing adlanır
- ☐ icarə adlanır

458 Patentlərin və françayzingin əsasında fəaliyyət göstərən TMK və milli şirkətlər əsasən hansı ölkələrdə daha da çoxdur?

- ☐ ABŞ, Franca, Meksika, Braziliya, Columbiya
- ☒ Çin, Hindistan, Türkiyə, C. Koreya
- ☐ ABŞ, Rusiya, Qərbi Avropa
- ☐ ABŞ, Franca, Meksika
- ☐ ABŞ, Yaponiya

459 Beynəlxalq intellektual mülkiyyət təşkilatını yaratmaqda məqsəd

- ☐ elmi-texniki tərəqqini inkişaf etdirmək
- ☒ bədii əsərləri qoruyub saxlamaq
- ☐ sahibkarlığı müdafiə etmək
- ☐ işgüzarlığı artırmaq
- ☐ biznesi genişləndirmək

460 Lisenziyaların bölüşdürülməsi üsullarına nə aiddir?

- ☐ Kvota
- ☒ Auksion
- ☐ Bank
- ☐ Veksel
- ☐ Səhm

461 Lisenziyaların bölüşdürülməsində sonuncu üsul hansıdır?

- ☐ Ümumi üsul
- ☒ İdxal üsulu
- ☐ Satış üsulu
- ☐ Məsrəf üsulu
- ☐ Hərrac üsulu

462 Dövlət hansı vaxt intervalında hər hansı malın müəyyən olunmuş miqdarda idxalı üçün lisenziyanın bu və ya digər konkret vaxtda və yerdə açıq satış hərrac keçirdiyini elan edir?

- ☐ 6 aydan bir
- ☒ 3 aydan bir
- ☐ Qeyri müəyyən vaxtda
- ☐ 1 ildən bir
- ☐ 9 aydan bir

463 İdxal lisenziyaları dövlət tərəfindən hansı formalarda satıla bilər?

- ☐ Yalnız gizli formada
- ☐ Aşkar formada
- ☐ Vasitəli formada
- ☐ Yalnız hərrac vasitəsi ilə
- ☒ Hərrac vasitəsi ilə və ya gizli formada

464 Yeni texnologiyanın meydana gəlməsi növbəti hərəkətə gətirib çıxarır:

- ☐ heç biri
- ☐ cəmi tələb əyrisini sağa, cəmi təklif əyrisini sola.
- ☒ həm cəmi tələb əyrisinin, həm də cəmi təklif əyrisinin sağına;
- ☐ yalnız cəmi tələb əyrisinin sağına;
- ☐ yalnız cəmi təklif əyrisinin sağına;

465 Beynəlxalq lisenziyalaşma nədir?

- ☐ İnkişaf etmiş ölkələr arasında lisenziya mübadiləsidir
- ☒ İxtiranın beynəlxalq aləmdə patentləşdirilməsidir
- ☐ Müxtəlif ölkə TMŞ-in bir-birinə lisenziya satmasıdır
- ☐ Dövlətlərarası lisenziya mübadiləsidir
- ☐ Xaricə lisenziya verilməsidir

466 İxtiraya patent nə deməkdir?

- ☒ İxtiraçıya və onun varisinə ixtiradan istifadə üçün inhisarçı hüquq verilməsi barədə səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən verilən şəhadətnamədir
- ☐ İxtiraçıya ixtirarı satmaq üçün inhisarçı hüquqa malik olması barədə dövlət tərəfindən verilən şəhadətnamədir
- ☐ İxtiraçıya yalnız müəyyən müddət ərzində ixtiraya inhisarçı hüquqa malik olması barədə səlahiyyətli dövlət orqanları tərəfindən verilən şəhadətnamədir
- ☐ İxtiranın öz vasitəsi hesabına ixtiranın sirrini qorumaq və ona patent vermək üçün dövlətlə müqavilə bağlanmasıdır
- ☐ İxtira sirrinin qorunmasıdır

467 Patent və lisenziya üzrə beynəlxalq əməliyyatlar

- ☐ TMŞ-in birinin digərinə istehsal sirindən əmtəə nişanından istifadə etməyə hüquq verməsidir
- ☒ İxtiraların, qabaqcıl texnologiyanın, texniki bilik və təcrübənin satılmasıdır
- ☐ Ölkələrarası lisenziya mübadiləsidir
- ☐ Bir ölkə müəssisəsinin yaxud ixtiraçısının digər ölkənn müəssisə və ixtiraçısına patent satın əvəzində lisenziya mübadiləsidir
- ☐ Ölkələrarası patent alqı-satqısıdır

468 Lisenziyalaşdırma nədir:

- ☐ müəyyən əmtəə növünün idxal və ixracı həcminə dövlət tərəfindən təyin edilmiş məhdudidyyət;
- ☒ müəyyən ixrac və ya idxal sövdələşmələrinin həyata keçirilməsinə icazə.
- ☐ dövlət sərhəddini keçən predmetlərə münasibətdə tətbiq olunan gömrük prosedurları məcmusu;
- ☐ müqavilə bağlanması üçün icazə;
- ☐ gömrük deklarasiyasının verilməsi üçün icazə;

469 Əqli mülkiyyətin müdafiəsi üzrə beynəlxalq normalara aid deyil:

- ☐ “Ədəbiyyat və bədii əsərlərin müdafiəsi haqda Bern Konvensiyası”
- ☐ 1883-il “ Sənaye mülkiyyətinin qorunması üzrə Paris konvensiyası
- ☒ “Müəlliflik hüquqlarının müdafiəsi üzrə üzrə Brüssel Konvensiyası”
- ☐ 1891-ci il “ İşarələrin beynəlxalq qeydiyyatı üzrə Madrid Sazişi”
- ☐ “ Patent kooperasiyası haqda Müqavilə”-1970-ci il

470 Aşağıdakı lisenziya müqavilələrindən hansı texnologiya sahibində daha çox hüquq saxlayır:

- ☐ sublisenziya
- ☒ qeyri müstəsna lisenziya
- ☐ açıq lisenziya
- ☐ tam lisenziya
- ☐ müstəsna lisenziya

471 Lisenziyalara görə ödənişlərin formalarına aid deyil:

- ☐ pauşal
- ☒ antitempinq
- ☐ kompensasiya
- ☐ qarışıq
- ☐ royalti

472 Orta müddətli lizinq hansı lizinqdır?

- ☒ il yarımdan - 3 ilə qədər
- ☐ 3 ildən - 5 ilə qədər
- ☐ 1 ildən - 3 ilə kimi
- ☐ 1 ildən - 5 ilə qədər
- ☐ 2 ildən - 3 ilə qədər

473 Lizinq kompaniyalarının təsisçiləri kim ola bilər?

- ☐ müştərək müəssisələr, hüquqi şəxslər
- ☐ düzgün variant yoxdur
- ☐ fiziki şəxslər və qeydə alınmış fərdi sahibkarlar
- ☐ xarici və yerli sahibkarlar
- ☒ hüquqi, fiziki şəxslər və fərdi sahibkarlar

474 Lizinq fəaliyyəti kim tərəfindən həyata keçirilir?

- ☐ Lizinq fəaliyyəti xüsusi lizinq bankları vasitəsi ilə aparılır

- ☐ lisenziyalı sahibkarlar tərəfindən
- ☒ lisenziyalı lizinq kompaniyaları tərəfindən
- ☐ lisenziyalı faktoring kompaniyaları tərəfindən
- ☐ lisenziyalı Forteytinq kompaniyaları tərəfindən

475 Lizinq sövdələşmələrinin tərəfləri kim ola bilər?

- ☐ Azərbaycan respublikasının rezidentləri və digər şəxslər
- ☐ sahibkarların iri bazar subyektləri
- ☐ Azərbaycan respublikasının qeyri rezident və digər şəxslər
- ☒ Azərbaycan respublikasının rezidentləri, qeyri rezidentləri
- ☐ fərdi və fiziki şəxslər

476 Maşın və avadanlıqların ijarəsinin əsas formaları hansılardır?

- ☐ xayrinq kentinq, strateci avanslar, holding
- ☐ Konsaltinq, Lizinq, Faktoring
- ☐ Forteytinq, serter, xayrinq
- ☒ Kentinq, Jerter, Xayrinq, Lizinq
- ☐ jerter, bankinq, Freyding, konqlomerat

477 Lizinq iqtisadi məzmununa görə nəyə aiddir?

- ☐ podrat istehsalına
- ☐ müştərək müqavilələrə
- ☒ birbaşa investisiyaya
- ☐ lisenziyalılaşmaya
- ☐ tollinq

478 Operativ lizinq nədir?

- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ☒ lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizinq verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir və onu lizinq predmeti qismində müəyyən haqq və şərtlərlə lizinq alanın müvəqqəti ixtiyarına və istifadəsinə verir
- ☐ qısa müddətə tətbiq edilən maliyyə
- ☐ müştərinin debitor borcunun qaytarılmasıdır
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər

479 Qaytarılan lizinq nədir?

- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☐ lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizinq verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☒ maliyyə lizinqinin bir növüdür ki, bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir

480 Lizinq nədir?

- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☒ əmlakın əldə edilməsi və onun lizinq müqaviləsi əsasında müəyyən ödəniş haqqı ilə müəyyən müddətə və müqavilədə nəzərdə tutulmuş müəyyən şərtlərlə, lizinq alanın əmlakı almaq hüquq əsasında fiziki və hüquqi şəxslərlə icarəyə verilməsi üzrə investisiya fəaliyyətinin bir növüdür
- ☐ bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar
- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☐ bu halda lizinq verən və lizinq alan qeyri-rezident olur

481 Beynəlxalq lizinq nədir?

- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☐ malların AR-nın gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük recimidir
- ☒ bu halda lizinq verən və lizinq alan qeyri-rezident olur
- ☐ bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar
- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir

482 Daxili lizinq nədir?

- ☐ müəyyən sayda əmtənin şərtləşdirilmiş sayda digər bir əmtəyə dəyişdirilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- ☒ bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar
- ☐ malların AR-nın gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük recimidir
- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☐ müəyyən dövr ərzində əmtənin ixracına və idxalına verilmiş icazənin maksimal həcmidir

483 Lizinq nədir?

- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☒ əmlakın əldə edilməsi və onun lizinq müqaviləsi əsasında müəyyən ödəniş haqqı ilə müəyyən müddətə və müqavilədə nəzərdə tutulmuş müəyyən şərtlərlə, lizinq alanın əmlakı almaq hüquq əsasında fiziki və hüquqi şəxslərlə icarəyə verilməsi üzrə investisiya fəaliyyətinin bir növüdür
- ☐ bu halda lizinq verən və lizinq alan qeyri-rezident olur
- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☐ bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar

484 Ölkələrin Beynəlxalq Ticarətə qoşulmasının əsas səbəbinə aiddir:

- ☐ Məşğulluğu təmin etmək
- ☐ Kasıb ölkələrdə əhəlinin rifahını yüksəltmək
- ☐ Digər ölkələr üzərində nüfuz dairəsini gücləndirmək
- ☒ Milli və beynəlxalq qiymətlər arasındakı fərqlərdən qazanmaq
- ☐ İnvestisiya cəlb etmək

485 Proteksionist ticarət siyasəti üçün xarakterik deyil:

- ☐ sahibkarları durğunluğa yönəldir
- ☐ monopoliya yaradır
- ☐ rəqabətə mane olur
- ☒ optimal resurs bölgüsünü təmin edir
- ☐ resursların səmərəli bölgüsünə mane olur

486 Firmaların BT-yə qoşulma səbəblərinə aid deyil:

- ☐ daha çox mənfəət əldə etmək
- ☐ boş potensialdan istifadə etmək
- ☐ xərcləri azaltmaq
- ☒ nisbi üstünlüklər
- ☐ ölkədaxili faydalılığın olması

487 Beynəlxalq ticarətə təsir edən amillərə aid deyil:

- ☐ iqlim
- ☐ müharibələr
- ☐ məsafə
- ☒ ixtisaslaşma
- ☐ biznes tsiklləri

488 Beynəlxalq ticarətdə risklər hansı qruplara ayrılır?

- ☐ siyasi və sosial
- ☐ təşkilati və iqtisadi
- ☐ sosial və iqtisadi
- ☒ siyasi və iqtisadi
- ☐ sosial və texniki

489 Bunlardan biri ölkələrarası ticarətlə bölgələrarası ticarətin fərqlərinə daxil deyil:

- ☐ fərqli siyasi vahidlər
- ☐ fərqli pul vahidlərinin olması
- ☐ istehsal faktorunun hərəkətindəki fərqliliklər
- ☒ coğrafi fərqlər
- ☐ fərqli bazarlar

490 Hansı variant iqtisadi integrasiya qruplaşmalarının məqsədlərinə daxil deyil?

- ☐ iqtisadiyyatın quruluşunda dəyişikliklərə kömək
- ☐ əlverişli xarici siyasət mühitinin yaradılması
- ☐ miqyas iqtisadiyyatının üstünlüklərindən istifadə etmək
- ☒ ölkənin hərbi doktrinasına yardım
- ☐ ticarət siyasəti məsələlərinin həlli

491 Azərbaycan Respublikasının ödəniş (tədiyyə) balansında Cari əməliyyatlar hesabına daxil edilmir:

- ☐ cari transfertlər
- ☐ xidmət balansı
- ☐ xarici ticarət balansı
- ☒ emiqrantların transfertləri
- ☐ gəlirlər

492 Ölkənin ödəniş (tədiyyə) balansı özündə əks etdirmir:

- ☐ ödənilmiş xidmət idxalı və ixracı
- ☐ faktiki olaraq həyata keçirilmiş daxilolmalar və ödənişlər
- ☐ ödənilmiş əmtəə idxalı və ixracı
- ☒ həyata keçirilməmiş ödənişlər
- ☐ həqiqi alınmış və ya verilmiş kreditlər və investisiyalar

493 Beynəlxalq hesabatlar balansı:

- ☐ müxtəlif ölkələrin Mərkəzi Banklarının pul tələblərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat
- ☐ müxtəlif ölkə banklarının pul tələblərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat
- ☐ bir firmanın digər ölkənin firmasına pul tələblərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat
- ☒ bir ölkənin digər ölkəyə pul tələbləri və öhdəlikləri, daxil olmalar və ödənişlərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat
- ☐ müxtəlif ölkələrin maliyyə institutlarının pul tələblərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat

494 İqtisadi fəaliyyətin qlobalaşması hansı istiqamətdə getmir?

- ☐ beynəlxalq maliyyə əməliyyatları
- ☐ xidmətlər üzrə beynəlxalq ticarət
- ☐ əmtəələr üzrə beynəlxalq ticarət
- ☒ idxal və ixrac beynəlxalq nəzarət
- ☐ istehsal amillərinin beynəlxalq hərəkəti

495 Hansı variant beynəlxalq istehsal-texniki əməkdaşlığın təşkilati forması deyildir?

- ☐ firmalararası elmi-tədqiqat birliklərinin təşkili
- ☐ birgə şirkətlər formasında firmaların birləşməsi

- ☐ sənaye əməkdaşlığı üzrə razılaşma
- ☒ əməkdaşlıq edən firmaların fəaliyyətlərinin uzlaşdırılması üçün xüsusi orqanın yaradılması
- ☐ əmtəə satışı üzrə razılaşma

496 Hansı variant elmi-texniki biliklərin beynəlxalq səviyyədə qeyri-kommersiya əsasında ötürülməsi formasıdır?

- ☐ injiniring, istehsalın kooperativləşməsi
- ☐ müəssisələrin tikintisinə birbaşa xarici investisiyalar
- ☐ istehsal edilmiş texnologiyaların satışı
- ☒ xaricdə təhsil alma, ixtisas artırma
- ☐ patentlərin satışı

497 Dünya texnologiyalar bazarının bu seqmenti mövcud deyil:

- ☐ elmi-texniki mütəxəssislər bazarı
- ☐ elmtutumlu texnoloji məhsullar bazarı
- ☐ patent və lisenziyalar bazarı
- ☒ əmək resursları bazarı
- ☐ yüksək texnologiyalar kapitalı bazarı

498 Texnologiyaların ixracının iqtisadi məqsədəuyğunluğunu hansı variant xarakterizə etmir?

- ☐ xarici firma üzərində nəzarəti ələ keçirmək
- ☐ maddi formada əmtəə ixracı problemlərini azaltmaq
- ☐ gəlirin artırılması üsulu və əmtəə bazarı uğrunda mübarizə
- ☒ xarici ölkə üzərində nəzarəti ələ keçirmək
- ☐ əmtəə ixracını genişləndirmək üsulu

499 Texnologiyaların beynəlxalq hərəkəti:

- ☐ xarici elmi-texniki nəaliyyətlər sahəsində dövlətlərarası qeyri-kommersiya fəaliyyətidir
- ☐ elmi işçilərin yerdəyişmələri üzrə hökumətlər arasında kommersiya fəaliyyətidir
- ☐ maşın və avadanlıqların alqı-satqısı üzrə firmalararası kommersiya fəaliyyətidir
- ☒ xarici elmi-texniki nəaliyyətlər sahəsində müxtəlif ölkələrin firmaları arasında iqtisadi münasibətlərin cəmidir
- ☐ maşın və avadanlıqların alqı-satqısı üzrə firmalararası qeyri-kommersiya fəaliyyətidir

500 Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi siyasətinin hansı prinsip üzərində inkişaf edir:

- ☐ Mövcud problemlərə eyni yanaşma
- ☐ Legitimlik
- ☐ Siyasiləşmə
- ☒ İqtisadi məqsədəuyğunluq
- ☐ Sülh naminə əməkdaşlıq

501 Böyük Britaniyanın ixracının yarısını hansı mallar təşkil edir?

- ☐ elektron sənayesidir
- ☒ maşınlar və nəqliyyat vasitələri
- ☐ elektron və elektrotexnika
- ☐ Toxuculuq məhsulları
- ☐ Kənd təsərrüfatı və balıqçılıq məhsulları

502 Aşağıda göstərilən hansı Şərqi Asiya ölkələri dünyada ən tanınmış çay, kokos palması və kofe məhsulları üzrə ixracçılarıdır

- ☐ Filippin;
- ☒ Birma,
- ☐ Tailandır

- ☐ İndoneziya və Filippin
- ☐ Malayziya və İndoneziya,

503 Aşağıda göstərilən hansı Şərqi Asiya ölkələri dünyada ən tanınmış düyü ixracçılarıdır

- ☐ İndoneziya
- ☐ Malayziya və İndoneziya,
- ☒ Birma və Tailandır,
- ☐ Filippin;
- ☐ Filippin

504 Yaponiyada tikinti, metallurgiya, gəmiqayırma və digər sənaye sahələrində, həmçinin ticarətdə sürətli artım hansı illəri nəzərə cəpırır

- ☐ 1894-1895-ci illər
- ☒ 1924-1926 –cı illər
- ☐ 1995-1998-cı illər
- ☐ 1941-1945-ci illər
- ☐ 1889-1913-cı illər

505 Ölkədə turizmin tədqiqi və proqnozlaşdırılmasında makrosəviyyə hansı amilləri özündə birləşdirir?

- ☐ Dövlətin turizm sahəsində regional siyasətinin təhlili
- ☐ Sürətin cari vəziyyəti
- ☐ Regionda turizm sənayesinin cari vəziyyətinin qiymətləndirilməsi
- ☒ Ökə üzrə turizm sahəsində fəaliyyətin qiymətləndirilməsi, dövlət siyasətinin və xarici amillərin turizmin inkişafına təsiri
- ☐ Daxili imkanlardan istifadə səviyyəsi

506 Ölkə turizminin spesefik problemlərinə aid deyil:

- ☐ Turizm firmalarının istiqamətinin dəyişkənliyi
- ☐ Turizm resurlarının mühafizəsi ilə əlaqəli problemlər
- ☐ Yerli turizm məhsullunun aşağı keyfiyyəti
- ☒ Dövlət idarəetmə orqanlarında maliyyə çatışmazlığı
- ☐ Kütləvi informasiya vasitələrinin qeyri-obyektivliyi

507 Aşağıdakılardan hansı turizmin inkişafının daxili problemlərinə aiddir?

- ☐ Epidemiyalar
- ☐ Birja böhranları
- ☐ Qlobal problemlər
- ☒ Qeyri-iqtisadi xarakterli problemlər
- ☐ Ölkələrarası hərəkət sərbəstliyi problemi

508 Aşağıdakılardan hansı milli turizm sənayesinin inkişafı sahəsində meydana çıxan ekzogen xarakterli problemlərə aiddir?

- ☐ Milli turizmin spesefik problemləri
- ☐ İxtisaslı kadrların çatışmazlığı
- ☐ Qeyri-iqtisadi xarakterli problemlər
- ☒ Qlobal problemlər
- ☐ Ümumi iqtisadi problemlər

509 Azərbaycan Turizm Şurasının əsas məqsədi:

- ☐ Yeni iş yerlərinin açılması, dövlətin gəlirlərinin artırılması
- ☐ Turistlərin istirahət, yerdəyiçmə azadlığı təmin etmək
- ☐ Müxtəlif sahələrin məhsullarının istehlakçısı olan xarici turistlərin Azərbaycana marağının artırılması ilə turizmi inkişafı etdirmək

- ☒ Dövlət və özəl təşkilatlar, xüsusilə turagentliklər və mehmanxanalar arasında əlaqələrin mühkəmləndirilməsi vasitəsilə turizmin inkişafı
- ☐ Ətrafi mühitin qorunması

510 Turizm haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- ☐ 1996-cı il 27 iyul
- ☐ 2003-cü il 14 iyul
- ☐ 2001-ci il 11 aprel
- ☒ 1999-cu il 27 iyul
- ☐ 1998-ci il 12 mart

511 Beynəlxalq turist anlayışına daxil edilməyən miqrant:

- ☐ Dini ayinləri həyata keçirmək üçün xaricə gedən şəxs
- ☐ Əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün xaricə gedən şəxs
- ☐ Müalicə məqsədi ilə xaricə gedən şəxs
- ☒ İstirahət məqsədi ilə xarici gedən şəxs
- ☐ İdman üçün xaricə gedən şəxs

512 Turist ixracı nədir:

- ☐ Əmək miqrasiyası
- ☐ Emiqrasiya
- ☐ Müəyyən dövlətin vətəndaşlarının ölkə hüddudlarından kənarda dincəlməyi
- ☒ Xarici vətəndaşların turist qismində gəlişi
- ☐ Deportasiya

513 Hansı məqsədlə digər ölkəyə səfər edən şəxs xarici turist adlana bilər:

- ☐ Həmin ölkədə muzzdla ödənilən işgüzar fəaliyyət
- ☐ Bir sutkadan qısa müddətdə qalmaq şərti ilə
- ☐ Daimi yaşayış
- ☒ İstirahət
- ☐ Üçüncü ölkəyə tranzitlə

514 Konkret vətəndaşlara turizm xidmətləri göstərən subyekt necə adlanır:

- ☐ Tikinti müəssisəsi
- ☐ Marketing müəssisəsi
- ☐ Lizing müəssisəsi
- ☒ Turizm agentliyi
- ☐ Müalicə müəssisəsi

515 Beynəlxalq icarə əməliyyatları nədir ?

- ☐ Əmtəələrin 1 ildən 2-3 ilədək müddətə kirayəyə verilməsidir
- ☐ İcarəyə verənin icarə predmetini xarici firmadan əldə edərək öz ölkəsinin icarə götürəninə verməsidir
- ☐ İcarəyə verənin icarə obyektini olan malı milli firmalardan alaraq onun xarici icarəyə götürənə haqla verməsidir
- ☒ İcarəyə verənin ölkəsinin sərhədlərindən keçmiş əmtəələrin haqla icarəyə verilməsidir
- ☐ Əmtəələrin 3 ildən 5 ilədək, bəzi avadanlıqların isə 15-20 il müddətinə kirayəverilməsidir

516 Faktor xidmətlərinə aid deyil:

- ☐ pauşal ödənişlər
- ☐ əmək haqları
- ☐ investisiyalardan gələn gəlirlər
- ☒ daşınma xərcləri
- ☐ royalti ödənişləri

517 Kreditlə ödəmə nədir?

- ☐ Əmtənin dəyərinin eyni dəyərdə digər əmtə ilə ödənilməsidir
- ☒ Hesablaşmanın ixracçı tərəfindən idxalçıya verdiyi kommersiya krediti əsasında həyata keçirilməsidir
- ☐ Hesablaşmanın digər firmadan aldığı borc hesabına ödənilməsidir
- ☐ Hesablaşmanın dövlət təminatı verilməklə ödənilməsidir
- ☐ Əmtənin dəyərinin hissə-hissə ödənilməsidir

518 Faktoring nədir?

- ☐ birillik icarə müqaviləsi əməliyyatı
- ☐ lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizinq verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir və onu lizinq predmeti qismində müəyyən haqq və şərtlərlə lizinq alanın müvəqqəti ixtiyarına və istifadəsinə verir
- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ☒ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☐ maliyyə lizinqinin elə bir növüdür ki, icarə faktor tərtib tərəfindən ödənilir

519 Faktoring firmanın vəzifəsi nədir?

- ☐ müştərinin debitor borcunun qaytarılmasıdır
- ☐ maliyyə lizinqinin elə bir növüdür ki, icarə faktor tərtib tərəfindən ödənilir
- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ☒ faktoring firma sahibkardan borc tələblərinin ekvivalentini dərhal təqdim etdiyi üçün müəyyən faizlər tutur, riskə görə mükafat və inzibati idarə xərclərinin ödənilməsinə tələb edir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər

520 Öz məgzinə görə maliyyələşdirilən lizinq nədir?

- ☐ İcarəyə verən lizinq firması tərəfindən konkret malgöndərənə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasən də avadanlığın dəyərinin ödənilməsidir
- ☐ İcarəyə verən tərəfindən əvvəlcədən alınmış avadanlığın müəyyən müddət ərzində icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan qiymətlə icarəyə verilməsidir
- ☐ Tərəflərin razılaşmaları əsasında lizinq müqaviləsində müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilən ödəmələrdir
- ☒ Avdanlıqlardan istifadə edən istehlakçıların Sövdələşmə obyektinin sadə istehsal istifadəsi üçün lizinq haqqının ödənilməsidir
- ☐ İcarəyə verən fiziki şəxs tərəfindən konkret malgöndərənə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasən də avadanlığın dəyərinin ödənilməsidir

521 Xayrinq müqavilələri hansı müddətə bağlanılır?

- ☐ 10 aydan 1 ilədək müddətə
- ☐ 3 ildən 5 ilədək. Bəzi avadanlıqlar üçün 15-20 ilədək
- ☐ Bir neçə saatdan bir neçə günə, aya və bir ilədək müddətə
- ☒ 1 ildən 2-3 ilədək müddətə
- ☐ 10 ildən 15 ilədək müddətə

522 Maliyyələşdirilən lizinq nədir?

- ☐ Avdanlıqlardan istifadə edən istehlakçıların lizinq firmaları tərəfindən uzun müddətə kreditləşdirilməsidir
- ☐ Tərəflərin razılaşmaları əsasında lizinq müqaviləsində müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilən ödəmələrdir
- ☐ Sövdələşmə obyektinin sadə istehsal istifadəsi üçün lizinq haqqının ödənilməsidir
- ☒ İcarəyə verən lizinq firması tərəfindən konkret malgöndərənə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasən də avadanlığın dəyərinin ödənilməsidir
- ☐ İcarəyə verən tərəfindən əvvəlcədən alınmış avadanlığın müəyyən müddət ərzində icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan qiymətlə icarəyə verilməsidir

523 Lizinq müqavilələri hansı müddətə bağlanılır?

- ☐ 1 aydan 1 ilədək

- ☐ 1 ildən 2-3 ilədək müddətə
- ☐ Bir neçə saatdan bir neçə günə, aya və bir ilədək müddətə
- ☒ 3 ildən 5 ilədək. Bəzi avadanlıqlar üçün 15-20 ilədək
- ☐ 10 ildən 15 ilədək müddətə

524 Lizing ödəmələri nədir?

- ☐ Avadanlıqdan istifadə edən istehlakçıların lizing firmaları tərəfindən uzun müddətə kreditləşdirilməsidir
- ☐ İcarəyə verən tərəfindən əvvəlcədən alınmış avadanlığın müəyyən müddət ərzində icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan qiymətlə icarəyə verilməsidir
- ☐ Tərəflərin razılaşmaları əsasında lizing müqaviləsində müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilən ödəmələrdir
- ☒ Sövdələşmə obyektinin sadə istehsal istifadəsi üçün lizing haqqının ödənilməsidir
- ☐ İcarəyə verən lizing firması tərəfindən konkret malgöndərəyə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasında avadanlığın dəyərinin ödənilməsi

525 Cari lizing nədir?

- ☐ idarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturudur
- ☐ rəqibin güclü tərəfini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin
- ☐ malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutları tərəfindən nəqd hesablaşma ilə satın alınmasıdır
- ☒ əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur
- ☐ əməkdaşlığa əsaslanan sazişlər əsasında həyata keçirilən birbaşa investisiya fəaliyyətidir

526 Azərbaycan respublikası Lizing xidməti haqqında qanun nə vaxt qəbul olunub?

- ☐ 22 yanvar 2002
- ☐ 28 noyabr 1995
- ☒ 29 noyabr 1994
- ☐ 5 aprel 2002
- ☐ 01 aprel 2003

527 Kanada, ABŞ və Meksika arasında azad ticarət zonası haqqında müqavilənin qüvvəyə minməsi neçənci ildə baş vermişdir?

- ☐ 1960-ci il mayın 20-də
- ☐ 1993-cü il mayın 20-də
- ☐ 1986-ci il oktyabrın 5-də
- ☒ 1994-cü il yanvarın 1-də
- ☐ 1950-ci il yanvarın 5-də

528 Kanadada istehlak tələbatının və mənzil tikintisinin canlanma əlamətləri hansı illərdə baş vermişdir?

- ☐ 2003-cü ilin axırında, 2004-cü ilin əvvəlində
- ☐ 1973-cü ilin axırında, 1974-cü ilin əvvəlində
- ☐ 1995-cü ilin axırında, 1996-cü ilin əvvəlində
- ☒ 1996-cü ilin axırında, 1997-ci ilin əvvəlində
- ☐ 1929-cü ilin axırında, 1930-cü ilin əvvəlində

529 Dünya mal ixrajında ixrajın həjminə görə 2-ci yeri tutan ölkə hansıdır?

- ☐ Fransa
- ☐ Böyük Britaniya
- ☐ Yaponiya
- ☒ Almaniya
- ☐ Çin

530 Hansı ölkə ABŞ-ın əsas ticarət partnyoru kimi sayılır?

- ☐ Səudiyyə Ərəbistanı
- ☐ Meksika
- ☐ Kanada
- ☒ Rusiya
- ☐ Böyük Britaniya

531 Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı regional qruplaşmasına daxil deyil:

- ☐ Rusiya
- ☐ Ukrayna
- ☐ Gürcüstan
- ☒ Macarıstan
- ☐ Rumıniya

532 Konkret ölkənin ayrı-ayrı əmtəə və xidmət istehsalı üzrə ixtisaslaşması asılıdır:

- ☐ iqlim şəraitindən
- ☐ beynəlxalq normativ-hüquqi norma və qaydalardan istifadə edilməsindən
- ☐ istehsalın təşkilinin qabaqjıl metodlarından istifadə edilməsindən
- ☒ ölkənin sosial-iqtisadi xüsusiyyətlərindən
- ☐ coğrafi mövqeyindən

533 Dünyanın əsas transmilli şirkətləri milli xüsusiyyətlərinə görə, hansı ölkələr qruplarına aiddir?

- ☐ Çin, Rusiya və Yaponiya
- ☐ ABŞ və Latın Amerikası
- ☐ Avropa İttifaqı və MDB
- ☒ ABŞ, Yaponiya və Avropa İttifaqı
- ☐ Yaponiya və Avstraliya

534 Fransanın xarici ticarət dövriyyəsinin 63%-i hansı qrup ölkələrin payına düşür?

- ☐ Cənub- Şərqi Asiya ölkələri və Avstraliya.
- ☐ MDB və Şərqi Avropa ölkələri;
- ☐ Avropa İttifaqının üzv-ölkələri;
- ☒ ABŞ, Kanada, Meksika;
- ☐ Avropa İttifaqı və MDB

535 Müasir mərhələdə Yaponiya üçün ən vacib idxal məhsulu hansıdır?

- ☐ Yüngül sənaye məhsulları
- ☐ Xarici kapital
- ☐ Ərzaq
- ☒ Xammal və enerji daşıyıcıları
- ☐ Texnologiya

536 2000-cı illərdə Çində tutulan idxal rüsumlarının faktiki səviyyəsi:

- ☒ idxalın dəyərinin 2-3%-ni təşkil edirdi
- ☐ idxalın dəyərinin 20-25%-ni təşkil edirdi
- ☐ idxalın dəyərinin 15-20%-ni təşkil edirdi
- ☐ idxalının dəyərinin 10-15%-ni təşkil edirdi
- ☐ idxalın dəyərinin 25-30%-ni təşkil edirdi

537 ABŞ-ın dünya iqtisadiyyatında liderliyinin əsas parametrləri hansılardır?

- ☐ Daxili məcmu məhsulun həcmi
- ☐ Qlobal milli maraqların mövcudluğu
- ☐ Güclü hərbi-sənaye kompleksi

- ☒ Daxili bazarın miqyası və elmi-texniki potensial
- ☐ Güclü hakimiyyət

538 Aşağıdakılardan hansı firmaların ixracata yönəlmə səbəblərindən biri deyildir?

- ☐ Devalvasiyanın ixracatı cəlbədicə etməsi
- ☐ Firmanın təşviq alaraq ixracat istiqamətində qurulması
- ☐ İxraata verilən kredit imkanları
- ☒ Firma markasını xarici bazarlarda tanıtmmaq
- ☐ İxracatta mənfəətliliyin yüksək olması

539 Aşağıdakılardan hansı bir firmanın xarici bazarlara mal satarkən araşdırması zəruri olan faktorlar arasında ola bilməz?

- ☐ Xarici ölkə bazarlarındakı qanunvericilik
- ☐ Rəqabət vəziyyəti
- ☐ Xarici bazarlardakı alıcıların xüsusiyyətləri
- ☒ Firmanın sahib olduğu istehsal texnologiyası
- ☐ Gözlənilən mənfəətlilik səviyyəsi

540 BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının əsas funksiyalarına daxil deyil?

- ☐ Kənd təsərrüfatı rayonlarının inkişafına və kənd əhalisinin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasına köməklik göstərmə
- ☐ Qidalanmanın və həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması;
- ☐ Aclıqın ləğvi;
- ☒ Regional ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi.
- ☐ Ərzaq, kənd təsərrüfatı, meşəçilik və balıqçılıq məhsullarının istehsalı, emalı və bölgüsünün yaxşılaşdırılması;

541 UNİDRUA-nın məqsədlərinə aid deyil:

- ☐ müxtəlif ölkələr tərəfindən tədricən qəbul edilməsi üçün eyni tipli xüsusi hüquq normalarının işlənməsi
- ☐ ayrı-ayrı ölkələr və ölkə qruplarının xüsusi hüququnun uyğunlaşdırılması və harmonizə olunması yollarının öyrənilməsi
- ☐ eyni tipli hüquqi tənzimləmə tədbirlərini işləyib beynəlxalq təcrübəyə daxil edilməsi, BİM-in inkişafı üçün əlverişli şərait yaratmaq
- ☒ eyni tipli hüquq normalarının tətbiqi ilə BİM-in inkişafı üçün əlverişli şərait yaratmaq
- ☐ beynəlxalq ticarətin maksimum dərəcədə liberallaşdırılması və onun möhkəm əsaslarının yaradılması

542 UNCİTRAL tərəfindən işlənilib hazırlanmış beynəlxalq normalara aid deyil:

- ☐ Beynəlxalq köçürmə vekselləri və beynəlxalq sadə veksellər haqda Konvensiya -1988-ci il
- ☐ Əmtəələrin beynəlxalq alqı- satqısında iddia müddəti haqda Konvensiya-Nyu-York , 1974-cü il
- ☐ BMT əmtəələrin beynəlxalq alqı-satqı müqavilələri haqda Konvensiyası – Vyana, 1980-cı il
- ☒ Turist müqavilələri haqda Beynəlxalq Konvensiya (Brüssel , 1970)
- ☐ Yüklərin dənizlə daşınması haqda Konvensiya –Hamburq , 1978-ci il

543 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzvlüyü nəticəsində potensial qazanclar sırasına aiddir?

- ☐ Xarici ticarətdə kəmiyyət məhdudiyyətləri aradan qaldırılır
- ☐ Ticarətin liberallaşdırılması və qoruyucu tədbirlərin səmərəli təşkili olmadığı halda daxili bazarda daha ucuz olan xarici malların yer almasına şərait yaranır
- ☐ Dövlət büdcəsinin gömrük rüsumları və vergiləri maddəsi üzrə daxilolmalar azalır və onun mədaxilinə qısamüddətli, bəzən də oramüddətli dövrdə gərginlik yaranır
- ☒ İdxal rüsumlarının azaldılması ilə milli bazarda rəqabət qabiliyyəti artır
- ☐ Xidmətlər sahəsində daha ucuz və aşağı keyfiyyətli xidmət təchizatçıları yer tutur

544 ÜTT-nin Ən əlverişli rejim prinsipi ... nəzərdə tutulur.

- ☐ Xarici iqtisadi subyektlərin maksimum himayə edilməsi

- ☐ Milli qanunveicilikdə edilən dəyişikliklərin xarici iqtisadi subyektlərə tətbiq edilməməsi
- ☐ İdxal olunmuş əmtəə və xidmətlərlə yerli mal və xidmətlər arasında ayrı-seçkiliyə yol verilməməsi
- ☒ Bütün üzv ölkələr üçün eyni ticarət rejiminin tətbiq edilməsi
- ☐ Yerli iqtisadi subyektlərin maksimum himayə edilməsi

545 ÜTT-nin Milli rejim prinsipi nəzərdə tutur:

- ☐ Doğru cavab yoxdur
- ☐ Yerli mal və xidmətlərə idxal olunmuş əmtəə və xidmətlərlə müqayisədə daha güzəştli rejimin tətbiq olunması
- ☐ İdxal olunmuş əmtəə və xidmətə yerli mal və xidmətlərlə müqayisədə daha güzəştli rejimin tətbiq olunması
- ☒ İdxal olunmuş əmtəə və xidmətlərlə yerli mal və xidmətlər arasında ayrı-seçkiliyə yol verilməməsi
- ☐ Milli qanunveicilikdə edilən dəyişikliklərin idxal olunmuş əmtəə və xidmətlərə tətbiq edilməməsi

546 ÜTT-nin fəaliyyətinin əsasını təşkil edən 2 ən mühüm prinsiplər hansıdır?

- ☐ “Şəffaflıq” və “qeyri-şəffaflıq” prinsipi
- ☐ “İkitərəfli razılaşmalar prinsipi” və “Çoxtərəfli razılaşmalar prinsipi”
- ☐ “Diskriminasiyanın yol verilməzliyi prinsipi” və “Çoxtərəfli liberallaşma prinsipi”
- ☒ “Milli rejim prinsipi” və “Ən əlverişli rejim prinsipi”
- ☐ “Milli himayə prinsipi” və “Az himayə prinsipi”

547 ÜTT-nin sənədlər blokuna daxil olan aşağıdakı çoxtərəfli müqavilələrdən hansı beynəlxalq investisiya münasibətlərinin ticarət akspektlərini əhatə edir?

- ☐ GATS
- ☐ GATT
- ☐ INCOTERMS
- ☒ TRIMs
- ☐ TRIPS

548 Outsorsinq (outsourcing) iqtisadi termin olaraq aşağıdakı cavablardan hansında daha doğru ifadə olunmuşdur?

- ☐ Ölkə ixracı subsidiyalar və qiymətlərin səviyyəsinin tənzimlənməsi əsasında reallaşdırılır
- ☐ Firma bütün resurs və istehlak məhsullarını xaricdən idxal edir
- ☐ Dövlət Statistika Komitəsində milli bazardakı bütün məhsulların istehsal ölkələrinin statistikasını aparılır
- ☒ Firma biznesinin bir hissəsini milli iqtisadiyyat xaricində reallaşdırır
- ☐ Firma milli bazarda satış etməyərək yalnız ölkə xaricinə ixracatla məşğul olur

549 ÜTT-nin antidempinq tədbirləri dedikdə hansı tədbirlər başa düşülür?

- ☐ Doğru cavab yoxdur
- ☐ ÜTT qaydalarına uyğun olaraq dempinqin olması faktı sübut olunduğu halda, konkret malın ixracına qoyulan və adi gömrük rüsumlarından yüksək olan ixrac rüsumlarının tətbiq olunması ilə əlaqədar tədbirlər
- ☐ ÜTT qaydalarına uyğun olaraq dempinqin olması faktı sübut olunmasa da, konkret malın idxalına qoyulan və adi gömrük rüsumlarından yüksək olan idxal rüsumlarının tətbiq olunması ilə əlaqədar tədbirlər
- ☒ ÜTT qaydalarına uyğun olaraq dempinqin olması faktı sübut olunduğu halda, konkret malın idxalına qoyulan və adi gömrük rüsumlarından yüksək olan idxal rüsumlarının tətbiq olunması ilə əlaqədar tədbirlər
- ☐ ÜTT qaydalarına uyğun olaraq dempinqin olması faktı sübut olunmasa da, konkret malın ixracına qoyulan və adi gömrük rüsumlarından yüksək olan idxal rüsumlarının tətbiq olunması ilə əlaqədar tədbirlər

550 Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- ☐ Diskriminasiyaya yol verilməsi çoxhallarda qəbul olunandır
- ☐ Çoxtərəfli ticarət sistemi ölkələrdəki biznes mühitini daha qeyri-stabil və öncədən təxmin edilə bilməyən edir
- ☐ ÜTT-nin çoxtərəfli ticarət sistemi çərçivəsində milli bazarın inkişafı məqsədilə ticarət baryerlərinin yüksəldilməsi təcrübəsi tətbiq olunur
- ☒ ÜTT müqavilələri çərçivəsində ticarət baryerlərinin aşağı salınması ilə yanaşı ticarət baryerlərinin yüksəldilməməsi də nəzərdə tutulur
- ☐ ÜTT müqavilələri çərçivəsində ölkələrdəki biznes mühiti daha az rəqabət qabiliyyətli və qeyri-şəffaf olur

551 ÜTT-nin fəaliyyəti nəticəsində beynəlxalq ticarət üçün mövcud olan əngəllərin azaldılması, beynəlxalq ticarət subyektlərinin dünya bazarında tətbiq olunan standartlardan məlumatlı olması, beynəlxalq ticarətdə tətbiq olunan qaydaların şəffaf və öncədən təxmin oluna bilən olması və s. dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- ☐ Regional ticarət üçün maneələrin azaldılması
- ☐ Dövlətlərin beynəlxalq iqtisadi fəaliyyətinin hüquqi əsaslarının təkmilləşdirilməsi
- ☐ Dövlətlərarası beynəlxalq ticarətin proteksionist tədbirlərinin artırılması
- ☒ Dövlətlərarası beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması
- ☐ Dövlətlərin iqtisadi müstəqilliyinin artırılması

552 Aşağıdakılardan hansı doğru deyildir?

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ ÜTT müqavilələri çərçivəsində ticarət baryerlərinin aşağı salınması ilə yanaşı ticarət baryerlərinin yüksəldilməməsi də nəzərdə tutulur
- ☐ Çoxtərəfli ticarət sistemi ölkələrdəki biznes mühitini daha stabil və öncədən təxmin edilə bilən edir
- ☒ ÜTT-nin çoxtərəfli ticarət sistemi çərçivəsində milli bazarın inkişafı məqsədilə ticarət baryerlərinin yüksəldilməsi təcrübəsi tətbiq olunur
- ☐ ÜTT müqavilələri çərçivəsində ölkələrdəki biznes mühiti daha böyük rəqabət qabiliyyətlilik və şəffaflıq qazanır

553 ÜTT-nin fəaliyyəti nəticəsində ticarətin liberallaşdırılması dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulmur?

- ☐ Diskriminasiyaya yol verilməməsi
- ☐ Beynəlxalq ticarət subyektlərinin dünya bazarında tətbiq olunan standartlardan məlumatlı olmasını
- ☐ Beynəlxalq ticarət üçün mövcud olan əngəllərin azaldılmasını
- ☒ Dövlətlərin istədikləri zaman beynəlxalq ticarət qaydalarına dəyişiklik etmək imkanı
- ☐ Beynəlxalq ticarətdə tətbiq olunan qaydaların şəffaf və öncədən təxmin oluna bilən olmasını

554 Beynəlxalq ticarətin mümkün qədər ədalətli və azad olması ÜTT tərəfindən hansı vasitəsilə təmin olunur.

- ☐ Təvsiyə xarakterli qərarlar
- ☐ Dünya Bankı Qrupu və Beynəlxalq Valyuta Fondu ilə birgə beynəlxalq ticarət sərbəstliyini məhdudlaşdıran dövlətlərin müəyyən cərimələrə cəlb olunması
- ☐ ÜTT və Beynəlxalq Ticarət Palatası (IC tərəfindən ortaq qəbul olunmuş qaydaların bütün üzv dövlətlərində tətbiqi
- ☒ Beynəlxalq ticarət qayda və üsulların müzakirə olunaraq razılaşdırılması və ölkələrin bu razılıqlar əsasında müəyyən öhdəliklər qazanması
- ☐ Beynəlxalq ticarət sərbəstliyini məhdudlaşdıran dövlətlərin ÜTT üzvlüyündən xaric olunması

555 Aşağıdakılardan doğru cavabı seçin:

- ☐ ÜTT dövlətlər arasında ikitərəfli ticarət münasibətlərini nizamlamaq üçün məcburi öhdəliklər müəyyən etmədən tövsiyə xarakterli tənzimləmələri nəzərdə tutur
- ☐ ÜTT-nin çoxtərəfli müqavilə sistemi dövlətlər üçün məcburi öhdəliklər müəyyən etmədən tövsiyə xarakterli tənzimləmələri nəzərdə tutur
- ☐ ÜTT fəaliyyətinin dünya iqtisadiyyatı və beynəlxalq ticarət münasibətləri üçün əsas nəticələrindən biri tədiyyə balansı çətinlikləri olan ölkələrə kredit yardımını göstərilməsidir
- ☒ ÜTT dövlətlər arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır
- ☐ ÜTT-nin çoxtərəfli müqavilə sisteminin hüquqi əsasını Beynəlxalq Ticarət Palatası (IC tərəfindən hazırlanmış Beynəlxalq Ticarət Qaydaları (International Trade Terms) sənədi təşkil edir

556 Hansı cavab ÜTT fəaliyyətinin dünya iqtisadiyyatı və beynəlxalq ticarət münasibətləri üçün əsas nəticələrini əks etdirmir?

- ☐ Şəffaf və diskriminasiyaya yol verilməyən beynəlxalq iqtisadiyyat
- ☐ İxracatçılar yeni və açıq bazarlarda fəaliyyət imkanı əldə edirlər
- ☐ İstehsalçı və istehlakçılar daha liberal şəraitdə ticarət etmək imkanı qazanırlar

- ☒ Tədiyyə balansı çətinlikləri olan ölkələrə kredit yardımının göstərilməsi
- ☐ Daha çiçəklənən və liberal iqtisadiyyat

557 ÜTT dünya iqtisadiyyatının əsasən hansı subyektləri arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır?

- ☐ Sahibkarlar Konfederasiyaları
- ☐ TMK-lar
- ☐ Beynəlxalq iqtisadi təşkilatlar
- ☒ Dövlətlər
- ☐ Regional integrasiya birlikləri

558 Aşağıdakılardan daha düzgün cavabı seçin:

- ☐ ÜTT Transmilli şirkətlər (TMK) arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan və tövsiyə xarakterli qərarlar qəbul edən beynəlxalq təşkilatdır.
- ☐ ÜTT fərdi iqtisadi subyektlər arasında ticarət münasibətləri üzrə beynəlxalq standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır.
- ☐ ÜTT dövlətlər arasında ticarət və investisiya münasibətləri üzrə global qanunvericiliyin hazırlanması ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır.
- ☒ ÜTT dövlətlər arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır.
- ☐ ÜTT Transmilli şirkətlər (TMK) arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır.

559 QATT nədir?

- ☐ beynəlxalq iqtisadi əlaqələri tənzimləyən təşkilat
- ☒ beynəlxalq ticarət əlaqələrini tənzimləyən təşkilat
- ☐ idxalı tənzimləyən təşkilat
- ☐ ixracı tənzimləyən təşkilat
- ☐ işçi qüvvəsinin beynəlxalq hərəkətini tənzimləyən təşkilat

560 Ümumdünya Ticarət Təşkilatının əsas funksiyaları:

- ☐ dövlət alışı
- ☒ çoxtərəfli ticarət sazişlərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət
- ☐ azad ticarət siyasəti
- ☐ proteksionizm
- ☐ demping

561 Ümumdünya Ticarət Təşkilatının vəzifələri:

- ☐ iqtisadi tədbirlər
- ☒ ticarətdə iqtisadi münasibətlərin tənzimlənməsi
- ☐ bütün əmtəələrə tarif güzəştləri
- ☐ gömrük rüsumlarının artırılması
- ☐ inzibati tədbirlərin artırılması

562 Beynəlxalq ticarəti tənzimləyən beynəlxalq təşkilatlar.

- ☐ MDB
- ☒ ÜTT
- ☐ Dünya Bankı
- ☐ Beynəlxalq Valyuta Fondu
- ☐ BMT

563 Azad ticarət sazişi olan NAFTA:

- ☐ Göstərmişdir, beynəlxalq sərhədlər ölkələr arasına ticarət həcminə təsir etmir

- ☒ Meksika, Kanada və ABŞ arasında tarifləri və digər ticarət məhdudiyyətlərini aşağı salmışdır
- ☐ Böyük Britaniya, Kolumbiya və Ontario arasında tarifləri və digər ticarət məhdudiyyətlərini aşağı salmışdır
- ☐ Göstərmişdir ki, ölkələr arasında ticarət dövryyəsinin müəyyənləşdirilməsində ölkələr arasında mövcud investisiya fəaliyyəti tariflərdən daha vacibdir
- ☐ Qravitasiya modelinin əhəmiyyətini aşağı salmışdır

564 Beynəlxalq bazarda taxıl məhsullarının satışını tənzimləyən beynəlxalq təşkilat

- ☐ BVF
- ☐ QATT
- ☐ ÜTT
- ☒ BTT
- ☐ Dünya bankı

565 Beynəlxalq əmək bölgüsünün əsas formalarına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ Heç biri aid deyil
- ☐ Detallar üzrə ixtisaslaşma
- ☐ Əməyin ümumi bölgüsü
- ☐ Əməyin fərdi bölgüsü
- ☒ Beynəlxalq kooperasiya

566 Aşağıdakılardan biri TMK-ın istehsal sferasında meyl etdikləri əsas sahələr sırasına daxil deyil:

- ☐ əczaçılıq sənayesi
- ☐ elektronika sənayesi
- ☒ metallurgiya sənayesi
- ☐ avtomobilqayırma sənayesi
- ☐ kimya sənayesi

567 Aşağıdakılardan yalnız biri kapitalın beynəlxalq hərəkətini stimullaşdıran aimllərdəndir:

- ☐ xarici ticarət dövryyəsinin 40%-ə qədərini qeyri-tarif məhdudiyyətlərə məruz qalması
- ☒ milli iqtisadiyyatların qarşılıqlı asılılığının güclənməsi
- ☐ mühüm ixraj məhsulları üzərində dövlət inhisarının mövcudluğu
- ☐ rüsumların orta səviyyəsinin 40% və daha çox olması
- ☐ qara bazarda valyuta kursunun rəsmi kursdan 20% və daha çox kənarlaşması

568 Aşağıdakılardan biri ölkənin BƏB-də iştirakına təsir edən amillərdən deyil:

- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının strukturunda sənayenin baza sahələrinin xüsusi çəkisi
- ☒ Ölkənin orta ölçülü müəssisələrinin zəif inkişafı
- ☐ Ölkənin daxili bazarının həjmi
- ☐ Ölkənin iqtisadi inkişaf səviyyəsi
- ☐ Ölkənin təbii resurslarla təminatı

569 Aşağıdakılardan yalnız biri kooperasiya əlaqələrinin qurulması zamanı istifadə olunan əsas metodlardan deyil:

- ☐ müştərək müəssisələrin yaradılması
- ☐ podrat istehsal kooperasiyası
- ☐ müştərək istehsal
- ☒ beynəlxalq istehsal-texniki kooperasiyalaşma
- ☐ müqavilə qaydasında ixtisaslaşma

570 Bir fəaliyyətin turizm kimi qəbul edilməsindəki əsas kriteriya aşağıdakılardan hansıdır?

- ☒ Davamlı yaşamaya çevrilməmə
- ☐ Daxili axtarış

- ☐ Transit keçid
- ☐ Gəlir əldə etmə
- ☐ Xəstəxanada müalicə

571 Aşağıdakılardan hansı lüks turizm fəaliyyətiləri daxilində reallaşdırılan bir turizm növü deyildir?

- ☐ Qolf turizmi
- ☐ Ov turizmi
- ☒ Termal turizmi
- ☐ Kruvaziyer turizmi
- ☐ Qumar turizmi

572 40 yaşında bir Azərbaycan vətəndaşı olan Əli bəyin həyat yoldaşı ilə birlikdə bir turizm agentliyinin Qobustan qayalıqlarına tərtib etdiyi tura qoşulması aşağıdakı turizm növlərindən hansına aid edilə bilməz?

- ☐ Orta yaş turizmi
- ☐ Mədəniyyət turizmi
- ☐ Daxili turizm
- ☒ Konqres turizmi
- ☐ Kütləvi turizm

573 Aşağıdakılardan hansı turizm fəaliyyəti sayılır?

- ☐ Xristofor Kolumbun gəmisində işləmək
- ☐ Almaniyaya çalışmaq üçün getmək
- ☐ Amerikaya köçmək
- ☐ Xaç səfərlərinə qoşulmaq
- ☒ Futbol üzrə Dünya Kuboku oyunlarını izləmək üçün xarici ölkəyə getmək

574 Beynəlxalq turizm üzrə əməliyyat nədir?

- ☒ Xarici vətəndaşların geniş əhatəli mədəni və mənəvi tələbatların ödənilməsi məqsədilə həyata keçirilən fəaliyyətdir.
- ☐ Əhəlinin urbanizasiyasıdır
- ☐ Xarici ölkəyə iş axtarmaq məqsədilə əhəlinin yerdəyişməsidir
- ☐ Bir ölkədən digər ölkəyə qohumlarının yanına əhəlinin getməsidir
- ☐ Dövlətlər arasında BİM-in həyata keçirilməsi barədə həyata keçirmək fəaliyyətidir

575 Beynəlxalq turistlərin qəbulu üzrə birinci 3 yerdə hansı ölkələr durur?

- ☐ Yunanıstan, Türkiyə, İngiltərə
- ☐ Türkiyə, Yunanıstan, İspaniya
- ☐ Avstriya, Meksika, Çili
- ☒ Fransa, ABŞ, İspaniya
- ☐ ABŞ, Belçika, Danimarka

576 Aşağıdakılardan hansı turizm tələb və təklifinin xüsusilə Avropa ölkələrində toplanmasının səbəblərindən biri deyildir?

- ☒ Avropa ölkələrinin digər qitələrdəki regionlara nisbətən daha çox cəlbediciliyə sahib olması
- ☐ Böyük tələb yaradan Avropa ölkələrinin bir-birilərinə yaxın olmaları
- ☐ Avropa ölkələrində tətil anlayışının inkişaf etmiş olması
- ☐ Avropa İttifaqının İttifaq daxilindəki turizm fəaliyyətlərinə təşviqlər verməsi
- ☐ Böyük tələb yaradan Avropa ölkələrində rifah səviyyəsinin yüksək olması

577 Aşağıdakılardan hansı Dünya Turizm Təşkilatının tərifinə görə beynəlxalq turist in xüsusiyyətlərindən biri deyildir?

- ☒ Getdiyi ölkədə ən çox bir ay müddətində qalmalıdır

- ☐ Yaşadığı ölkənin sərhəddləri xaricində bir ölkəyə getməlidir
- ☐ Getdiyi ölkədə qalmaq kimi niyyəti olmamalıdır
- ☐ Getdiyi ölkədə pul qazanma məqsədi olmamalıdır
- ☐ Getdiyi ölkədə ən az bir gecə qalmalıdır

578 Aşağıdakılardan hansı həm intensiv bir şəkildə turist qəbul edən, həm də göndərən bölgələri göstərir?

- ☐ Sakit Okean ölkələri və Afrika
- ☒ Cənubi-Şərqi Asiya və Şimali Amerika
- ☐ Orta Şərq və Avropa
- ☐ Şimali Amerika və Avropa
- ☐ Avropa və Afrika

579 Kommersiya turizmi nədir?

- ☐ Turist səyahəti haqqında qərar turist tərəfindən deyil, müəssisə rəhbərliyi tərəfindən verilir
- ☒ Turist tərəfindən ödənişli əsaslarla keçirilən turizmdir
- ☐ Etnik məsələlərlə əlaqəli olan turizmdir
- ☐ Vəsitəçisiz turizm növüdür
- ☐ Kurort və mədəni turizmin sintezidir

580 Milli turizm hansı amilləri əhatə edir?

- ☐ Fərdi və qrup turizmi
- ☒ Daxili və gəlmə turizmi
- ☐ Daxili və çıxış turizmini
- ☐ Beynəlxalq turist məbadiləsini
- ☐ Kurort və mədəni turizmi

581 Azərbaycanda turizm sənayesinin dövlət tənzimlənməsini həyata keçirən əsas orqan hansıdır?

- ☐ İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
- ☒ Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
- ☐ Nazirlər Kabineti
- ☐ Milli Məclis
- ☐ İdman və Gənclər Nazirliyi

582 Metasəviyyə nəyi öyrədir?

- ☐ Xarici amillərin şirkətin fəaliyyətinə təsirlərini
- ☒ Ölkələrin regionlarında turizm sənayesinin vəziyyəti və potensial imkanlarını
- ☐ Ölkə üzrə ümumi iqtisadi vəziyyətin təhlilini
- ☐ Dövlət siyasətinin turizmin inkişafına təsirini
- ☐ Daxili imkanlardan istifadə səviyyəsini

583 Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı təşkilati hüquqi cəhətdən necə təşkilatdır:

- ☐ kommandit yoldaşlığıdır
- ☐ kooperativ təşkilatdır
- ☐ Avropa ölkələrinin birləşdiyi fərdi müəssisədir.
- ☒ səhmdar cəmiyyətdir.
- ☐ sahibkarlıq ittifaqıdır.

584 BMT-nin İqtisadi və Sosial Şurasının əsas məqsədi nədən ibarətdir:

- ☐ mədəni və humanitar sahədə əməkdaşlıq
- ☐ ölkələrin suverenliyinin təminatı
- ☐ hərbi əməkdaşlıq
- ☒ iqtisadi və sosial məsələlər üzrə əməkdaşlıq

- ☐ gender problemi

585 BMT-nin ali orqanlarına aid deyil:

- ☐ Beynəlxalq Məhkəmə
☐ Təhlükəsizlik Şurası
☐ Baş məclis
☒ Beynəlxalq valyuta fondu
☐ Qəyyumluq Şurası

586 Ticarət və tariflər üzrə Beynəlxalq Sazişin əvəzinə hazırda hansı beynəlxalq təşkilat fəaliyyət göstərir:

- ☐ Avropa İttifaqı
☐ Ümumdünya Bankı
☐ Beynəlxalq Valyuta Fondu
☒ Ümumdünya Ticarət Təşkilatı
☐ Ümumdünya Turizm Təşkilatı

587 Hansı ölkə Avropa İttifaqının üzvü deyildir?

- ☐ Kipr
☒ İsveçrə
☐ Danimarka
☐ Portuqaliya
☐ Böyük Britaniya

588 Avropa İttifaqı hansı ildə yaranmışdır:

- ☐ 1999
☐ 1973
☐ 1957
☒ 1993
☐ 1986

589 Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzvlüyü hansı müsbət nəticələr verə bilər:

- ☐ Azərbaycana investisiya axınları sürətlə artar
☐ Azərbaycanın xarici borcları silinə bilər
☐ Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə tam təminat verilir
☒ Azərbaycanın xarici ölkələrdə ticarətində məhdudiyyətlər aradan götürülər
☐ Azərbaycana daha ağır şərtlərlə kreditlər ayrılabilir

590 Azərbaycan Respublikası hansı beynəlxalq təşkilatın üzvü deyil:

- ☐ Beynəlxalq Valyuta Fondu
☐ Beynəlxalq Əmək Təşkilatı
☐ BMT
☒ İqtisadi əməkdaşlıq və inkişaf təşkilatı
☐ Ümumdünya Bankı

591 Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı regional qruplaşmasına daxil deyil:

- ☐ Rusiya
☐ Ukrayna
☐ Gürcüstan
☒ Macarıstan
☐ Rumıniya

592 YUNKTAD-ın fəaliyyəti aşağıdakıların inkişafına yönəldilmişdir:

- ☐ incəsənətin
- ☐ təhsilin
- ☐ sosial sferanın
- ☒ beynəlxalq ticarətin
- ☐ elm və mədəniyyətin

593 Aşağıdakılardan hansı ÜTT-nin sələfidir:

- ☐ UNIDO
- ☐ Beynəlxalq Ticarət Mərkəzi
- ☐ UNCTAD
- ☒ GATT
- ☐ Ümumdünya İntellektual Mülkiyyət Təşkilatı

594 Aşağıdakıdan biri BMT-nin Baş Məclisinin tərkibinə daxil deyil:

- ☐ Ümumdünya Ərzaq Şurası
- ☐ BMT-nin İnkişaf Proqramı
- ☐ UNCTAD
- ☒ Sənaye İnkişafı üzrə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı
- ☐ Ətraf mühit üzrə BMT proqramları

595 Aşağıdakılardan biri regional və regionlararası xarakterə malik beynəlxalq təşkilatlara nümunədir:

- ☐ Ümumdünya Ticarət Təşkilatı
- ☒ İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı
- ☐ Ümumdünya Turizm Təşkilatı
- ☐ Beynəlxalq Gömrük Təşkilatı
- ☐ Beynəlxalq Valyuta Fondu

596 ÜTT-nin əsas vəzifəsi nədir:

- ☐ Üzvü olmayan ölkələrə qarşı proteksionist siyasəti dəstəkləməkdən.
- ☐ İqtisadi jəhətdən zəif olan ölkələrin xarici ticarət siyasətinin formalaşdırmaq
- ☐ İEO üçün əlverişli ticarət şəraiti yaratmaq
- ☒ Ticarət məhdudiyyətləri və gömrük tariflərinin liberallaşdırılmasından
- ☐ İEO-də gömrük tariflərinin yüksəldilməsi

597 Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası hansı ildə yaranmışdır

- ☐ 1995-ci ildə
- ☐ 1947-ci ildə
- ☐ 1944-cü ildə
- ☒ 1956-ci ildə
- ☐ 1966-cı ildə

598 Beynəlxalq İnkişaf Assosiasiyasının əsas funksiyası nədən ibarətdir:

- ☐ üzv olan ölkələrə qısamüddətli kredit ayırmaqdan
- ☐ inkişaf etməkdə olan ölkələrə kredit ayırmaqdan
- ☐ inkişaf etmiş üzv ölkələrə kredit ayrılmasından
- ☐ üzv olan ölkələrə uzunmüddətli kredit ayırmaqdan
- ☒ inkişaf etməkdə olan üzv ölkələrə uzunmüddətli faizsiz kredit ayırmaqdan

599 Adları çəkilən ölkələrdən hansı Şimali Amerika Azad Ticarət Müqaviləsinin (NAFT tərkibinə daxil deyil.

- ☐ Hamısı
- ☐ ABŞ

- ☐ Meksika
- ☒ Kosta-Rika
- ☐ Kanada

600 Kooperasiya əlaqələrinin formalaşması üçün istifadə olunan metodlar hansılardır

- ☐ Beynəlxalq korporasiyaların fəaliyyəti
- ☐ İnformasiya inqilabı
- ☐ Dünyanın çoxpoliyalı strukturunun formalaşması
- ☐ Müasir dövrün global problemlərin kəskinləşməsi
- ☒ Birgə layihələrin və proqramların həyata keçirilməsi

601 Xarici əmək qüvvəsini cəlb edən ölkə hansı üstünlük əldə edir.

- ☐ dini görüşlər sferasında heç bir problem yaranmır
- ☐ əməyə olan tələbat artır
- ☐ əməyə olan tələbat azalır
- ☒ Məhsulun rəqabət qabiliyyəti artır
- ☐ milli və sosial problemlər aradan çıxır.

602 Hansı xüsusiyyət firmanın çoxmillətli korporasiya adlanmasına səbəb olur.

- ☐ firmanın xarici partnyorlarının sayının çoxluğu
- ☐ xarici ölkələrdə marketing tədqiqatı aparılması
- ☐ xarici ölkələrdə əmtəə satışı
- ☒ xarici ölkələrdə əmtəə istehsalı
- ☐ müxtəlif millətlərdən olan işçilərdən istifadə edilməsi

603 Francayrinq özündə nələri birləşdirir?

- ☐ xarici tərəfdaşlıq formalarını
- ☐ bank, maliyyə, kredit, beynəlxalq valyuta
- ☐ istehsal, emal, satış, beynəlxalq ticarət
- ☒ icarə, alqı-satqı, padrat
- ☐ işgüzar fəaliyyətlər, xaricibazara çıxma üsullarını

604 İnvestisiya franşizasının əsas məqsədi?

- ☐ riskin səviyyəsini minimuma endirmək
- ☐ ilkin kapitalı itirməmək
- ☐ mənfəət əldə etmək nədir
- ☒ investisiyaların ilkin məbləğinin qaytarılmasıdır
- ☐ istehsal səviyyəsini yüksəltmək

605 Franşizlərin alt qrupları hansıdır?

- ☐ ofis franşizası, müəssisə franşizi
- ☐ investisiya ilkin məbləği, iş yeri, müəssisə
- ☐ işçi franşiza, kommersiya franşizası
- ☒ franşiza iş yeri, franşiza müəssisə, investisiya franşizası
- ☐ müəllif franşizası, işgüzar franşizası

606 ABŞ-da franşayzinqin inkişafına nə vaxt hansı qanun təkan verdi?

- ☐ 2000 "Biznesin inkişafı haqqında qanun
- ☐ 1898-"Şermanın" qanunu
- ☐ 1988-"Əmtəə nişanları haqqında" qanun
- ☒ 1946 "Əmtəə nişanları haqqında" qanun
- ☐ 1901 "Sahibkarlıq haqqında" qanun

607 ABŞ-da françayzinq ideyası nə vaxt topdan satıcı-pərakəndə satıcı münasibətlərinə istiqamətlənmişdir

- ☐ 1912-ci illər
- ☐ 1990-cı illər
- ☐ 1960-cı illər
- ☒ 1920-cı illər
- ☐ 2000-ci illər

608 Françayzinq ilk dəfə hansı kompaniya tərəfindən tətbiq olunmuşdur?

- ☐ ford
- ☐ prokter end qemble
- ☐ coca-cola
- ☒ izinger
- ☐ pepsi-cola

609 Biznes françayzinqi nədir?

- ☐ istehsal sahəsindən asılı olaraq miqdarı müəyyən olunan ilkin ödəmələrin həcmi tanınmış ticarət markası adı altında iştirak etmək formasıdır
- ☐ təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinə görə tam məsuliyyət daşıyan hüquqi şəxs statusuna malik olan istehsal müəssisələridir
- ☐ alıcılar arasında böyük nüfuzu olan böyük elmi-texniki potensiala və iri maliyyə ehtiyatlarına malik olan müəssisələrinin fəaliyyətidir
- ☒ franşız paketinə şirkətin məhsulundan, adından əlavə idarəetmənin təşkili və keyfiyyətə nəzarət metodlarının əlavə edilməsidir
- ☐ françayzerin əmtəəsindən ödəmə normativlərinin müəyyən olunması və ödəmə formalarının dəqiqləşdirilməsidir

610 Əməliyyatın obyektı üzrə françayzinq növü hansıdır?

- ☐ satış françayzinqi, istehsal françayzinqi
- ☐ strateji françayzinq, əməliyyat françayzinqi
- ☐ istehsal françayzinqi, sənaye françayzinqi
- ☒ şirkətin malının və ticarət markasının françayzinqi
- ☐ daxili françayzinq, ticarət françayzinqi

611 Françiza nədir?

- ☒ françayzerin ticarət adından və firmanın texnologiyasından müəyyən halda istifadə etmək hüququ verməklə biznesin aparılması şərtlərinin əks olunduğu müqavilədir
- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür ki, bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi ki, bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☐ françiza, françiza müəssisənin investisiya françazasıdır
- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür ki, bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir

612 Françayzinqin ilkin kapitalın həcmindən asılı olaraq əsas altqrupları hansılardır?

- ☐ françiza, podrat françizası
- ☐ investisiya, birbaşa investisiya
- ☐ françiza, françiza müəssisə, investisiya françazası
- ☒ françiza, françayzer, operator
- ☐ françiza, françiza müəssisə, podrat françizası

613 İstehsal françayzinqi nədir?

- ☐ onun əsas predmeti texnologiyanın və ondan istifadə lisenziyasının verilməsidir
- ☐ bu françayzinq mühüm ticarət markasına malik əmtəələrin satışı zamanı tətbiq olunur
- ☐ françayzerin ticarət adından və firmanın texnologiyasından müəyyən halda istifadə etmək hüququ verməklə biznesin aparılması şərtlərinin əks olunduğu müqavilədir

- ☒ kiçik bir firmanın franşayzerin ticarət markasından istifadə edib, onun məhsullarını satmaqla yanaşı bir iri korporasiyanın tam təsərrüfat tsiklinə qoşulur. Onunla bərabər səviyyədə satış planının və digər proseslərin yerinə yetirilməsində iştirak edir
- ☐ kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunur ki, bu zaman artıq kommersiya fəaliyyəti təcrübəsinə malik bir şəxs müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə bu sistemdən istifadə hüququnu başqasına verir

614 İşgüzar franşayzing nədir?

- ☐ kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunur ki, bu zaman artıq kommersiya fəaliyyəti təcrübəsinə malik bir şəxs müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə bu sistemdən istifadə hüququnu başqasına verir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☒ onun əsas predmeti texnologiyanın və ondan istifadə lisenziyasının verilməsidir
- ☐ kiçik bir firmanın franşayzerin ticarət markasından istifadə edib, onun məhsullarını satmaqla yanaşı bir iri korporasiyanın tam təsərrüfat tsiklinə qoşulur. Onunla bərabər səviyyədə satış planının və digər proseslərin yerinə yetirilməsində iştirak edir

615 Əmtəə franşayzingi nədir?

- ☐ kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunur ki, bu zaman artıq kommersiya fəaliyyəti təcrübəsinə malik bir şəxs müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə bu sistemdən istifadə hüququnu başqasına verir
- ☐ kiçik bir firmanın franşayzerin ticarət markasından istifadə edib, onun məhsullarını satmaqla yanaşı bir iri korporasiyanın tam təsərrüfat tsiklinə qoşulur. Onunla bərabər səviyyədə satış planının və digər proseslərin yerinə yetirilməsində iştirak edir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☒ bu franşayzing mühüm ticarət markasına malik əmtəələrin satışı zamanı tətbiq olunur
- ☐ franşayzerin ticarət adından və firmanın texnologiyasından müəyyən halda istifadə etmək hüququ verməklə biznesin aparılması şərtlərinin əks olunduğu kontraktdır

616 Franşayzingin hansı növləri var

- ☐ istehsal, istehlak, qiymət
- ☐ əmtəə, qiymət, işgüzar
- ☐ əmtəə, bazar, lokal bazar
- ☒ əmtəə, işgüzar, istehsal
- ☐ ticarət, sənaye, istehsal

617 Franşayzing nədir?

- ☐ kiçik biznesin kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunan bir fəaliyyət formasıdır ki, borc tələbnamələrinə əsaslanır
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☐ faktoring firma sahibkardan borc tələblərinin ekvivalentini dərhal təqdim etdiyi üçün müəyyən faizlər tutur, riskə görə mükafat və inzibati idarə xərclərinin ödənilməsinə tələb edir
- ☒ kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunur ki, bu zaman artıq kommersiya fəaliyyəti təcrübəsinə malik bir şəxs müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə bu sistemdən istifadə hüququnu başqasına verir
- ☐ Franşayzingin elə növüdür ki, bu zaman sahibkar riskləri əsasında əmlak əldə edir

618 Aşağıdakılardan yalnız biri istehsalın beynəlxalq ixtisaslaşmasının əsas formalarındandır:

- ☐ ayrı-ayrı ölkələrin ixtisaslaşması
- ☐ ayrı-ayrı müəssisələrin ixtisaslaşması
- ☐ sahələrarası ixtisaslaşma
- ☒ Texnoloci və ya mərhələli ixtisaslaşma
- ☐ sahədaxili ixtisaslaşma

619 Ölkələrin beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakının əsas səbəbi nədir?

- ☐ Dünyanın yenidən bölüşdürülməsi
- ☐ Ölkələr arasında təsir dairələrinin bölgüsü
- ☐ Yeni texnologiya və bilikləri əldə etmək imkanı
- ☒ İqtisadi inkişaf üçün əlverişli imkanların əldə edilməsi

- ☐ Xammal və enerji bazarlarının əldə edilməsi

620 Aşağıdakı TMK-dan hansının brendi dünyada ən bahalı brend kimi sayılır?

- ☐ Nescafe
☐ Marlboro
☐ Pepsi
☒ Coca-Cola
☐ Philips

621 Aşağıdakı TMK-dan hansının fəaliyyəti birbaşa istehsalla bağlı deyildir?

- ☐ Sumitomo
☐ Ceneral-Elektriks
☐ Bayer
☒ Wail-Mart-Stores
☐ Daymler-Kraysler

622 İri şirkətin mövcud fəaliyyət sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsi olmayan sahələrə daxil olması necə adlanır:

- ☐ İxtisaslaşma
☐ Üfqı integrasiya
☐ İnhisarlaşma
☒ Diversifikasiya
☐ Şaquli integrasiya

623 Aşağıda göstərilən səbəblərdən hansı firmaların bazarda rəqabət qabiliyyətinin itirilməsinə aid deyil:

- ☐ daxili problemlərə diqqətin verilməsi və öz fəaliyyətindən razılıq
☐ daxili rəqabətin zəifləməsi
☐ istehsal amillərinin pisləşməsi
☒ ölkədə güclü bank sektorunun olmaması
☐ yeni texnologiyaların qəbulu və axtarılması sahəsində mübarizənin yoxluğu

624 Dünya miqyasında turizmin inkişafının qarşısında ən mühüm maneə olaraq qəbul edilən amil aşağıdakılardan hansıdır?

- ☒ Terrorizm
☐ Ekoloji çirklənmə
☐ Əhali artımı
☐ Təbii fəlakətlər
☐ İqtisadi geriləmə

625 Bəzi ölkələrin qarşılıqlı şəkildə bir-birinə intesivliklə turist göndərmələrinin və qəbul etmələrinin ən mühüm səbəbi aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ Bu ölkələrin bir-birilərinə qarşı aşağı qiymət siyasətləri tətbiq etməsi
☐ Bu ölkələrin arasında çox güclü iqtisadi bağın olması
☐ Bu ölkələr arasında mədəni bağların güclü olması
☒ Bu ölkələr arasında məsafələrin yaxın olması
☐ Bu ölkələr arasında turizm sahəsində xüsusi anlaşmanın olması

626 Beynəlxalq turizm aşağıdakı ölkələrdən hansının tədiyyə balansında çox böyük əhəmiyyətə malikdir?

- ☐ İngiltərə
☒ Portuqaliya
☐ İsveç
☐ Norveç

☐ Almaniya

627 Dünya Turizm Təşkilatı neçənci ildə qurulmuşdur?

- ☒ 1970
☐ 1950
☐ 1980
☐ 1960
☐ 1940

628 Kruvazyer turizmi aşağıdakı turizm növlərindən hansına aiddir?

- ☐ Termal turizmi
☒ Dəniz turizmi
☐ Fərdi turizm
☐ Ekoloji turizm
☐ Mədəniyyət turizmi

629 Mərkəzi ofisi Cenevrədə olan, 1949-cu ildə qurulan və qısa adı WATA olan beynəlxalq turizm təşkilatı aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ Dünya Turist Rəhbərləri Birlikləri Federasiyası
☒ Dünya Səyahət Agentlikləri Birliyi
☐ Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Birliyi
☐ Beynəlxalq Otelçilər Birliyi
☐ Beynəlxalq Turizm Təşkilatı

630 Aşağıdakılardan hansı turizm tələbinə təsir göstərən ictimai elementlərdən biri deyildir?

- ☐ Şəhərləşmə səviyyəsi
☐ Ailə strukturu
☐ Peşə
☒ Qiymət
☐ Təhsil səviyyəsi

631 Aşağıdakılardan hansı turist göndərən ölkələr sırasında deyildir?

- ☐ Yaponiya
☐ İngiltərə
☐ ABŞ
☐ Almaniya
☒ Rumuniya

632 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq turizm təşkilatı deyildir?

- ☐ WTTC
☐ WTO
☒ TUROB
☐ WATA
☐ IATA

633 Aşağıdakılardan hansı Dünya Turizm Təşkilatının fəaliyyət sahələri arasında yer ala bilməz?

- ☐ Statistika və bazar araşdırması
☒ Turizm işçilərinin yoxlanması
☐ Ətraf mühit və planlaşdırma
☐ Turizm xidmətlərinin keyfiyyəti
☐ Təhsil və tədris

634 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq turizm təşkilatlarından biri deyildir?

- ☐ Dünya Turist Rəhbərləri Birlikləri Federasiyası
- ☒ Yerləşdirmə Sektor Təşkilatı Platforması
- ☐ Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Birliyi
- ☐ Dünya Turizm Təşkilatı
- ☐ Dünya Səyahət Agentlikləri Birliyi

635 Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev neçənci ili Turizm ili elan etmişdir

- ☐ 2009
- ☒ 2011
- ☐ 2000
- ☐ 2012
- ☐ 2008

636 Dünyada əməkqabiliyyətli əhalinin neçə faizi turizm sənayesində onunla bağlı sahələrində məşğuldur

- ☐ 8,5 %
- ☒ 8,1 %
- ☐ .1
- ☐ 9,2 %
- ☐ 7,5 %

637 Dünya üzrə ümumi məhsulun neçə faizi beynəlxalq turizmin payına düşür

- ☐ .5
- ☒ .08
- ☐ .1
- ☐ .2
- ☐ .3

638 Dünya üzrə beynəlxalq turizm sahəsində neçə min iş yeri fəaliyyət göstərir

- ☐ 100 min
- ☐ 500 min
- ☐ 400 min
- ☐ 200 min
- ☒ 300 min

639 Bir nəfər xarici turistə yüksək səviyyədə xidmət göstərmək üçün neçə nəfər iş yeri lazımdır

- ☐ 8 nəfər
- ☐ 5 nəfər
- ☒ 3 nəfər
- ☐ 10 nəfər
- ☐ 4 nəfər

640 ÜTT proqnozlaşdırmasına görə 2020-ci ildə beynəlxalq turizmdən alınan gəlirlərin miqdarı neçə milyard dollar olacaqdır

- ☐ 5000 milyard dollar
- ☒ 2000 milyard dollar
- ☐ 2050 milyard dollar
- ☐ 3000 milyard dollar
- ☐ 4000 milyard dollar

641 ÜTT proqnozlaşdırmasına görə 2020-ci ildə beynəlxalq turistlərin sayı neçə milyon nəfər olacaqdır?

- ☐ 2010 milyon
- ☒ 1602 milyon
- ☐ 1800 milyon
- ☐ 2000 milyon
- ☐ 1680 milyon

642 Beynəlxalq turizm dünya ixracının neçə faizini təşkil edir?

- ☐ 60-80%
- ☐ 9-10%
- ☐ 10-15%
- ☒ 7-8%
- ☐ 20-30%

643 Turizmin inkişaf etdiyi ölkələr.

- ☒ Türkiyə-Yunanıstan
- ☐ Azərbaycan-Moldova
- ☐ Rusiya-Ukrayna
- ☐ İran-Pakistan
- ☐ Özbəkistan-Türkmənistan

644 Turizmin təsnifləşdirilməsi neçə istiqamətdə mövcuddur?

- ☐ 7 istiqamətdə
- ☐ 11 istiqamətdə
- ☐ 5 istiqamət
- ☒ 12 istiqamətdə
- ☐ 3 istiqamətdə

645 Turist sərfinə gedən hər hansı bir şəxs həmin ölkənin nəyi hesab olunur?

- ☐ Sahibkarı
- ☐ Miqrasiya olunan
- ☐ Vətəndaşı
- ☒ Həmin ölkənin istehlakçısı
- ☐ Müvəqqəti yaşayan

646 Səmərəli işləməyən turizm şirkəti öz strategiyasını həyata keçirmək üçün hansı varintdan istifadə etməyə çalışır?

- ☐ Kapital sərfini artırmaq
- ☐ Turizm istehsalını genişləndirmək
- ☐ Maddi texniki bazanı inkişaf etdirmək
- ☒ Digər şirkətlərlə əlaqəyə girmə-inteqrasiya etmək
- ☐ İdarəetməni təkmilləşdirmək

647 Hər bir ölkədə turizmin inkişafı nədən istifadə edilməsinin genişləndirir?

- ☐ İdarəçilik sistemindən
- ☐ Kənd təsərrüfatından
- ☐ İstehsaldan
- ☒ Yerli işçi qüvvəsindən
- ☐ Avadanlıqdan

648 Qloballaşan turizmin əsas mexanizmindən biri.

- ☐ Turizm istehsalı
- ☐ BVF

- ☐ İqtisadi təşkilatlar
- ☒ TMŞ-lər
- ☐ Ekoloji tarazlıq

649 Azərbaycanda turizmin inkişafının əsas istiqamətlərindən biri:

- ☐ Yeni kadrların hazırlanması
- ☐ Turizmdə idarəçilik sisteminin yenidən qurulması
- ☐ Turizm istehsalının genişləndirilməsi
- ☒ Turizm infrastrukturunun inkişafı
- ☐ Turizm müəssisələrinin avadanlıqlaşdırılması

650 Turizmin genişlənməsinə mənfi təsir göstərən faktorlardan biri.

- ☐ Ölkənin coğrafi quruluşu
- ☐ Turizm məhsullarının çatıbmamazlığı
- ☐ Nəqliyyat xidmətinin tələbdən geri qalması
- ☒ Dövlətlərarası soyuq müharibələrin dərinləşməsi
- ☐ Sosial vəziyyətin aşağı olması

651 Beynəlxalq turizm təşkilatının yaranma tarixi?

- ☐ 1970
- ☐ 1955
- ☐ 1950
- ☒ 1975
- ☐ 1960

652 Beynəlxalq turizmin mahiyyəti:

- ☐ Yeniliklərin yayılması
- ☐ Tarixi əhəmətlərlə və tarixi keçmişlə tanışlıq
- ☐ İnsanların hərəkət etməsi
- ☒ İnsanların müəyyən məqsəd üçün yardıyməsi
- ☐ İnsanların istirahəti

653 Turizmin inkişafına təsir faktorlarından biri:

- ☐ Mədəni inkişaf
- ☐ Milli gəlirin artması
- ☐ İqtisadi inkişaf
- ☒ Ailənin gəliri
- ☐ Sosial inkişafı

654 Beynəlxalq turizmin asılı olduğu faktorlardan biri.

- ☐ Nəqliyyat
- ☐ Elmi-texniki
- ☐ Sosial vəziyyət
- ☒ Siyasi
- ☐ Mədəni

655 Yeni turistlərin cəlb olunması üçün turizm bazarında hansı tədbirlər həyata keçirilir?

- ☐ Turizm resurslarının qiymətləndirilməsi
- ☐ Turizm sahəsində sahibkarlığın inkişafına şərait yaradılması
- ☒ Gələcək turistlərə sorğu , habelə reklam və marketinq xidməti göstərmək
- ☐ Ölkə ərazisində turizm zonalarının inkişafı üçün şəraitin təmin edilməsi
- ☐ Muzeylərin, parkların, piyada gəzinti marşrutlarının yaradılması

